

XVI DE SCHIJF VAN PHAISTOS
(Zie ter oriëntatie het inhoudsoverzicht op p. 393)

16.01:

Inleiding

Een ronde schijf van gebakken klei - zie ook afb. 124 op p. 392 - in 1908 opgegraven op Kreta, door Luigi Pernier. Dikte 1,5 à 2 cm, diameter ca. 16 cm, met aan weerszijden over de hele oppervlakte een spiraal. De ruimte tussen de windingen is door lijnen (tussenschotten) verdeeld in wat we 'Huizen' zullen noemen: 31 aan de 'A-kant' en 30 aan de 'B-kant'. Elk Huis biedt ruimte aan 2 tot 7 beeldtekens (pictogrammen).

Afb. 111*

De Schijf wordt gedateerd tussen de 17e en de 15e eeuw v.C. De vertaling biedt blijkbaar grote problemen, gezien de vele pogingen daartoe in de loop der jaren. Twee tamelijk recente, van '88, zijn van Best en Woudhuizen¹, toen vermoedelijk nog onkundig van de voorbereiding van al weer een volgende, verschenen in '93, ditmaal van de hand van de Noor Kjell Aartun.² Juist deze laatste vertaling zal van bijzonder belang blijken te zijn. In totaal zijn de 46 tekens verdeeld over 242 'beeldplaatsen', nog afgezien van een teken - een kras of streep - dat soms aan andere schijnt te zijn toegevoegd en waarover de meningen zeer uiteenlopen.³ De T(ekens) zijn voor het gemak genummerd van T00-T45, conform de notatie van Duhoux. Toegevoegd is T00, een Teken waarover veel misvatting bestaat, waarover later meer; T46, de 'Streep', lieten we meestal buiten beschouwing.

*De Schijf van Phaistos legt binnen een onmiskenbare getalstructuur,
op bepaalde getallen een accent;
hun kwalitatief aspect betreft het hoofdthema van de Schijf.*

Zoals zal blijken betreft dat de getallen 71, 61 en 31, doch ook 17, 18 en 19, 11, 12 en 13, evenals 5 en 10. En dan de 'compositie-getallen' 107 en 349. Kortom, getallen die we - de een meer, de ander minder - op markante plaatsen in verschillende culturen zijn tegengekomen.

1 Best/Woudhuizen; zie bibliogr. 2 Aartun; zie bibliogr. 3 Op grond van het fotomateriaal van Olivier - zie bibliogr. - is *niet eenduidig* vast te stellen welke 'streep' slechts een onbedoelde toevallige kras is. Aartun ontkent daarom op p. 138 een grafisch-functionele betekenis. Zelf moeten we er van afzien indien er geen eenduidige telbaarheid is. Best en Woudhuizen interpreteren wel, doch plaatsen 'haakjes'. Chadwick, zie bij noot 2 op p. 318, is blijkbaar overtuigd van 13 stuks.

De voorgaande hoofdstukken gaven daar diverse voorbeelden van, in de tijd gezien verspreid over 45 eeuwen, dus zowel voor als na de periode waarin we de Schijf dienen te plaatsen; de *Voorbeelden-index*. geeft er een indruk van. Twee zaken trekken daarbij de aandacht:

- tussen het kwalitatief aspect van de betreffende getallen en de al of niet verborgen zin van hun omgeving, dat wil zeggen van het geheel waarin ze verschijnen, bestaat in veel gevallen een duidelijke relatie;
- voor zover bekend, werd in de betreffende culturen hierover steeds het stilzwijgen bewaard, althans 'naar buiten toe'.

Bij de in '88 verschenen interpretaties van Best en Woudhuizen, valt zo'n relatie aanvankelijk niet of nauwelijks op. Toch wijst het zware accent, dat in de getalstructuur op de zojuist genoemde getallen valt, op het bestaan van die relatie, *zelfs al zou men wat betreft de betekenis van de pictogrammen nog geheel in het duister tasten!*

Bij de vertaling van Aartun ('93), is sprake van een *rituele hymne op de vruchtbaarheid*, waarin dan een vrouw en dan weer een man aan het woord is. Het hoofdthema van de Schijf van Phaistos, *in zijn sacrale hoedanigheid*, heeft in die zin te maken met *Levensvernieuwing*, en juist daarmee sluit deze vertaling opmerkelijk aan op wat in de getalstructuur tot uitdrukking komt.

Bij de vertaling van Woudhuizen ('88) en mogelijk ook bij die van Best, gaat het om een koninklijke missive aangaande het beheer van steden en bouwland op Kreta door vazal-koningen.¹ Dit heeft op het eerste oog totaal geen verband met de getalstructuur; doch wat zien we als we *de samenvatting* van die vertaling enigszins transformeren?

De Schijf van Phaistos betreft dan
*'de ordening van op aarde gevestigde menselijke betrekkingen' (steden),
in relatie met 'vruchtbaarheid en levensvernieuwing' (bouwland),
onder beheer van 'de koninklijke mens'.*

Maar zo zou ook min of meer het hoofdthema van de Schijf, zoals dat in de getalstructuur naar voren komt, zijn aan te geven. Want de uitdrukking *de Koninklijke Mens*, betreft in zekere zin een zelfde aanduiding als die welke ligt in de woorden:

*het Goddelijk Kind, resp. het Hoger Zelf.*²

Om uiteenlopende redenen besluiten we deze inleiding met een aantekening met betrekking tot enkele opmerkingen van Chadwick, emeritus lector aan de universiteit van Cambridge in de Griekse taal- en letterkunde, op internationaal niveau erkend als deskundige op het gebied van de taal en interpretatie van Lineair B-tabletten:

- "De discus is in zekere zin het oudste document in machineschrift dat bekend is. Het werd vervaardigd door één voor één stempels in de natte klei te drukken, waarop in reliëf een teken was aangebracht. Deze werkwijze biedt het voordeel - als ware het de voorloper van de boekdrukkunst - dat zelfs ingewikkelde tekens eenvoudig en steeds op gelijke wijze

1 Best/Woudhuizen: p. 51 en 71.

2 Er is een andere benaderingswijze van de Schijf bekend, niet uit de kring van filologen, zeker geen vertaling in de gangbare betekenis van het woord en ongetwijfeld in een aantal opzichten discutabel. De schrijver (Scheck; zie bibliogr.) zegt echter uitdrukkelijk slechts een richting te hebben willen aangeven. Toch komt ook hier de relatie tussen de (verborgen) zin van *het geheel* en het kwalitatief aspect van de met de Schijf naar voren komende getallen om de hoek kijken. - Zie p. 386, onder 16.09.

kunnen worden voorgesteld en daardoor makkelijk leesbaar zijn. Opvallend is echter dat na 80 jaar opgravingen nog steeds geen stukje klei met een afdruk van deze stempels in Phaistos, op een andere vindplaats op Kreta is gevonden. De gedachte dringt zich daarom op dat het om een op zich zelf staand voorwerp gaat dat van elders afkomstig is. Dit laatste wordt door twee argumenten versterkt. De techniek voor het vervaardigen van stempels lijkt sterk op het graveren van gemmen (zegelstenen), maar die zijn totaal verschillend van stijl. Voorts maakt een aantal tekens een bepaald vreemde indruk op mensen die met de Minoïsche kunst vertrouwd zijn. De oorsprong van de Schijf van Phaistos moet dus onzeker blijven totdat we over meer gegevens beschikken. We beschikken over geen enkel houvast om zelfs maar bij benadering de aard van de tekst te raden, omdat in geen enkele taal iets vergelijkbaars is gevonden (Chadwick in '87!).

De leesrichting is onderwerp van felle discussies geweest en veel mensen hebben aangenomen dat de Schijf van links naar rechts gelezen moet worden, net als bij andere Minoïsche schrijfwijzen. Er is echter overtuigend aangetoond dat sommige tekens het teken rechts ervan licht overlappen, waardoor een leesrichting van rechts naar links zeer onwaarschijnlijk wordt.¹ Het is bovendien duidelijk dat de tekens rond de rand als eerste zijn aangebracht en er zijn wat onregelmatigheden op het punt waar de spiraal zich van de rand losmaakt en de tekst boven de eerste regel doorloopt. Voorts zijn profieltekens van mensen en dieren naar rechts gericht, zoals te verwachten bij een schrift dat naar links is georiënteerd.

Het kan statistisch worden aangetoond dat de hele 'bevolking' waar de 45 verschillende tekens deel van uitmaken, tenminste 50 tekens moet bedragen en als er meer dan enkele tekens zijn die sporadisch voorkomen kan het totaal wel uit 60 of meer bestaan. Op grond van dit aantal, in combinatie met de lengte van de tekengroepen, is het vrijwel zeker dat we hier te maken hebben met een eenvoudig syllabisch systeem.

In 13 gevallen is onder het teken aan het linkeruiteinde van een groep met een schrijfstift een schuine streep aangebracht, deze komt slechts aan het eind van 6 combinaties voor. Dit maakt het waarschijnlijk dat hun betekenis ligt in het wijzigen van de klankwaarde van het betreffende teken. De schijf lijkt geen ideogrammen of getallen te bevatten en dat maakt het moeilijk om te vermoeden om wat voor soort tekst het gaat.

*Door al deze onzekerheden hebben tal van pseudo-ontcijferaars die de wereld kent de kans gekregen de meest onwaarschijnlijke oplossing voor te stellen. Daarbij werd over het algemeen ervan uitgegaan dat we met een religieuze tekst te maken hebben, wat de wildste fantasieën mogelijk maakt. Mijn eigen opvatting (Chadwick in '87), die door alle serieuze deskundigen wordt gedeeld, is dat de discussie niet te ontcijferen valt zolang het een op zichzelf staand document blijft. Alleen een enorm toenemen van het aantal inscripties, zal echte vooruitgang in de ontcijfering mogelijk maken. Zelfs als koning Midas in een droom iemand de juiste interpretatie zou onthullen, zou hij niet in staat zijn een ander te overtuigen dat zijn oplossing de enig juiste was. 'Vertalingen' van voor '50 zijn nauwelijks au sérieux te nemen."*²

16.02:

Bijzonderheden in de getalstructuur

Er is een grote verscheidenheid in wat in dit opzicht als 'bijzonderheden' kan worden aangemerkt. Het meest opvallend zijn enkele voorbeelden met betrekking tot de getallen 17 en 19; hun hoedanigheid en veelvuldigheid van voorkomen maken dat met betrekking tot de

¹ We hebben overigens sterk de indruk dat p. 332, noot 3, nog ruimte maakt voor een andere visie.

² Chadwick-02: Hfst. VII, p. 57 e.v. evenals Chadwick-01: Hfst. III, p. 40/45.

Schijf van Phaistos met zekerheid gesproken kan worden van een *getalstructuur*. Toch kan dit woord hier misleidend zijn:

de getallen waar het om gaat zijn namelijk getallen waarvan het kwalitatief aspect een relatie vertoont met wat we als *het centrale thema van de Schijf* (zullen gaan) beschouwen; dat wordt er in zekere zin door tot uitdrukking gebracht. Omgekeerd gaat ook het kwalitatief aspect in een dergelijke omgeving als het ware oplichten. Maar over het algemeen gebeurt dit niet op een van te voren te beredeneren, laat staan te berekenen plaats.

Bovendien is het nu eenmaal zo dat van een (grote) groep willekeurige getallen, bijvoorbeeld al 5 à 6% deelbaar is door 17 of 19. Voor elk afzonderlijk geval waarin dit op de Schijf naar voren komt, rijst dus de vraag of er niet gewoon sprake is van een coincidentie. We zullen echter zien dat in veel gevallen bovendien van *begeleidende bijzonderheden* sprake is, *waardoor het nauwelijks meer mogelijk is van toeval te spreken, zeker niet voor het geheel*. In feite vinden we zo in de Schijf van Phaistos - het gaat niet alleen om de getallen 17 en 19 - een overweldigend aantal 'voorbeelden' ingespannen tussen de twee uitersten:

zinloos *zinvol*,
zonder dat hierbij van een scherpe overgang sprake is.

Waar zulke 'voorbeelden', de een meer de ander minder, in tal van culturen in 'bijzondere omgevingen' verschijnen, verschuift uiteraard in bepaalde gevallen het *oordeel* over hun voorkomen in de richting van *zinvolheid*. Zie de *Voorbeelden-index*, als samenvatting van het vele dat in voorgaande en volgende hoofdstukken aan de orde is gekomen, resp. komt.

Gaan we echter, eventueel gewapend met modern rekentui, de Schijf van Phaistos te lijf op zoek naar alle mogelijke verschijningen van deze getallen, dan vinden we die in grote getale, totdat we onszelf moeten hervinden in een ogenschijnlijk zinloze oceaan van getallen. Het gaat er dan om of we daarin toch, *op enkele onvoorspelbare plaatsen*, min of meer duidelijke relaties zien oplichten met het centrale thema van de Schijf. - In dit verband:

Zinvolheid ervaren we als meer dan alleen maar toeval, het is ook meer dan alleen maar berekenbaarheid, het betreft *een bijzondere relatie van het uiterlijk waarneembare en het innerlijk ervaarbare*. Dat in getallen een kwalitatief aspect schuilgaat - op de wijze zoals in deze studie getracht wordt toegankelijk te maken - kan niet zomaar in de gewone zin van het woord worden 'bewezen'. Zijn we er echter eenmaal op geattendeerd, dan kunnen we natuurlijk wel *alert zijn op bepaalde 'omgevingen' waarin dit tot uiting zou kunnen komen*, als namelijk de context waarbinnen de betreffende getallen zich vertonen, iets wezenlijks doet vermoeden. Zodra we overeenstemming menen te bespeuren tussen

*de zinvolheid van de omgeving en
de kwalitatieve hoedanigheid van het getal in kwestie,*
transformeert zich voor ons de indruk die we van het geheel hebben.

Dan wordt de uiterlijke verschijningsvorm,
*'in zijn enigszins besepte betekenis in diepere zin',
een expressiemogelijkheid*
juist van dat kwalitatieve aspect . . . en omgekeerd!

Jung noemt *een zinvolle coincidentie* van uiterlijke en innerlijke gebeurtenissen, die zelf niet causaal verbonden zijn, *synchroniciteit*.¹ Hoewel strikt genomen het hierboven genoemde 'oplichten' van het kwalitatief aspect van een getal, in een daartoe geëigende omgeving, niet

¹ Jung-01: p. 219.

onder deze formulering van synchroniciteit valt, vermoeden we toch diepgaand verband:¹

- bij *synchroniciteit* krijgt men de indruk dat door *een gebeuren in de tijd*, opening geboden wordt naar de zinvolheid van het innerlijk gebeuren, naar de verdieping van het innerlijk leven . . . in relatie met hetgeen buiten ons is. In dit opzicht betreft synchroniciteit *de diepgang in het moment*. N.B.: innerlijke belevingen komen *na elkaar in de tijd*. Het innerlijk leven van de mens is niet iets ruimtelijks, het is 'des tijds';
- bij *het kwalitatief aspect van getallen* krijgt men veelal de indruk dat door *een situatie in de ruimte*, opening geboden wordt naar de zinvolheid van hetgeen buiten ons staat, naar de verdieping van de uiterlijke waarneming . . . in relatie met de innerlijke beleving. In dit opzicht betreft het getal, in zijn kwalitatief aspect, *de diepgang in de eeuwigheid*. N.B.: wat ons omgeeft groepeerd zich *naast elkaar in de ruimte*.

Een en ander raakt zowel de wortels als de bestemming van het menselijk wezen; het raakt onze innerlijke relatie tot ruimte en tijd. Zo heeft *de aardse voortbrenging* te maken met 'generaties' die in de tijd *na elkaar* komen. *Broederschap* echter betreft hetgeen als 'broer of zus' *naast elkaar* staat, in de ruimte. Rudolf Steiner sprak hierover in 1909.² Zie ook p. 185.

16.02.01: *Het getal 71 en een stukje geschiedenis*

- *Ruimtelijk gezien* en in de uitdrukkingwijze van Plato, is de Ruimte zelf 'de Schoot van al het Worden', dus de Moeder; de Kosmos is dan het Kind. De Vader blijft in het verborgene. Dit kwam ter sprake onder 6.02, p. 101-110.
- *Innerlijk gezien*, is het tot wasdom gekomen zieleleven de Moeder, waarin het Goddelijk Kind gestalte krijgt. Ook hier blijft de Vader in het verborgene. Zie onder 5.02, p. 79.
- *In het proces van Zelfkennis*, is het innerlijk van de mens te vergelijken met het vrouwelijke en wat van buiten is met het mannelijke. Het innerlijk moet voor de opname van het Hoger Zelf ontvankelijk gemaakt worden. Is het dat, dan stroomt vanuit de geestelijke wereld het Hoger Zelf van de mens in de mens. In de christelijke esoteriek hield dit verband met *de reine, wijze Jonkvrouw Sophia*. En haar komt tegemoet het Kosmische Ik, het Wereld-Ik, dat de verlichting bewerkt: *de Heilige Geest*. Zie hoofdstuk XI, p. 226.

Blijkbaar is het zo, dat waar in het aardse vlak een indicatie gegeven wordt van wat tot de hoogste spirituele belevingen gerekend moet worden, dit plaats vindt in de beelding van:

Vader, Moeder, Kind.

Anders uitgedrukt:

Ontvankelijkheid en Wekking, als basis van het toekomstbeeld.

In voorgaande hoofdstukken kwam dit meermalen ter sprake. Gehuld resp. verhuld in het kleed van de tijd en de betreffende cultuur, kwam het tot uitdrukking in het kwalitatieve aspect van de getallen 17, 19 en 71 en wat daar dan zoal nog bij kwam. In het kort betrof dit zoals bekend de aanduidingen:

17
*Ontvankelijkheid,
het Vrouwelijk Principe
in de Schepping*

19
*Impuls, Wekkend Vermogen,
het Mannelijk Principe
in de Schepping*

&

71

het Goddelijk Kind.

¹ Zo ook, langs andere weg, Jung: zie Franz, p. 19, resp. p. 7-59.

² St.-GA113: München, 31-08-09; o.a. p. 176/177.

Keren we nu terug naar 'de Schijf'. De schrijf- en leesrichting is volgens Aartun zonder enige twijfel van links naar rechts, dat wil zeggen vanuit het Midden naar de Rand. In een noot maakt hij merkwaardigerwijs melding van een tiental vaktechnische medestanders en van een nog groter aantal die de andere leesrichting zijn toegedaan.¹ Er is dus niet bepaald eenstemmigheid over dit onderwerp; zie ook de aantekening op p. 317/318. Best en Woudhuizen lezen overtuigd van rechts naar links.²

N.B.: we kunnen ons niet vanuit een filologische achtergrond in dit strijdperk begeven. We constateren echter wel dat de vertaling van Aartun in zijn totaalbeeld zonder enige twijfel in markante overeenstemming is met de getalstructuur en op een enkel belangrijk detail zelfs met een verrassende precisie. Bij de vertaling van Woudhuizen is dit niet het geval, alleen na een bepaalde 'transformatie van de samenvatting' wordt iets zichtbaar van een overeenstemming. Op het genoemde detail bij Aartun - het betreft het 1e Tekens van A-24, we noemden het *de Plaats van Vernietiging* - komen de opvattingen van Best/Woudhuizen zelfs in tegenspraak met wat vanuit de getalstructuur aannemelijk lijkt. We komen daar later nog uitvoerig op terug. Toch, hoe vreemd het ook moge klinken, zijn er vanuit diezelfde structuur aanwijzingen te vinden die doen vermoeden dat wat betreft *de telrichting* van de afzonderlijke Huizen en Tekens - van het Midden naar de Rand of omgekeerd - onder omstandigheden wel degelijk beide richtingen in aanmerking komen. Ook daar komen we nog op terug. Let wel: de *tél*richting, niet de *léés*richting, die laten we uiteraard over aan de filologen.

Doch ongeacht de leesrichting, bij het 'lezen' gaan we door de Huizen heen. We hebben dan steeds te maken met een Openend en een Sluitend teken, met 'binnenshuis' nog 0 tot 5 Interne Tekens. Uiteindelijk zijn we daarbij, als gevolg van het aantal Huizen aan A- en B-kant,

*61 maal tussen een Openend en een Sluitend teken
alvorens te komen tot
de mededeling van de Schijf van Phaistos,
welke deze ook moge zijn. In beeld:*

61 120 61
[120 als 61 x (0 tot 5) Tekens].

Zo voorgesteld, betreft het 'lezen' van de Schijf, dat wil zeggen
het naderen tot wat die heeft mede te delen, tevens
een Gang door de 61.

Merkwaardig, in de 13e eeuw v.C. bouwt Ramses II de hypostyl van de grote tempel in Karnak; het is de ruimte die in Egyptische tempels voorafgaat aan het Heilige der Heiligen; zie onder 7.02, p. 139. Hij plaatst de enorme zuilen in het patroon van:

61 12 61
[12 als (6+6) zuilen].

Zo voorgesteld, betreft het 'gaan' door deze hypostyl, dat wil zeggen
het naderen tot het Heilige der Heiligen, tevens
een Gang door de 61.

Maar betekent deze 'nadering' in een Egyptische tempel van de 13e eeuw v.C. dan iets dat in zekere zin vergelijkbaar is met wat in de 17e-15e eeuw v.C. tot uitdrukking komt bij *het 'lezen' van de Schijf van Phaistos?*

¹ Aartun: p. 135, noot 845.

² Best/Woudhuizen: p. 30.

Er zijn in elk geval langdurige contacten geweest. In dit verband en ter oriëntatie een stukje geschiedenis, in de vorm van een aantekening:

- "Op Kreta gaan sporen van menselijke bewoning tot in het Neolithicum, dat wil zeggen tot in de periode van 6000-2600 v.C. Kenmerken van neolithische cultuur: begin van akkerbouw, ontstaan van vaste huizen, toepassing van hoger ontwikkelde stenen werktuigen, veeteelt naast visvangst en jacht alsmede het begin van pottenbakkerij. *Contacten met Egypte reeds in de pre-dynastieke tijd.* Vroegtijdige vermenging van verschillende rassen. Eenvoudige idolen getuigen van een nauwgezet onderhouden vruchtbaarheidscultus. - In het midden van het 3e millennium het begin van een nieuwe periode. Levendige ontwikkeling van de zeevaart en van buitenlandse betrekkingen, invoering van het koper. *Men neemt aan* dat dit alles gepaard ging met het arriveren van een nieuw bevolkingselement. Over de herkomst bestaan verschillende meningen, daar Kreta wegens zijn ligging een grote rol gespeeld heeft in de overdracht van cultuurinvloeden. Dit is echter zonder meer geen bewijs voor een vestiging in of van het betreffende volk. Aartun wijst er op dat het op grond van archeologische bevindingen geen grote bevolkingsgroep geweest kan zijn. In deze tijd begint zich de hoogcultuur van Kreta te vormen; het is Sir Arthur Evans geweest die op grond van de Griekse mythe over koning Minos de uitdrukking Minoïsche cultuur heeft ingevoerd. - Men onderscheidt:

de voor-paleistijd van 2600-1900

waarin idolen die op een vruchtbaarheidscultus wijzen eveneens karakteristiek zijn;

de oudere paleistijd van 1900-1700

met koningen waar alle macht met betrekking tot bestuur, handel, produktie en religie bij berust, evenals bij alle hoogculturen van het Midden-Oosten en Egypte het geval was. In de paleisarchieven wordt *naar Egyptisch voorbeeld* een zelfstandig ontwikkeld hiëroglifisch schrift toegepast. Daarnaast ontwikkelt zich al vroeg, evenals in Babylonië en Egypte, een lineair schrift. In deze periode komt ook de pottenbakkerij tot bloei. De periode komt door een catastrofe aan zijn eind omstreeks 1700 v.C., waarschijnlijk door een aardbeving. Er is echter geen onderbreking in de culturele ontwikkeling, integendeel, op de ruïnes van het oude ontwikkelde zich nu de eigenlijke bloeitijd. De opvattingen dat dit gepaard gegaan zou zijn met een invasie van Griekse stammen, dan wel van een bevolking uit Klein-Azië, houden volgens Aartun geen steek op grond van een reeks tegenargumenten;

de jongere paleistijd in de Minoïsche cultuur, 1700-1450,

waarin we evenals in de vorige periode een hoogontwikkeld feodaal en theocratisch systeem vinden waarbij de vorst/koning van elk paleiscentrum tevens de hoogste religieuze autoriteit was. Door het geheel ontbreken van verdedigingswerken moet aangenomen worden dat tussen deze centra de traditionele vreedzame betrekkingen bleven bestaan. De Minoïsche kunst bereikt in deze tijd haar hoogtepunt. *Dikwijls is het Egyptische voorbeeld nog te herkennen; omgekeerd zijn Minoïsche invloeden te herkennen in Egyptische kunst en Egyptisch handwerk van deze tijd.* Het schrift op kleitabletten komt in deze periode - evenals in Ugarit - tot volle ontwikkeling. *Er is een grote uitstraling van deze cultuur op die van de omringende volkeren.* Rond 1450 v.C. opnieuw een catastrofe, waarschijnlijk als gevolg van vloedgolven en aardbevingen door een uitbarsting van de vulkaan van Thera. Alleen het niet geheel vernielde paleis van Knossos werd opgebouwd. Kort daarop volgde de inval van Egeïsche Myceners, die daarna Knossos als zetel voor hun eigen dynastie op Kreta gebruikten. *Merkwaardigerwijs werd nu de relatie met Egypte onderbroken,* de overige relaties werden naar het zich laat aanzien voortgezet. Omstreeks 1380 v.C. werd ook Knossos vernietigd, het einde van de Minoïsche paleizen. De oud-Kretenzisch-Minoïsche

cultuur vormt één geheel van het begin tot het eind, in elk geval vanaf de 1e helft van het 3e millennium tot het midden van het 2e millennium v.C. Door alle tijdperken heen onderhielden de Minoërs directe contacten met de oostelijk-zuidoostelijke hoek van het gebied van de Middellandse Zee. Hun initiatieven en scheppende fantasie doen duidelijk herinneren aan die van de daar woonachtige inheemse bevolking. Dit alles schijnt er tenslotte op te duiden dat de dragers van de oudste hoogcultuur, de Minoërs, vanuit dezelfde richting Kreta zijn binnengekomen. Ondanks alle uiterlijke omwentelingen bleef de continuïteit in de Minoïsche cultuur en is die in bepaalde sporen tot in de 5e resp. 4e eeuw v.C. in of buiten Kreta te volgen ¹ - Tot zover deze aantekening.

Een schriftelijke mededeling in een of andere taal, gaat noodzakelijkerwijs gepaard met de ordening van bepaalde tekens. In die ordening, resp. volgorde, komen dan 'als vanzelf' getallen tot uitdrukking *in hun kwantitatief aspect*. Normaal vraagt dat geen aandacht en gaan we er (terecht) aan voorbij. Het vreemde, althans in onze huidige ogen, ontstaat pas indien blijkt dat hierbij in bepaalde omstandigheden *getallen in hun kwalitatief aspect* óók een rol spelen. We zien dat in het Hebreeuws: de verhalen van het O.T. hebben een getalstructuur, waarvan in bepaald opzicht het bestaan in recent onderzoek nog weer eens is gebleken. ² In de overlevering zijn zelfs de letters van het Hebreeuwse alfabet ten nauwste met een getalswaarde verbonden. Ook in ons taalgebied bestaan nog herinneringen aan die oude relatie tussen tal en taal. 'Tellen en vertellen', 'conter et raconter', 'zählen und erzählen' enz. Zowel in het Engelse 'to tell' als in het Franse 'conter', vinden we in de loop der tijd zelfs beide betekenissen uitgedrukt door hetzelfde woord. Op zichzelf is het daarom niets bijzonders dat de ordening van de tekens, waarin *de mededeling van de Schijf* is vervat, op een of andere manier ook in getallen is weer te geven. Blijkens diverse aanwijzingen gaat het daarbij echter niet alleen om hun kwantitatief aspect en daarmee heeft de Schijf zijn plaats in *het verborgene van duizenden jaren*.

Hoe opmerkelijk dat is, blijkt onder andere uit wat we hieronder zullen noemen
het Huis van Phaistos.
(Zie afb. 112, p. 326)

Bij nummering van de Huizen, vanuit het Midden van elke Schijfkant afzonderlijk, geven de Huisnr's. van de 123+119 = 242 Tekens - te onderscheiden in Openende, Sluitende en 'Interne' - *een bijzondere indicatie*, namelijk:

$$\begin{array}{r}
 \text{het totaal van de 242 beeldplaatsen voor de} \\
 61 \dots + \dots 120 \dots + \dots 61 \\
 \text{'Openende' } \dots \text{'Interne' } \dots \text{'Sluitende'} \\
 \text{Tekens, waarin de mededeling van de Schijf gestalte kreeg,} \\
 \text{geeft, na 'vertaling' in de som van de Huisnummers:} \\
 \begin{array}{r}
 961 \qquad 1917 \qquad 961 \\
 = \qquad = \qquad = \\
 \underline{31^2 \qquad 27 \times 71 \qquad 31^2} \\
 \text{Totaal: } \qquad 3839 \\
 \qquad = \\
 \qquad 11 \times 349, \\
 \qquad \text{de 71e Ondeelbare.}
 \end{array}
 \end{array}$$

Met de gang door de 61, in de nadering tot het Heilige der Heiligen,
geeft met andere woorden de Schijf van Phaistos de aanduiding:

1 Aartun: p. 24-27.

2 Labuschange; zie bibliogr.

*het Leven van het Goddelijk Kind (71)
openbaart zich (27 als 3x9) in het,
in de Paren van Tegenstellingen gelegen werkingsveld
van het Einde, de Oplossing, de Vernietiging, de Dood (2x31²).*

In het getalsbéeld van 1917 als $19 \times 10^2 + 17$, 'zien' we dat met betrekking tot 'Wekking' (19), 'de Werking van het Allerhoogste' (10^2) tezamen komt met 'Ontvankelijkheid' (17);

het betreft als het ware
de éénwording van 19 en 17,
het Mannelijk en Vrouwelijk Principe in de Schepping.

Het getalsbeeld geeft tevens
de 'indaling' van $91 = \text{Rd.} 13$ in 17, dat wil zeggen
de indaling van wat uitgaat van het Begin van al het Nieuwe, in de Ontvankelijkheid.

Omdat er 6 Huizen zijn zonder Interne Tekens - de Poorten - verschijnt 1917 feitelijk in 55 Huizen. Een treffende indicatie, hoewel we hiermee even vooruitlopen op wat we in deel C zullen zien met betrekking tot het kwalitatief aspect van eenvoudige getalsfuncties, namelijk:¹

$1^2+2^2+3^2+4^2+5^2$	= 55 =	$1+2+3+4+5+6+7+8+9+10$
<i>Potentiaal 5,</i>	=	<i>Radiaal 10,</i>
<i>verwijzing naar de nog niet aan het Licht getreden kracht van het Geestelijk Ego;</i>		<i>verwijzing naar hetgeen uitgaat, uitstraalt van het Allerhoogste.</i>

N.B.:

- bovenstaande formuleringen met betrekking tot het Goddelijk Kind, zijn uiteraard niet meer dan aanduidingen - in de uitdrukkingmogelijkheden van déze tijd - met andere woorden *geen substituut voor innerlijke beleving, laat staan verwerkelijking;*
- een en ander berust uitsluitend op de verdeling van de 123+119 'beeldplaatsen' over de 31+30 Huizen van de A-, resp. B-kant; de telrichting van de Huizen is daarbij van Links naar Rechts, dat wil zeggen te beginnen in het Centrum. Het is ook alleen bij deze telrichting dat *aan beide kanten van de Schijf juist het 17e, 18e en 19e Huis* de overgang markeert van de Binnenhuizen, via een Tussenhuis naar de Randhuizen;
- wat betreft 31²: in het kwadraat van een getal komt *de Werking* tot uitdrukking van zijn kwalitatief aspect.² Dat de Hw - dat wil zeggen de som van de Huisnr's - zowel van de Openende als de Sluitende Tekens van de 31+30 Huizen gelijk is aan $961 = 31^2$, is uiteraard onafhankelijk van de telrichting van de Huizen. -

Het curieuze feit doet zich voor dat de wijze waarop 71 verschijnt in de ruimtelijke hoedanigheid van de 5 regelmatige lichamen - als exponent van een totaliteit in het *offenbare Geheimnis des Raumes*³ - ook daar gepaard gaat met een 'schuilgaan' achter het getal 31:

het Einde, de Oplossing, de Vernietiging, de Dood
(zie voor een korte toelichting 6.02, p. 101 en afb. 5, p. 14).

In verband met de getallen 71 en 31 nog een aantekening:

- "De mens geeft zich over aan een illusie, een grote misleiding, een *Maja* met betrekking tot wat zich in de ruimte om hem heen aan zijn zintuigen voordoet, wat hij waarneemt.

1 Voor 'Radialen', 'Kwadraten en 'Potentialen': zie deel C.

2 Id.

3 We doelen hiermee op de 5 regelmatige lichamen en de ruimtelijke wetmatigheden die daarin tot uitdrukking komen. De term is ontleend aan het gelijknamige boek van Unger, zie bibliogr.

Zou hij de ware gestalte daarvan kennen, dan zou hij niet het *zinnebeeld* hebben, doch het geestelijke zelf. Als hij de dood in zijn ware gestalte zou kennen, dan zou hij daarin de uitdrukking zien die de zintuiglijke wereld móet hebben, opdat die de uitdrukking kan zijn van de goddelijke Vader-Geest. [...] Deze mogelijkheid echter, dat de dood, die anders vernietiging zou zijn, '*verwandeld*' wordt in het zaad voor de eeuwige 'Ikheid', heeft te maken met wat genoemd wordt: *de Christus-impuls*." ¹ *Zo zien we 31 waar 71 is.*

Ook met betrekking tot 70 nog een aantekening:

- "In de Bijbel komen we het getal 70 regelmatig tegen als een uitdrukking van veelheid. De Hebreeuwse letter 'ajien' betekent 'oog' en heeft de getalswaarde 70. Het is het oog dat met het uiterlijke zien de veelheid ziet, maar dat ook met een verborgen zien in de veelheid de eenheid kan waarnemen. Het Hebreeuwse woord voor 'zien' klinkt hetzelfde als het woord voor 'weiden' of 'herder'. De ware herder ziet niet alleen de uiterlijke eenheid van de kudde maar ook haar verborgen samenhang. Het verschil is dat het eerste woord met een aleph en het tweede met een ajien wordt geschreven. Want evenals de aleph een stomme letter is, wordt ook de ajien - als enige andere letter in het Hebreeuwse alfabet - eigenlijk nauwelijks hoorbaar uitgesproken.

Zo is er een merkwaardige samenhang tussen de 'één' en de 'zeventig', resp. tussen de aleph en de ajien. Bij de 70 staat het enkele tegenover de zeventig. Bij de Babylonische spraakverwarring ontstaan bijv. de 70 talen uit de ene taal waarmee de bouwers van de toren beginnen. En later staat Mozes alleen tegenover de 70 oudsten van het volk." ²

Volgens sommigen leefde Mozes in de 15e eeuw v.C., dus ongeveer in de tijd waarin ook de Schijf ontstond. Anderen plaatsen hem ten tijde van Ramses II, dus in de 13e eeuw v.C. ³ Dat binnen een religieuze context het getal 70 verschijnt - en stilzwijgend 71 - was in die tijd blijkbaar geen uitzondering. In dit verband ook het volgende:

aan de A-kant van de Schijf tellen we in totaal 36 verschillende tekens en aan de B-kant 34. Volgens Scheck, in zijn essay over de Schijf van Phaistos ⁴, zou die in zijn geheel ook als een 'Tekens' opgevat moeten worden en wel van de zon. Merkwaardig, want dit zou in zekere zin - namelijk vanuit de gescheidenheid van A- en B-kant - het $36+34+1 = 71$ e teken zijn.

*Op deze wijze presenteert de Schijf van Phaistos in zijn 'tweeheid',
de 'veelheid' vanuit $36+34 = 70$ verschillende tekens.*

*Het 'verborgene' in de veelheid maakt die tot eenheid en betreft het centrale thema:
de innerlijke openbaring van het Goddelijk Kind (71),
temidden van Ondergangswérking (31²).*

Ook hierna, onder 16.02.02, zal blijken
hoezeer de Schijf van Phaistos gerelateerd is aan het getal 71.

16.02.02: *Het getal 349, de 71e Ondeelbare*

(Om misverstand te voorkomen, in het bijzonder bij mathematisch geïnteresseerden, wijzen we nog eens op het volgende: 349 is het 70e ondeelbare GETAL. Wij spreken hier van de 71e 'Ondeelbare', daar voor de onderhavige studie in dit opzicht '*de 1*', *de Eenheid*, wel is waar niet als een getal, maar wel als een 'Ondeelbare' moet worden meegeteld. Zo is dus ook 31 het 11e ondeelbare GETAL, doch vanuit de hier geldende optiek de 12e Ondeelbare. Enz.)

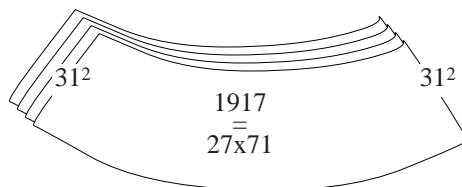
1 St.-GA112: Kassel; 07-07-09, p. 351 en 359.

3 Miller: p. 487.

2 Weinreb-03: p. 133 e.v.

4 Scheck: p. 5.

De centrale positie in de Schijf van Phaistos van de 71e Ondeelbare, in relatie met 11, de Oneindige Kracht, moet van buitengewone betekenis zijn. Hij betreft de samenvatting van de 2×11^2 Huisnrs. in de $31+30 = 61$ Huizen die, zoals reeds vermeld, in hun bijzondere rangschikking binnen het Huis van Phaistos . . . een aanduiding inhouden van

Afb. 112: het Goddelijk Kind, temidden van Ondergangswérking;¹
de 242 Huisnrs tezamen zijn $3839 = 11 \times 349$.

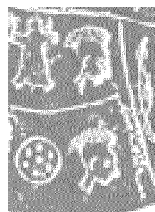
Een rechtstreekse aanduiding van het kwalitatieve aspect van 349 is ons niet bekend. Wel zagen we het al in enkele andere 'bijzondere omgevingen' die, elk op eigen wijze, uitdrukking waren van hetgeen met dit getal aan de orde is in zijn samenvattende hoedanigheid van

$$127 + 71 + 151$$

als ware het de aanduiding van een innerlijk proces

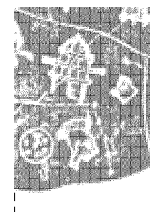
(dit komt op p. 329 verder ter sprake).

In de Schijf vinden we nog een verdere indicatie, waarin eveneens sprake is van een 'buiten' en een 'binnen', doch dat vraagt enige toelichting. We kunnen namelijk onderscheid maken tussen Tekens die vanaf de Rand zichtbaar zijn, de zgn. Randtekens en Tekens die meer naar binnen liggen en daardoor vanaf de Rand 'onzichtbaar resp. verborgen' zijn, de zgn. Binnentekens. Nu tellen de 13 Randhuizen aan de A-kant 50 Tekens, de 12 aan de B-kant 49,

A18 met
(A31,4) en
(A31,5)

totaal 99. Juist hier speelt de verbinding van het 18e Huis met de Rand een eigenaardige rol, in het bijzonder wat betreft het verschil dat in dit opzicht bestaat tussen de A- en de B- kant. Aan de A-kant is die verbinding namelijk zo nauw en bovendien versperd door figuurtjes van onbekende hoedanigheid, dat er niet doorheen gekeken kan worden; aan de B-kant echter zo breed dat we vanaf de Rand nog één Teken in z'n geheel kunnen waarnemen. Daaraan schenken filologen voor zover we weten geen aandacht, doch in de getalstructuur mag het niet buiten beschouwing blijven.

B18 met
(B30,4) en
(B30,5)

Het aantal Randtekens is nu namelijk $100 = 10^2$ en het aantal Binnentekens $142 = 2 \times 71$.

Met andere woorden, ook op deze wijze is de Schijf een aanduiding van:

het Goddelijk Kind (71) in de Paren van Tegenstellingen (2),
binnen de Werking van het Allerhoogste (10^2).

(Onder 16.06.12, p. 376 komen de zeer merkwaardige Huizen A18 en B18 verder ter sprake.)

Van de aldus bepaalde Randtekens zijn er Openend resp. Sluitend $26+25 = 51$.

Van de resterende $142 = 2 \times 71$ Binnentekens zijn dat er $35+36 = 71$.

Met 61 Huizen móét het totaal 122 zijn. Het is dezelfde verdeling als van de 122 veren in de Isisvleugels onder de voetzolen van de 1e sarcofaag van Tout-anch-amon (14e eeuw v.C.; zie p. 146 en afb. 58). In het museum van Kairo kan men dit van korte afstand natellen!

¹ Het aantal verschillende Tekens in de binnenste groep is 37: Donker, Gevoel, Grondslag der Prikkelbaarheid, het Principe van een Wezen. Deze groep is omgeven door de buitenste, met 34 verschillende Tekens: Ontvankelijkheid. Als zodanig is het totaal 71.

Nogmaals, *formuleringen met betrekking tot 'het Goddelijk Kind' zijn slechts aardse pogingen om het onuitsprekelijke aan te duiden*. Dat de getalstructuur in de Schijf van Phaistos ons daartoe brengt, is bij al het omringende materiaal dat zo langzamerhand onder de aandacht is gekomen - zie de *Voorbeelden-index* - nauwelijks meer buiten beschouwing te laten, hoezeer het ook nodig zal blijven een dergelijke beschouwing te verankeren in de objectieve verschijningsvorm van de Schijf zelf. Een en ander betekent echter dat we in feite bezig zijn de onuitsprekelijke, *bovenzinnelijke ervaringen aan te duiden*, die zich op voor ons onbegrijpelijke wijze (ook) in de getalstructuur van de Schijf weerspiegelen.

Overigens moeten we uit praktische overwegingen een oplossing vinden voor een bepaalde moeilijkheid: het is ondoenlijk om de vele bijzonderheden die vanuit de getalstructuur naar voren komen in een enigszins overzichtelijke vorm te presenteren, als niet een aantal veel voorkomende omslachtige beschrijvingen wordt vervangen door *een passende afkorting*.

AFKORTINGEN :

P betreft het Plaatsnummer van de elkaar opvolgende Tekens;
 Pw de Plaatswaarde, geeft voor een selectie de som v/d Plaatsnummers;
 H en Hw . . . idem, doch als Huisnr. resp Huiswaarde;
 L telrichting van L(inks naar rechts), dat is v/h Centrum naar de Rand;
 R telrichting van R(echts naar links), dat is v/d Rand naar het Centrum;
 PLA betreft dan een telling aan de A-kant, van het Centrum uitgaande;
 PLB, PRA en PRB analoog, evenals HLA, HLB, HRA en HRB.

Een en ander heeft niets te maken met de léésrichting van de Schijf, alleen met de telrichting die we zelf kiezen bij het onderzoek van de getalstructuur. Wel is het zo dat de met de leesrichting overeenkomende telrichting kan dienen om aan te geven wat men als het ware al gepasseerd is, de andere telrichting om aan te geven 'wat men nog vóór zich heeft';

PLAb betreft de dóórgaande telling, vanuit het Centrum van de A-kant, over de Rand heen naar het Centrum van de B-kant;

PRAb betreft de dóórgaande telling, vanaf de Rand aan de A-kant door het Centrum heen naar de Rand aan de B-kant;

PLBa en PRBa analoog, evenals HLAB, HRAB, HLBA, en HRBA;

PLAB betreft de samenvoeging van PLA en PLB voor een selectie die zich aan weerskanten van de Schijf uitstrekt;

PRAB analoog, evenals HLAB en HRAB;

T00 t/m T45 Aanduiding v/d 46 verschillende Tekens conform notatie Duhoux, doch met toevoeging van T00 en weglating van T46 (de 'Streep').

Voorts kan elk van de 242 pictogrammen afzonderlijk worden aangeduid met behulp van het Huisnr. en een volgnr. in dat Huis zelf. *Voor dit doel tellen we steeds in de L-richting*. Dan is bijvoorbeeld:

(A15,3) het 3e Teken in het 15e Huis van de A-kant, namelijk T35; enz., enz.

Merkwaardig in het geheel van de 100 Randtekens en de 142 Binnentekens is vervolgens:

voor de 100 Randtekens is eenvoudig aan te tonen: PLAB = 9650
 terwijl: PRAB = 2550 -

Tussen de 2 telrichtingen ligt voor deze groep als *Overbrugging* 7100

De bijdrage van *de oneven en de even* Plaatsnrs. hieraan is resp. 3600 & 3500

Mathematisch gezien is dit natuurlijk niets bijzonders, het is immers uit te rekenen; ook dat voor de 142 Binnentekens exact dezelfde Overbrugging en verdeling daarvan in 3600 en 3500 moet bestaan. Dat dit op deze wijze in de Schijf van Phaistos verschijnt, menen we echter als bijzonder te mogen aanmerken, immers:

- in de Oudheid werden oneven getallen als mannelijk en even getallen als vrouwelijk beschouwd. Ook in de Egyptische beelding komen bij de Schepping der Wereld uit de Oeraanvang (Atoem) 4 godenparen voort, 4 goden en 4 godinnen. Dit werden de eerste 4 (mannelijke) oneven en de eerste 4 (vrouwelijke) even getallen:

$$(1+3+5+7) + (2+4+6+8).$$

Met andere woorden, aan getallen werd de betekenis toegekend van goddelijke wezens. *Zo verbinden zich, in deze als goddelijk vereerde getallen, het 4-voudig Mannelijke en het 4-voudig Vrouwelijke tot het Scheppen van de Wereld.*¹ Tezamen vormen ze 36, dat is 17+19; - de verdeling van 71 in 35 en 36, verschijnt eveneens in de reeds genoemde Isisvleugels; voorts op een borsthanger van Ramses II (12e eeuw v.C.) via de onderverdeling in 17+18 en 17+19; zie p. 148, afb. 64. Rond 1000 jaar later zien we deze getallen hoog in het Heilige der Heiligen van de Isistempel op het eilandje Philae in de Nijl - p. 148, afb. 63 - in dezelfde onderverdeling van 17+18 en 17+19. En op de Schijf tellen we 36 (= 17+19) verschillende Binnen- en 38 verschillende Randtekens, groepen waarvan de onderlinge begrenzing bepaald wordt door de bijzondere configuratie van het 17e, 18e en 19e Huis.

Selecties waarin 349 verschijnt

Bij telling vanuit het Centrum

- In de telling HLAB kwam reeds uitvoerig ter sprake de totale Hw van alle Tekens, nl. 11x349, in zekere zin de 'omvatting' van het centrale thema van de Schijf.
- In PLAB is de Pw van alle bij *Identieke Huizen* betrokken Tekens 8x349. In de vertaling komt de betekenis van deze Huizen naar voren als traditioneel middel tot accentuering in cultisch-rituele teksten.²
- In PLAB is de Pw van T01 - *de Wandelaar, de Trekker* - in zijn 11 verschijningen, 2x349.

In de even/oneven selecties valt op:

- in PLAB is de bijdrage van de oneven Plaatsen aan beide kanten van de Schijf, voor zover gelegen in het 18e Huis, 1x349;
- in PLA is de bijdrage van de Sl. Tekens i/d oneven Randhuizen v/d A-kant 2x349;
- in PLB is de bijdrage van de Tekens in de even Randhuizen van de B-kant 7x349.

Bij de doorgaande tellingen

- In PLAB is de bijdrage v/d *Identieke Huizen* aan de B-kant 2x349.

Bij telling vanaf de Rand

- In PRAB is de bijdrage van de Sluitende Tekens eveneens 11x349, dus gelijk aan de HLAB van alle Tekens.

(N.B.: uiteraard; het betreft een eenvoudig te bewijzen mathematische voorspelbaarheid, onafhankelijk van aantal Tekens en Huizen. Zo is ook de PLAB van de Sl. Tekens gelijk aan de HRAB van alle Tekens. In de context van de Schijf blijft het echter een opmerkelijke relatie.)³

Hier komt als het ware tot uitdrukking, dat wat men aanvankelijk in het geheel van de Schijf nog vóór zich heeft (te gaan), bij de terugblik aan het eind, in een afsluitende positie wordt samengevat; immers, de Sl. Tekens van de terugblik, zijn juist de Openende in de oorspronkelijke telrichting.

- In PRAB is de bijdrage van de Openende Tekens in de Rand- en Tussenhuizen van de hele Schijf 2x349; dit is met elk 1x349 gelijkelijk verdeeld over de even en de oneven Huizen in deze selectie.
- In HRAB is de bijdrage van de even Binnenhuizen 4x349.

1 Bindel-03: Kap. 8; zie ook onder 8.03, p. 163.

2 Aartun: p. 133.

3 Zie ook p. 380.

- In HLAB is de bijdrage v/d 11 ex. van T23, *de Knots*, via de Interne Tekens 1x349 (N.B.: aan de Pw komt via de O & S Tekens een bijdrage van 71 en via de even Huizen van 2x107).
 - In HRA is de Hw van alle Tekens in de 13 Randhuizen van de A-kant 1x349.
 - In HRA is de bijdrage van de Openende en Sluitende Tekens aan T01 t/m T06 - *de 6 Mensbeelden*, zie p. 332 - 1x349.
- Bij de doorgaande tellingen
- In PRBa geven de Sl. Tekens van de niet-identieke Huizen een bijdrage van 15x349.
 - (.....)
- (.....)
 Nogmaals p. 319:
 er is in deze geen scherpe overgang tussen *het zinvolle en het in onze ogen zinloze*, maar een vloeiende

16.02.03: *Het getal 349 als compositie van*

127	&	151
<i>de Inherente</i>		<i>de Verlossing . . . van</i>
<i>Capaciteit van Voortbrengen;</i>	71	<i>het dramatische van verlossing,</i>
<i>de Schaal voor</i>	het	<i>omdat Verlossing in zich houdt,</i>
<i>Inwoning van het Kind</i>	<i>Goddelijk</i>	<i>de Opheffing van Wel én Wee ¹</i>
	<i>Kind.</i>	

De *Voorbeelden-index* geeft korte beschrijvingen van de 'omgevingen' waarin we deze getallen ook elders tot expressie zien komen.
 We beperken ons hier tot de Schijf.

ad 127

Bij telling vanuit het Centrum

- T07, *de (leren) Zak* (vloeistoffen), het Centrumteken aan de A-kant, heeft in HLAB met zijn 18 ex. een Hw van 2x127. Opmerkelijk is hierbij de Pw, nl. $969=3 \times 17 \times 19=3 \times 323$, verwijzing naar *de zich manifesterende Goddelijke Liefde*. T07 behoort met T02, *de Priester (-koning)* en T12, *het Ronde Schild*, tot de   3 meest voorkomende Tekens, met resp. 18, 19 en 17 ex.

Bij telling vanaf de Rand

- Van de 6 Huizen zonder Interne Tekens - we hebben ze 'Poorten' genoemd - zien we 5 aan de A- en 1 aan de B-kant. In HRAB is hun totale Hw 127. Per definitie betreft dit 6+6 Openende en Sluitende Tekens.
- In HRAB is het totaal v/d bij *Identieke Huizen* betrokken Huisnrs. $302 = 2 \times 151$ in HLAB 175 .
 De *Overbrugging* is 127
 ⇒ Hoogst merkwaardig, mede i.v.m. p. 328, 2e alinea, zijn onderstaande 2 groepen met resp. 19 en 17 Tekens:

- er zijn 19 gevallen dat een Teken op een Schijfkant slechts eenmaal verschijnt, 10 aan de A- en 9 aan de B-kant, ongeacht het aantal aan de andere kant van de Schijf;
 - er zijn 17 gevallen dat een Teken op een Schijfkant slechts tweemaal verschijnt, 10 aan de A- en 7 aan de B-kant, ongeacht het aantal aan de andere kant van de Schijf.

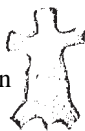
In HLAB is de Hw van de 17x2 ex. 538
 In HLAB is de Hw van de 19x1 ex. 387 .
 De *Overbrugging* in deze is 151

In PLAB is de Pw van de 17x2 ex. 2093
 In PLAB is de Pw van de 19x1 ex. 823 .
 De *Overbrugging* in deze is 10x127

1 Zie p. 220; noot 1.

Bij de doorgaande tellingen

- In PLBa is de Pw v/d 15 ex. van T27, *de Huid*, 18x127.
- Voor de *Identieke Huizen* A12 en A18 tezamen, is de *Overbrugging* van PLAb en PLBa 12 x127.
- In HLBa is de Hw v/d Op. en Sl. Tekens in de *niet-Identieke Huizen*, 2x10x127.
- (*Een buitengewoon voorbeeld met betrekking tot Identieke en niet-Identieke Huizen* komt ter sprake in de linkerkolom van p. 336/337)
- Wat betreft de gezamenlijke Hw van de Op. en Sl. Tekens, geldt zowel voor de *Identieke* als voor de *niet-Identieke Huizen* een *Overbrugging* van 2x127 tussen HLAB en HRAB. Zeer merkwaardig, gezien ook de eerder genoemde traditionele betekenis van herhalingen, in de zin van nadruk op het essentiële.¹

- (.....) => deze aanduiding betekent dat verdere voorbeelden in de betreffende sectie steeds meer 'vervloeien' in het vlak van de coïncidenties. De mate waarin is uiteraard onderhevig aan een subjectief oordeel.

De *Overbrugging* in de Hw van deze 2 bijzondere groepen is 18², verwijzend naar:
de Werking van het Leven
in de Paren van Tegenstellingen.

- Een deelverzameling van de groep van 19 laat zien dat de Pw van de *Interne Tekens*, voor zover die op de betreffende Schijfkant uniek zijn, gelijk is aan 5x127.

Bij de doorgaande tellingen

- In HRBa is de Hw v/d 2 *Identieke Huizen* (A31+A34), 6x127, waaraan het oneven Huis 2x127 bijdraagt, het even 4x127.
- In HRBa is de Hw v/d 4 ex. van *de Bloesem*, 127. Het is T38, het *Centrumteken aan de A-kant* (de Hw v/d 18 ex. van T07, *de Zak*, het *Centrumteken aan de B-kant*, is in die telling 3x151.
- In PRAB geven *de oneven Huizen* aan T07, *de Zak*, een bijdrage van 7x127 (*de even Huizen* geven in deze telling via de Op. en Sl. posities een bijdrage van 13x71).
- In HRBa zijn 4 van de 11 ex. van T01, *de Trekker*, Sluitend; hun Hw is 3x127.
- In PRBa is de Pw v/d Tussenhuizen 11x127.
- In PRBa, is de Pw van de 2 ex. van T03, *het Hoofd*, 2x127.
- (.....)

ad 71

Bij telling vanuit het Centrum

- In HLAB kwam reeds uitvoerig aan de orde de Hw van alle *Interne Tekens* op de Schijf, namelijk 1917 = 27x71.
- Er zijn 19 Tekens met slechts 1 verschijning aan een Schijfkant, ongeacht de andere kant. De Sluitende ex. in die groep van 19 singuliere verschijningen hebben in HLAB een Pw van 4x71 (de *Interne* ex. van 5x127 en de *Openende* van 2x17²).
- In PLAB is de bijdrage van de Op. en Sl. ex. van de 10 Tekens die aan de A-kant slechts met 1 ex. verschijnen, 8x71 en van

Bij telling vanaf de Rand

- Op (A24,1) bevindt zich het enige ex. van T00, *de Rotsspleet*, in PRA het 31e Teken (in PLA het 93e). De Hw van die 31 Tekens is 2x71; de Pw uiteraard Rd31=16x31.
- Zo zien we wederom een voorbeeld hoe 71 tot uitdrukking komt in een samenhang met 31, *het Einde, de Oplossing, de Vernietiging, de Dood*. In de vertaling van Aartun betreft dit Teken de doorbreking van het hymen bij de cultische vereniging van man en vrouw.²

1 Zie p. 328, noot 2.

2 Aartun: p. 112, 153/154, 181, 209 en 242. Tegen het eind van dit hoofdstuk - p. 382 e.v. - is de 'vertaling' weergegeven in relatie met "P&H".

de Interne Tekens 14x19.

- In HLAB hebben de 11 ex. van T23, *de Knots*, een bijdrage van 2x71. De bijdrage v/d Openende en Sluitende Tekens aan de Pw is 1x71.

Bij de doorgaande tellingen

- In HLBA is de Hw van de 4 ex. van T10, *de Fakkel*, 3x71.
- In HLBA is de bijdrage van de Op. en Sl. Tekens aan de Hw van alle 6 *Mensbeelden* - zie p. 332 - 16x71.
- In PLAb geven de Openende en Sl. Tekens v/d 4 ex. van T06, *de Vrouw - een v/d 6 Mens-beelden* - een bijdrage in de Pw van 3x71.
- In PLAb is de Pw van de Interne Tekens in de 2x17 Binnenhuizen 6x18x71, ook te zien als 3x(17+19)x71.
- In HLAB zijn de 21 Huisnrs. van 'de 21 Huizen met elk 4 Tekens' tezamen 10x71. Uiteraard heeft dan zowel het totaal v/d 2x21 Op. en Sl. Tekens als het totaal v/d 2x21 Interne Tekens een Hw van 2x10x71.
- In HLAB leveren de even Huizen aan de Hw van de 19 ex. van T02, *de Priester(koning)* - uitsluitend Sluitende Tekens! - een bijdrage van 4x71 (in PLAb leveren de even Plaatsnrs. een bijdrage van 2x323 = 2x17x19 aan de Pw). T02 behoort tezamen met T07, *de (leren) Zak* en T12, *het Ronde Schild*, tot de 3 meest voorkomende Tekens, met resp. 19, 18 en 17 ex.
- In PLBa hebben de *niet* bij de 12+1 paren behorende ex. van T02, *de Priester(koning)* en T12, *het Ronde Schild* - resp. 6 en 4 - een totale Pw van 1207 = 17x71.
- (.....)

- In PRB is de Pw van het 9e Huis, dus geteld vanaf de Rand, 2x71; zie in de vertaling van Aartun vers 26b.
- In HRB is de Hw van *de Binnentekens* aan de B-kant, 21x71.

Bij de doorgaande tellingen

- In HRAb vinden we voor de Hw van T01, *de Wandelaar, de Trekker*, van T14, *het Voetenbankje* en van T26, *de Staart*, resp. 5x71, 1x71 en 2x71, met resp. 11, 2 en 6 ex. (in HLAB is de Hw van T01 2x151!).
- In PRAb leveren de Op. en Sl. Tekens aan de Pw v/d 17 ex. van T12, *het Ronde Schild* resp. *Volle Maan, Zevengesternte*, een bijdrage van 5x71; dit vindt plaats via 4 ex. De overige 12+1 ex. van dit Teken vormen Paren met 12+1 ex. van T02, welk Teken *uitsluitend* Openend is (Sluitend bij de andere telrichting). (.....)

Toevoeging, los van de telrichting

- De 120 Interne posities van de 61 Huizen tellen 37 verschillende Tekens, verwijzing naar *het Principe van een Wezen, Gevoel, Donker*; in de 2x61 O & S posities tellen we er 34: *Ontvankelijkheid, in de Paren van Tegenstellingen*. Opnieuw zien we, doch geheel anders dan op p. 326, via een 'buiten-binnen' situatie de aanduiding van 71, *het Goddelijk Kind*.
- Reeds kwam ter sprake, p. 325, dat de Schijf als geheel te zien is als het 'verenigende' 71e Teken bij de resp. 36 en 34 verschillende Tekens v/d afzonderlijke A- en B-kant.

ad 151

Bij telling vanuit het Centrum

- In PLAB is de Pw v/d 10 Tekens met elk 5 verschijningen aan A- of B-kant, ongeacht hun aantal aan de andere kan, 21x151.

Bij telling vanaf de Rand

- In PRAB is de bijdrage v/d 19 ex. van T02, *de Priester(koning)*, 7x151; hier uitsluitend Openend.

- Pag. 317 liet 2 bijzondere selecties zien van (17x2) en (19x1) pictogrammen.; in HLAB is de *Overbrugging* tussen beide groepen 151 en in PRAB 10x127. Buitengewoon!

Bij de doorgaande tellingen

- In HLAB is de bijdrage van de 11 Tekens van T01, *de Trekker*, 2x151. In HLBA is de bijdrage van zijn Openende en Sluitende posities eveneens 2x151 (in HRAB zagen we al een bijdrage van 5x71 en in HRBA via de 4 Sluitende ex. een bijdrage van 3x127). Het is een van de hiernaast weergegeven 6 *Mensbeelden* (beschouwd als *groep* hebben we daar eveneens enkele bijzonderheden van vermeld; zie in dat verband p. 329 en 331).
- In HLAB hebben de 4 Tekens met elk 11 ex. een totale Hw van 10x151. Het zijn T01, T23, T29 en T35.²
- In PLAB is de Pw van de 15 ex. van T27 (10 aan de A- en 5 aan de B-kant) 9x151.
- In PLBA is de gezamenlijke Pw van de 10 Tekens met elk 1 verschijning, 8x151.
- (.....)

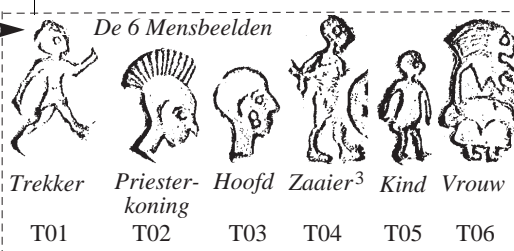

- In HRAB vinden we voor de Huisnr. van de *Identieke Huizen* een totaal van 2x151. N.B.: zoals vermeld ligt tussen deze waarde en die in HLAB een *Overbrugging* van 127. Voorts bleek in PLAB de gezamenlijke Pw 8x349 te zijn. In de vertaling komt dan ook de betekenis van deze Huizen naar voren als *traditioneel middel tot accentuering in cultisch-rituele teksten*.¹
- In PRAB krijgen de 19 ex. van T02, *de Priester(koning)*, een Pw van 7x151.

Bij de doorgaande tellingen

- In HRBA is de Hw van de 18 ex. van T07, *de (leren) Zak*, 3x151.
- (.....)

Tot zover 349 als 127+71+151.

16.02.04:

Het getal 107 als compositie van

17	&	19
<i>de Ontvankelijkheid,</i> <i>het Vrouwelijk Principe</i> <i>in de Schepping,</i> <i>Yin</i>	71 <i>het</i> <i>Goddelijk</i> <i>Kind.</i>	<i>het Initiatief, de Impuls, de</i> <i>Wekking, het Mannelijk</i> <i>Principe in de Schepping,</i> <i>Yang</i>

De *Voorbeelden-index* geeft korte beschrijvingen van de 'omgevingen' waarin we deze getallen ook elders tot expressie zien komen.

We beperken ons hier tot de Schijf.

¹ Zie p. 328, noot 2.

² Voor een beeld van deze Tekens: zie overzicht a/h einde van dit hoofdstuk.

³ T04, door ons kortweg *de Zaaier* genoemd, vindt men ook geïnterpreteerd als een gevangene waarvan de handen op de rug gebonden zijn. Aartun - p. 170 en 176 - vermeldt echter uitdrukkelijk de betekenis van de voortstappende landbouwer, die met zijn rechterhand graan uitzaait. - Terzijde: het volgende Teken, *het Ronde Schild* - T12 - dekt het (enige) exemplaar van de Zaaier gedeeltelijk af, hetgeen een aanwijzing inhoudt over de richting waarin deze Tekens achtereenvolgens zijn aangebracht.

ad 107

Bij telling vanuit het Centrum

- In HLAB zagen we als Hw van het geheel 11x349, d.i. 11x(127+71+151); hier echter, in PLAB, zien we als totale Pw 6x23x107, d.i. 6x23x(17+71+19). Met andere woorden 107 in relatie met 6, de *(Goddelijke)Wet* en 23, *het Ritme in Ruimte en Tijd*. Daarin ligt als het ware 'gevat' wat in de *vertaling* naar voren komt als *een cultische hymne op de vruchtbaarheid, waarin dan een vrouw en dan weer een man aan het woord is*.

- In PLA is de Pw van het enige exemplaar van T04, *de Zaaier*, 107.

- In PLB is de Pw van het enige ex. van T05, *het Kind*, 107.

- In PLAB komt vanuit de oneven Huizen een bijdrage van 4x107 aan de gezamenlijke Pw van de op p. 329 genoemde 2 groepen van 19x1 en 17x2 exemplaren.

- In HLAB hebben de 19 ex. van T02, *de Priester(koning)* een Hw van 3x107 (alleen Sl. Tekens).

Bij telling vanuit de Rand

(Alleen doorgaande tellingen)

- In PRAB is de bijdrage v/d 2 Tussenhuizen 3x107, met 2x107 via de Interne Tekens en 1x107 via de Op. en Sl. Tekens.

- In PRAB heeft het enige ex. van T15, *de Bijl*, een Sl. Teken, een Pw van 2x107.

- In PRAB is de bijdrage van de 6 ex. van T24, *het Huis*, 9x107, waarvan 1x151 via een Openend Teken.

- In PRBa is de bijdrage v/d 11 ex. van T01, *de Trekker*, 12x107, waarvan 3x127 via Sluitende Tekens.

- In PRAB is de bijdrage van de 6 ex. van T13, *de Vijl(?)*, 9x107.

- (.....)

Bij de doorgaande tellingen

- In HLAB is de bijdrage van de 2x17 Binnenhuizen 2x19x107.

- (.....)

ad 17, (18) en 19

Aan beide kanten van de Schijf valt in de spiraal de aandacht op een Huis in bijzondere positie en daarmee samenhangende vorm. In de L-richting, dus van binnenuit geteld is dit het 18e Huis, de overgang betreffende van de 'Binnenhuizen' naar de 'Randhuizen' en omgekeerd. Het is via een merkwaardig gevormd 'tussenschot' van het laatste Huis gescheiden. Of staat het er juist daardoor mee in verbinding? Opvallend is, zie p. 326:

- aan de A-kant is dit 18e Huis letterlijk 'ten nauwste' met het 31e Huis verbonden;
- aan de B kant betreft dat het 30e Huis, doch hier is een ruime passage naar de rand (op p. 326 bleek dit mede de basis te zijn van een bijzonder accent op het getal 71).

Aan weerskanten van de Schijf geldt:

het 17e Huis is het laatste van de Binnenhuizen,
het 18e verbindt deze met de buitenrand en
het 19e is het eerste van de Randhuizen.

De telrichting is uiteraard slechts van belang waar het om een volgorde gaat; het aantal Binnenhuizen (17) en Randhuizen (12 aan de B-kant en 13 aan de A-kant) staat daar dus los van. Dat echter met betrekking tot de 3 bovengenoemde Huizen de overeenkomst aan weerszijden van de Schijf mede *in de getallen* 17, 18 en 19 tot uitdrukking komt, *blijkt*

alleen indien we de Huizen tellen vanuit het Centrum. Opmerkelijk is hoe de 6 Mensbeelden met hun kijk- resp. looprichting in de spiralen, hiermee overeenkomen (T01-T06; zie p. 332). In dit verband herinneren we aan enkele passages uit hoofdstuk XI; p. 195/204:¹

- spiraal en labyrint zijn te zien als symbolen van wat men aanduidt als *de Weg*, de Weg die men heeft te gaan van de Omtrek naar het Midden en omgekeerd. In elk geval is het labyrint uitdrukking geworden van een centrale levensproblematiek;
- de oudst bekende spiraal is gevonden in een paleolithisch graf bij het Baikalmeer in Siberië. Het overtreft het labyrint uit het Neolithicum dus in ouderdom. Dat vormt op zichzelf natuurlijk nog geen bewijs dat het labyrint, waar dit voor het eerst is verschenen, vanuit de spiraal tot stand gekomen moet zijn.² Toch ligt voor het gevoel een relatie voor de hand;
- het oudste labyrinttype, met 7 ommegangen - afb. 80, p. 197 - heet op grond van zijn vermoedelijke oorsprong het Kretenzische. Het komt als basisvorm niet alleen voor in heel Europa, maar ook in India en Amerika. De oudste met zekerheid dateerbare voorstelling van dit type staat op een kleitablet uit Pylos en is van niet later dan 1200 v.C.;
- de oudste vondsten zijn op zijn vroegst neolithisch. Een graf in Sardinië toont een exemplaar dat vermoedelijk dateert van het 3e millennium v.C. Dit, zowel als het feit dat rond de Middellandse Zee veruit de meeste worden aangetroffen, maakt de aanname waarschijnlijk dat de bakermat het Minoïsche Kreta is geweest met zijn toonaangevende cultuur in het 2e/3e millennium v.C.;
- aan het labyrint zijn onlosmakelijk begrippen verbonden als initiatie, dood, onderwereld en wedergeboorte. De van binnen aanwezige ruimte is als het ware geheel gevuld met zogenaamde omwegen. Als de mens volhoudt bereikt hij 'het Midden', ontmoet er zichzelf, een Goddelijk Principe of wat ook de uitdrukkingsvorm van dit 'Midden' moge zijn. Het is een Wendingspunt van dood naar wedergeboorte. Dat ligt al aangeduid in de pendelbeweging op weg daar naar toe: de bewegingsrichting tegen de zon in betreft de dood, met de zon mee correspondeert met het leven;
- het is niet zonder betekenis dat de oudste labyrinten zijn gevonden in de buurt van een graf of in samenhang met vroegere mijnbouw, dat wil zeggen daar waar voor de betreffende de gevaarlijke weg begint, in de schoot van de aarde.

Tenslotte in hoofdstuk XIV, p. 302:

- het labyrint is door verschillende volken, op uiteenlopend belevingsniveau, herkend als uitdrukking van een Wendingspunt met betrekking tot Nieuw Leven.

Keren we nu weer terug naar de Schijf. Zonder meer zou de aanwezigheid van de getallen 17, 18 en 19, op de wijze zoals hierboven genoemd, nog onvoldoende houvast bieden voor verdere vermoedens, laat staan conclusies. We weten echter vanuit vorige hoofdstukken dat hun verschijning in andere culturen op markante plaatsen 'past' in de aanduiding:

17 <i>Ontvankelijkheid,</i> <i>het Vrouwelijk Principe</i> <i>in de Schepping</i>	19 <i>Impuls, Wekkend Vermogen,</i> <i>het Mannelijk Principe</i> <i>in de Schepping</i>
18, als 2x9, <i>het Leven (9),</i> <i>in de Paren van Tegenstellingen.</i>	

¹ Op een enkele uitzondering na betreffen dit notities uit het werk van Kern; zie bibliogr.

² Rosenberg: p. 191, waar dit als feit wordt aangenomen.

We zagen hiervan in *het labyrint van Orléansville* - afb. 83 en 84, p. 207/209 - een treffend voorbeeld. Daar vulde *de Weg* elk kwadrant met een in zichzelf terugkerende rechthoekige spiraal, in relatie met een Midden dat 'letterlijk' in het teken stond van SANCTA ECLESIA. Dat bepaalde elementen in de opbouw van een labyrint aan een spiraal doen denken komt vaker voor, doch het bijzondere was hier dat het Wendingspunt een verbinding had met de getallen 17, 18 en 19; afb. 88, p. 216. Anderzijds kon met enkele over de wereld verspreide voorbeelden worden aangetoond dat de voorstelling van 'het Kretenzische labyrint-type' werd gebruikt als hulpmiddel bij geboorte- en vruchtbaarheidsmagie, ook met betrekking tot vruchtbaarheid van het land. In de restanten van het tempelcomplex van Sakkara (27e eeuw v.C.), zien we 17 en 19 reeds in een context die duidelijk getekend is door

'vruchtbaarheid', dat wil zeggen Vernieuwing van Leven.

Ook met de Schijf van Phaistos valt op die getallen een duidelijk accent, namelijk

A: de reeds vermelde bijzondere positie v/h 17e, 18e en 19e Huis in de L-telling;

B: van de 3 meest voorkomende Tekens, T02 *de Priester(koning)*, T07 *de (leren)*

Zak (vloeistoffen) en T12 *het Ronde Schild*, bestaan resp. 19, 18 en 17 ex.

Van T02 en T12 bestaan samen $17+19 = 36$ ex. T07 verdeelt deze ook nog op andere wijze in 17 en 19. In de R-telling markeert namelijk de laatste T07 van de A- kant, de scheiding met de aan die kant nog resterende 10 ex. van T02 + 9 ex. van T12, totaal 19 ex. In het 'Huizentraject' waar we T07 in aantreffen, namelijk A-31 t/m A-21 en B-01 t/m B-30, vinden we dan de andere 17 ex. en wel als $10+7$.

Ook op de volgende wijze markeren deze 3 Tekens hun betekenis:

- T07 is het Centrumteken van de B-kant;

- T02 is aan beide kanten van de Schijf in de R-telling het eerste Teken en wel bij *hetzelfde punt van de Rand* (dit laatste blijkt uit een aanzicht van de Schijf in het Herakleionmuseum op Kreta, zie afb. 124, p. 392);

- T12 vormt tezamen met T02 een aantal Paren, 12 aan de A- en 1 aan de B-kant;

C: met betrekking tot O & S vinden we 17 verschillende Tekens. in de volgende 4 selecties:

- de 17 Binnenhuizen van de A-kant; id. in de overige Huizen (Rand- + Tussenhuizen);

- de 17 Binnenhuizen van de B-kant; id. in de overige Huizen (Rand- + Tussenhuizen);

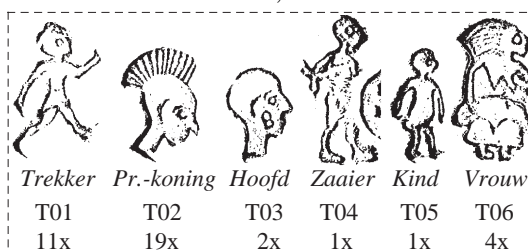
D: er zijn 17 verschillende Tekens die elk aan weerskanten van de Schijf 'binnenshuis' te vinden zijn, dus tussen de Openende en Sluitende Tekens;

E: er zijn $36 = 17+19 = 2 \times 18$ verschillende Tekens in de 2×18 (Binnen- + Tussenhuizen);

F: er zijn $38 = 2 \times 19$ verschillende Tekens in de $12+13$ Randhuizen, welke aan beide kanten met het 19e Huis beginnen (L-telling);

G: *de 6 Mensbeelden* betreffen in totaal 2×19 beeldplaatsen. Hiervan laten 17 de complete menselijke gestalte zien, met in HLAB een Hw van $289 = 17^2$.

De andere 21 beeldplaatsen, van T02 en T03, laten alleen een hoofd zien (*21 . . . het Woord*);

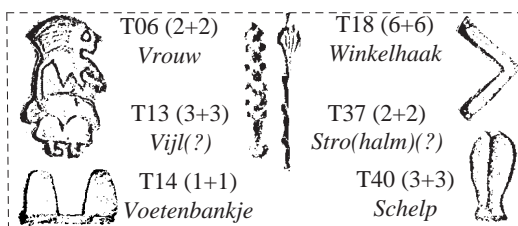
er zijn dan verder nog $242 - (2 \times 19) = 204 = 12 \times 17$ beeldplaatsen met andere Tekens, geen menselijke figuren betreffende;

H: de A-kant telt 2×19 beeldplaatsen in de oneven Binnenhuizen, de B-kant 2×17 ;

I: er zijn 3×17 plaatsen waar een Teken voor de 1e maal aan A- of B-kant verschijnt, dus ook 3×17 plaatsen waar het daar voor het laatst verschijnt;

J: er zijn 1x17 plaatsen aan A- resp. B-kant, van Tekens die daar even vaak schijnen; het betreft de volgende 6: ⇒

K: er zijn 19 gevallen dat een Teken op een Schijfkant eenmaal verschijnt, 10 aan de A-kant, 9 aan de B-kant, ongeacht het totaal aantal ex. van zo'n Teken.

Hierbij is 1 Teken, T14, *het Voetenbankje*, met 1 verschijning aan beide kanten;

L: er zijn 17 gevallen dat een Teken op een Schijfkant slechts tweemaal verschijnt, 10 aan de A- en 7 aan de B-kant, ongeacht het totaal aantal ex. van zo'n Teken. Hierbij zijn 2 Tekens, T06, *de Vrouw* en T37 *Stro(halm)(?)*, met twee verschijningen aan beide kanten.

M: er zijn 34 = 2x17 verschillende Tekens aan de B-kant;

N: er zijn 36 = 17+19 = 2x18 verschillende Tekens aan de A-kant; de verdeling in 19 en 17 krijgt zelfs een accent: zie onder Q;

O: in de L-richting zijn er 1x19 Sluitende Tekens in de 61 Huizen; hierbij hoort ook T02; alle 19 exemplaren van dit Teken zijn Sluitend. De resterende 18 Tekens Sluiten de overige 42 Huizen, 17 aan de A-kant en 25 aan de B-kant;

P: er zijn 2x17 Openende en/of Sluitende Tekens in de 61 Huizen;

Q: we tellen 19 verschillende Tekens in de 12 bij *Identiteit* betrokken Huizen aan de A-kant; de overige 17 Tekens van de A-kant vinden we - naast andere - in de resterende 19 Huizen.

Tenslotte nog het volgende.

Bij telling vanuit het Centrum

- In PLAB is de Pw v/d 18 ex. van T07, *de (leren) Zak* in totaal 969; d. i. als 3x323 aanduiding van: Merkwaardigerwijs gaat dit gepaard met een Hw van 2x127. Zoals bekend is T07 het Centrumteken van de B-kant.
- In PLB geven de Op. en Sl. Tekens een bijdrage van 11x323.

Bij de doorgaande telling

- De Identieke Huizen A03 en A15 hebben zowel in PLAb als in PLBa een *Overbrugging* van 343 = Rd17 + Rd19.
- In HLAB hebben de eerder genoemde 17 mensgestalten - binnen het totaal van 2x19 mensfiguren - een gezamenlijke Hw van 289 = 17² (zie onder G op p. 335).
- A10, A13 en A16 vormen *het enige 3-tal Identieke Huizen*. In PLAb is hun gezamenlijke Pw 10x61 (61 . . . Macht¹). De Pw van de Sluitende Tekens van alle

Bij telling vanaf de Rand

- In PRAB is de Pw v/d 11 ex. van T01, *de Trekker*, 646 = 2x323 (323 als 17x19: *de Goddelijke Liefde, de Geborgenheid*)
- In PRAB is de Pw van de 18 ex. van T07, *de (leren) Zak*, (Teken van Centrum B) de 19 ex. van T02, *de Priester(koning)* (Uiterste Teken van A & B) en de 4 ex. van T38, *de Bloesem*, (Teken van Centrum A) in totaal 2401 = 7x343 = 7⁴ 7x(Rd17+Rd19) met 41 ex.
- In PRAB is de bijdrage van de oneven Huizen 21x19².

Bij de doorgaande telling

- In PRAb is de *Overbrugging* tussen de Pw van de *Identieke Huizen* A29 en A17 1x343, evenals in PRBa.
- (.....)

1 Zie de corresponderende passage in de aan het eind van dit hoofdstuk opgenomen vertaling van Aartun, alsmede de Voorbeelden-index met betrekking tot 61.

andere 58 = 2x29 Huizen van de Schijf (29 . . . *Schepping!*) is met dezelfde telwijze 7366 = 58x127. Het is *ontzagwekkend* hoe in deze context een aanduiding naar voren komt van *de Schaal voor Inwoning van het Kind*, in relatie met *Schepping*.

In PLBa - dus de tegenovergestelde telwijze - is de Hw van deze 58 Huizen 79x343 = 79(Rd17+Rd19).

- In PLAb hebben de even posities van T02, *de Priester(koning)* een bijdrage van 2x323. Dit gaat gepaard met een bijdrage aan de Hw, via de even Huizen, van 4x71.
- In HLAB is de Hw van de Randhuizen 9(Rd17+Rd19); dit gaat gepaard met een waarde van 27x127 in HLBa.
- (.....)

Zo zijn zeer veel voorbeelden te vinden waarop i/d Schijf van Phaistos een eigenaardig accent valt op de getallen 17, 18 en 19. Misschien dat volgens sommigen bij een aantal slechts van coincidentie sprake is. Dat dit echter voor de verzameling in zijn geheel zou gelden is uiterst onwaarschijnlijk. Dit laatste zowel gelet op het aantal van deze voorbeelden, als ook op de specifieke situaties waarin ze in bepaalde combinaties ten tonele verschijnen, zoals o.a. bij C en H.

Er bestaan uiteraard nog tal van andere selecties waarbij hetzij in de ene hetzij in de andere telling deze (kleine) getallen 17, 18 en/of 19 verschijnen. Doch zoals eerder opgemerkt, de overgang van het zinvolle naar het zinloze is vloeiend en juist als zodanig, sterk onderhevig aan een subjectief oordeel.

Tot zover het getal 107.

Tussenopmerking:

uitgangspunt is steeds geweest dat (A-24,1) een Teken betreft (T00) dat slechts 1x op de Schijf voorkomt (er zijn dan 10 Tekens waarbij dit het geval is). In de vertalingen van Best en Woudhuizen wordt echter aangenomen dat het een (vernietigd of zwaar beschadigd) exemplaar van T07 is: '.... on some photographs 07 can be vaguely discerned as last sign.'¹ Deze 'invulling met T07' doet echter tenminste een half dozijn merkwaardige accenten op de getallen 17, 18 en 19 verdwijnen, al blijven er dan nog een tiental over. Ook het volgende kan hier niet buiten beschouwing blijven:

(A-24,1) betreft, althans zo zou men dat kunnen noemen, *een Plaats van Vernietiging*. Of is dat van meet af aan zo geweest? We hebben namelijk de indruk dat het reeds op grond van zijn plaats en verdere hoedanigheid, in een betekenisvolle relatie staat tot het geheel. Geteld vanaf het midden van de Schijf gaat het om de 93e beeldplaats (3x31). Geteld vanaf de Rand is het de 31e. Wat betreft het kwalitatief aspect van 31 - *Oplossing, Vernietiging, Ondergang, Dood* - is dit een opmerkelijk iets, gelet op de betekenis die dit getal heeft voor de Schijf als geheel.² Daarom lijkt ons, ook tegen deze achtergrond, de aanwezigheid van T07 op die plaats onwaarschijnlijk, hoewel we de taalkundige implicaties niet kunnen beoordelen. Ook Aartun echter, uiteraard op totaal andere gronden, is er van overtuigd dat hier wel degelijk sprake is van een Teken in zijn oorspronkelijke vorm, namelijk *de Rotsspleet* en dat dit in de vertaling te maken heeft met de doorbreking van het hymen bij de cultische vereniging van man en vrouw.³ Dat is, in tegenstelling tot de vertalingen van Best/Woudhuizen, in opvallende overeenstemming met de getalstructuur. Want niet alleen is het op deze wijze een uniek Teken, dat dus slechts eenmaal op de Schijf voorkomt, doch bovendien heeft het in de vertaling - evenals in de getalstructuur - een positie die een treffende aansluiting geeft op de Schijf als geheel.

Wat betreft 'de Streep' die aan sommige Tekens lijkt te zijn toegevoegd, bestaan de meest uiteenlopende opvattingen.⁴ Daar hier blijkbaar *geen eenduidige telbaarheid* bestaat, hebben we die 'toevoeging' buiten beschouwing gelaten.

1 Best/Woudhuizen: p. 49. 2 Zie p. 323/324 en 330. 3 Zie p. 330, noot 2. 4 Zie p. 316, noot 3.

16.02.05: *De getallen 11, 12 en 13*

In Wijnmalens denominatie is hun kwalitatief aspect - hoofdstuk X, p. 187 e.v. - aangeduid als:

*12, de Maat van de Beperking van de Oneindige Kracht 11,
opdat deze zal kunnen komen tot 13 het Begin van al het Nieuwe.*

Evenals 17, 18 en 19, blijken in de Schijf ook 11, 12 en 13 een opvallend accent te krijgen. Daarbij is een enkele keer sprake van een typische 'verweving' van die twee getalsgroepen, zoals bij de *Identieke Huizen*. Aan de A-kant zijn namelijk bij dit verschijnsel 12 Huizen betrokken, met 19 verschillende Tekens. In de resterende 19 Huizen vinden we de overige 17 Tekens van de A kant en nog 13 die overeenkomen met de zojuist genoemde groep van 19. Overigens zullen de getallen 12, 11 en 13, evenals 17, 18 en 19, ook onder 16.05 nog uitvoerig onze aandacht vragen, ogenschijnlijk op heel ander gebied.

In de Schijf komen we 11, 12 en 13 nog tegen als:

A': de A-kant telt 13 Randhuizen, de B-kant 12. Zoals bekend is aan beide kanten van de Schijf een zgn. Tussenhuis dat de verbinding vormt tussen de Binnen- en de Randhuizen en dat nog contact heeft met een klein stukje van de rand. Met andere woorden:

*de Schijf ligt 'gevat' binnen een randverdeling van
(12+1)+(13+1) = 27; als 3x '9' aanduiding van
het Leven;*

B': van de 2×11^2 beeldplaatsen treffen we 11^2 in de 31 oneven en 11^2 in de 30 even Huizen. Een opvallende verdeling, gelet op de oude relaties *even-vrouwelijk* en *oneven-mannelijk*.¹

Ook elders komt de bijzondere positie van het getal 11 tot uitdrukking, namelijk:

- de 13+12 Randhuizen tellen	: 50+49 = 99	beeldplaatsen = 11x 9;	
- de 2 Tussenhuizen „	: 6+ 5 = 11	„	= 11x 1; } 11x13
- de 2x17 Binnenhuizen „	: <u>67+65 = 132</u>	„	= <u>11x12;</u> }
Totaal:	2×11^2	„	= 11x22 = 11x(13+31)/2.

Zo liggen 1, 12 en 13 hier eveneens 'gevat' in 9,
alles in relatie met 11, *de Oneindige Kracht*;
tezamen geven ze 22, *het Balanspunt van Begin (13) en Einde (31)*.

Al met al een merkwaardige indicatie, gelet op het karakter van de Schijf als een *cultische* hymne op de vruchtbaarheid; we verwijzen daarvoor naar hetgeen onder 2.02 op p. 24 werd vermeld over *de Hiërofant en zijn 12 helpers* in de voorchristelijke Mysteriën.

Dat in de Schijf van Phaistos *vruchtbaarheid* het centrale thema aangeeft - duidelijker dan in aardse zin in de vertaling van Aartun tot uitdrukking komt is nauwelijks denkbaar - kan in de huidige cultuur wellicht de gedachte oproepen dat het daar alleen om de lichamelijke vruchtbaarheid zou gaan, zij het ook met een cultisch tintje. Doch het gaat tevens, wellicht beter gezegd *uiteindelijk*, om de *vruchtbaarheid van de ziel!* In dit verband een aantekening:

- "In Demeter wordt de goddelijke Schepper van het eeuwige in de mens vereerd, in Dionysos het eeuwige in de hele wereld van aanschijn veranderende goddelijke. Aanvankelijk kon *de menselijke ziel (Persephone)* in haar helderziende staat de wonderen der wereld nog schouwen. Als haar binding aan het stoffelijk lichaam door Pluto hechter wordt gemaakt, gaat dit vermogen verloren en ontstaat het aardse denken als schaduwbeeld van goddelijke gedachtenkracht. *Persephone zal een kind geboren doen worden, het Jacchoskind. De voorchristelijke geestelijke beleving van dit Goddelijk Kind was het*

¹ Zie p. 328, 2e alinea.

diepste geheim in de Grote Mysteryën van Eleusis: herinnering aan het Mysterie van Isis met het Horuskind, toekomstbeeld van de Madonna met het Jezuskind." ¹

N.B.: Demeter, godin van de landbouw en de vruchtbaarheid, zou volgens door Aartun aangehaalde bronnen van oorsprong een Kretenzische boerengodin zijn;²

C': 13 Tekens die de 31 Huizen van de A-kant sluiten;

12 Tekens die de 30 Huizen van de B-kant sluiten;

D': 12 Sluitende Tekens die niet bij Opening betrokken zijn;

E': 12 Tekens die Openend noch Sluitend zijn, dat wil zeggen die alleen 'binnenshuis' te vinden zijn en wel op 12 beeldplaatsen aan de A-kant en 12 aan de B-kant;

F': in PLAB is de Pw van de Openende en Sluitende Tekens in de 13+12 Randhuizen:

4836 = 12x13x31, een merkwaardige uitkomst;

G': 12 Tekens exclusief aan de A-kant. N.B.: in de Openende Tekens geven die een PLA van 2x127, i/d Sluitende van 4x61, totaal 6x83;³

H': 2x12 Tekens die zowel aan de A- als aan de B-kant voorkomen;

I': de 17 en de 19 exemplaren van resp. T12, *het Ronde Schild* en T02, *de*

Priester(koning) verschijnen 13 maal als paren, de 1e 12 aan de A-kant

van de Schijf; in PLA is de Pw van deze 12 paren 1560 = 10x12x13.

Het 13e paar staat aan de B-kant, het zijn de laatste 2 Tekens die daar in de L-richting 'gelezen' worden. Ook hier dus een 'verweving' van de getallen 12 en 13 met 17 en 19, zoals we al eens eerder zagen;

J': de 12 en de 13 in de onderlinge positie van de Huizen:

de 3 Tekens van A01, nl. T38, *de Bloem* met T03, *het Hoofd* en

T10, *de Fakkel*, zien we 12 plaatsen verder in het *Identieke* A04.

De 4 Tekens van A10, nl. T26, *de Staart* met T31, *de Postduif*,

T12, *het Ronde Schild* en T02, *de Priester(koning)* verschijnen

12 beeldplaatsen verder in het *Identieke* A13 en nog eens

13 beeldplaatsen verder in het *Identieke* A16. Voorts geldt:

de Tekens van A10 zien we 12+13 posities verder in A16;

„ „ „ A11 „ „ 12+13 „ „ „ A17;

„ „ „ A12 „ „ 12+13 „ „ „ A18.

Dit betreft 4+2+6 = 12 Tekens. waaronder 11 verschillende.

De 7 Tekens van A03 zien we 12 Huizen verder in het *Identieke Huis* A15;

K': de 17 beelden met de gestalte van een mens - zie p. 335 - tonen 4 ex. van T06, *de Vrouw*.

De resterende 13 zijn mannen, namelijk 11x T01 *de Trekker*, 1xT04 *de Zaaier* en 1x T05

het Kind, aangenomen dat dit een jongetje is. Dus '11 + 1 + 1', resp. 11, 12 en 13;

L': er zijn 13 Huizen - waaronder 12 verschillende - met elk 5 beeldplaatsen;

M': er is één Teken met 12 ex.; aan elke kant van de Schijf 6: T18, *deWinkelhaak*;

N': er zijn 4 Tekens, resp. een

mens, een dier, een plant

en een voorwerp, met elk

11 ex, namelijk: ⇒

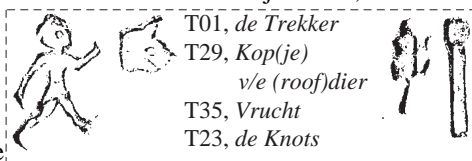
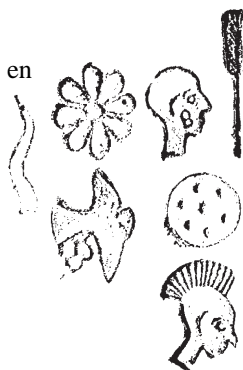
O': in HLAB is de Hw van de

2x17 Binnenhuizen met de beide Tussenhuizen 2x13³ en in HRAB is de Hw van de 13+12 Randhuizen 2x13². Maar wat dit te betekenen heeft?

1 Neeracher-01: p. 121, 122 en 138.

2 Aartun: p. 237; verwijst o.a. naar Nilsson, 'Geschichte der griechischen Religion'.

3 10 Tekens excl. aan de B-kant: In de even Huizen geven de Openende Tekens een PLB van 1x107, de Sluitende van 2x71, totaal 3x83 (83, *de Wil*).

P': (.....) Hoe het ook zij, in de Schijf als geheel ligt duidelijk een accent op de getallen 11, 12 en 13 evenals op 17, 18 en 19.

16.02.06:

De getallen 5 en 10,

in hun kwalitatief aspect aangeduid als:

5

*het Geestelijk Ego,
de gescheiden Geest;*

10

*het Allerhoogste,
als 2x5 de Individualiteit in Dualiteit; in ander opzicht ook
de Individualiteit die zich van zijn Eenheid bewust kan zijn
(als Vijf en Vijf in Een).*

Beide getallen hebben een bijzondere positie in de oude culturen. Zie in dit verband ook hoofdstuk VIII en van deel B hoofdstuk III. We hebben tot dusver van 5 en 10 minder voorbeelden in de Schijf van Phaistos gevonden dan van 17, 18, en 19, resp. 11, 12 en 13. Hierbij zijn dan ook nog enkele waarvan men de relevantie in twijfel kan trekken. Daarentegen rijst bij een paar andere de vraag, of ze in relatie met de Schijf wel zo toevallig zijn als men op het eerste oog zou denken. Zo bleek op p. 324 de verschijning van 27x71 als 1917 samen te hangen met een bijzondere plaatsing in 55, d.i. in *Potentiaal 5 resp. in Rd.10*. En als we aan beide kanten van de Schijf *het eerste en het laatste Teken* met elkaar verbinden door een rechte lijn, dan passeert deze de spiraal op 5 plaatsen; in die zin tellen we 5 spiraalgangen. Met andere woorden de Schijf als geheel blijkt tevens een uitdrukking te zijn van *Vijf en Vijf in Een*.

Evenals in het voorgaande ontleenden we de namen van de Tekens aan de publicatie van Aartun; bij een enkele konden we echter die naam niet of nauwelijks in relatie zien met het beschikbare fotomateriaal, zodat we die voorzien hebben van een vraagteken; bijvoorbeeld bij T13 en T37 op p. 336. Scheck gebruikt in zijn essay over de Schijf eveneens bepaalde namen, doch ook bij hem is er (soms krachtige) aanleiding om vraagtekens te plaatsen.

Met betrekking tot 5 en 10 kwamen we tot de volgende verzameling:

A'': van de 15 exemplaren van T27, *de Huid*, liggen er 10 a/d A-kant en 5 a/d B-kant. De 10 zijn verdeeld in 2 groepen van 5. Van beide groepen vormen i/d L-richting de eerste 2 ex. een paar. Het 1e paar staat ondersteboven in A03; het heeft in PLA een Pw van $9+10 = 19$. Het 2e paar staat 12 Huizen verder, in A15, met in PLA een Pw van $58+59 = 9 \times 13$. Scheck noemt dit Teken *de Chiton*, het Priesterhemd;

B'': T31, *de (Post)duif*, bestaat alleen aan de A-kant en wel met 5 exemplaren verdeeld over 5 Huizen met in totaal 5 verschillende Tekens;

T22, *de (Sneeuw)bezem (?)*, bestaat alleen aan de B-kant en wel met 5 ex. verdeeld over 5 Huizen met in totaal 12 verschillende Tekens.

Opvallend is dat van deze 2x5 Huizen, $3+2 = 5$ tot de *Identieke Huizen* behoren;

C'': er zijn 10 Tekens met elk 5 ex. aan 1 kant van de Schijf, ongeacht het aantal in totaal.

Van deze 10x5 Tekens is merkwaardigerwijs de bijdrage in PLAB: 3171, dat wil zeggen $31 \times 10^2 + 71$, waarbij dit als 21×151

verwijst naar een betrekking tussen . . . het Woord (21) en Verlossing (151).

T01
(6+5)

T02
(14+5)

T22
(6+5)

T23
(5+6)

T24
(1+5)

T25
(1+5)

T26
(2+5)

T27
(10+5)

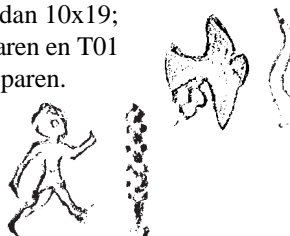
T31
(5+0)

T35
(0+5)

- Zie echter wat betreft 151 de in dit hoofdstuk op p. 329 weergegeven formulering!
- D": er zijn 5 Tekens met 1 ex. exclusief aanwezig aan de A-kant;
er zijn 5 Tekens met 1 ex. exclusief aanwezig aan de B-kant.
In PLAB is de bijdrage van van deze 10 'eenlingen' $793 = 13 \times 61$;
- E": er zijn 10 Tekens exclusief aanwezig aan de B-kant, ten getale van (2×10) ex.;
(aan de A- kant 12 ten getale van 25 ex. = $12+13$);
- F": B05 en B10 zijn *Identieke Huizen*, met elk 5 Tekens. Hun 'afstand' bedraagt 19 Tekens. De PLB-bijdrage van B05 is 5×19 ; die van B10 is dan 10×19 ;
- G": T31 en T26, (*Post*)duif en Staart, vormen aan de A-kant 5 paren en T01 en T13, *Trekker en Vijl(?)*, aan de A- resp. B-kant $3+2 = 5$ paren.
- H": de A-kant telt 5 Huizen met 2 en 5 met 5 Tekens, namelijk:

aantal beeldplaatsen /Huis:	2	3	4	5	6	7	
aantal Huizen A-kant	:	5	9	7	5	2	3
„ „ B-kant	:	1	7	14	8	0	0
Totaal	61 =	6+16	+21	+13	+ 2	+ 3	

Tot zover (voorlopig) de getalstructuur.

16.03: *Niet alleen de Schijf van Phaistos*

Dat in de Schijf van Phaistos op bepaalde getallen een accent ligt is een feit! Ook dat we diezelfde getallen, in tijdverloop van enkele millennia in verschillende culturen op daartoe geëigende plaatsen ontmoeten. En steeds gaat het daarbij om het niet rationeel te vatten *kwalitatief aspect* van de betreffende getallen.

Dat laatste roept het vermoeden op dat in die culturen sprake is van *ervaringen op bovenzinnelijk gebied* met een zekere gemeenschappelijke noemer. Ervaringen die echter hun weerspiegeling hebben in de tastbaarheid van het aardse vlak en in de gang door de spiralen van de Schijf. *In deze zin heeft de aandoening 'cultisch' wellicht een veel diepere betekenis dan in ons huidige bewustzijn past.* Het hoofdthema van de Schijf heeft te maken met iets dat het centrale thema van het menselijk wezen genoemd kan worden, niet alleen van toen of van een nog eerdere tijd, doch ook van later

Het is overduidelijk: *het is niet alleen de Schijf van Phaistos, waarin een accent ligt op 17, 18, 19 en enkele andere getallen.* We treffen dergelijke accenten eveneens aan, zelfs 12 eeuwen eerder, op markante plaatsen in het oude Egypte; zie hoofdstuk VII. Acht en meer eeuwen later komen we ze tegen in het oude Griekenland, in het zuilenplan van de tempels. Doch ook in de Attische kunst 'rond' de 5e eeuw v.C., de tijd waarin veel van die tempels zijn gebouwd. Daar bleek hoe in sommige meanders door een merkwaardige overeenstemming met de verdere context, het kwalitatief aspect van bepaalde getallen tot uitdrukking komt; zie afb. 1, 6, 8, 11, 13, 14 en 21.

Veel later vinden we die getallen 'ondergedoken' in het labyrint van een kleine basiliek te Orléansville; begin 4e eeuw, zie hoofdstuk XI. Daarna in de islamitische kunst van de Rotskoepel in Jeruzalem - 7e/8e eeuw - en ook enkele in de grote moskee van Cordoba, 9e/10e eeuw; zie hoofdstuk XV. Voorts - hoofdstuk XI - in de kathedraal van Chartres, 12e eeuw en in de 14e eeuw (rijkelijk) in Dante's *Divina Commedia*; zie hoofdstuk XIV. In de 16e eeuw schemert een en ander door in 'De Chymische Bruiloft van Christian Rosencreutz', zoals bleek in hoofdstuk XII. En afb. 20 op p. 71 laat zien hoe in het

Amsterdam van het midden van de 17e eeuw, de getallen 17 en 19 verschijnen in een 'omgeving' van uitgesproken creatieve hoedanigheid. Dan is het voor zover ons bekend weer lange tijd stil, totdat in het begin van de 20e eeuw opnieuw iets 'te zien' is. Doch daarover meer in hoofdstuk. XVII.

En wat betreft bovengenoemd zuilenplan van tempels in de Griekse oudheid: in afb.113 op p.343 staan gegevens vermeld met betrekking tot een 50-tal tempels, variërende van de 7e eeuw v.C. tot de 2e eeuw n.C. (een 4-tal ontstond n.C.). *Het blijkt dat in de omtrek of alleen in langsrchting, 30 van de 51 tempels betrokken zijn bij de getallen 17, 18 en 19, of hun veelvoud. Een overeenkomstig aantal is op die wijze betrokken, of bovendien betrokken, bij de getallen 11, 12 en 13. Voorts heeft de meest voorkomende Dorische zuil 20 cannelures, dus 10 diametrale paren.* Een (eenzame?) uitzondering op dit laatste vormt de Poseidontempel op Kaap Sounion, met 16 cannelures.

Ongetwijfeld zullen van nog meer tempels uit die periode dergelijke gegevens bekend zijn. Men beschouwe daarom het geheel als een (vrij ruime) steekproef. We kunnen ons overigens niet aan de indruk onttrekken dat naarmate de bouw van tempels meer onder Romeinse invloed staat, de relatie met het kwalitatieve aspect van het getal meer en meer naar de achtergrond verdwijnt, misschien beter gezegd: in de achtergrond verdwijnt. Dat is overigens in de 'tempels' van de huidige tijd een vertrouwd beeld. -

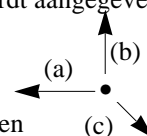
Toelichting bij afb. 113

Elke 'stip' (•, o, ♦ of ⊕) betreft een tempel, van waaruit in het nomogram in drie richtingen wordt aangegeven:

a: het aantal zuilen in de omtrek

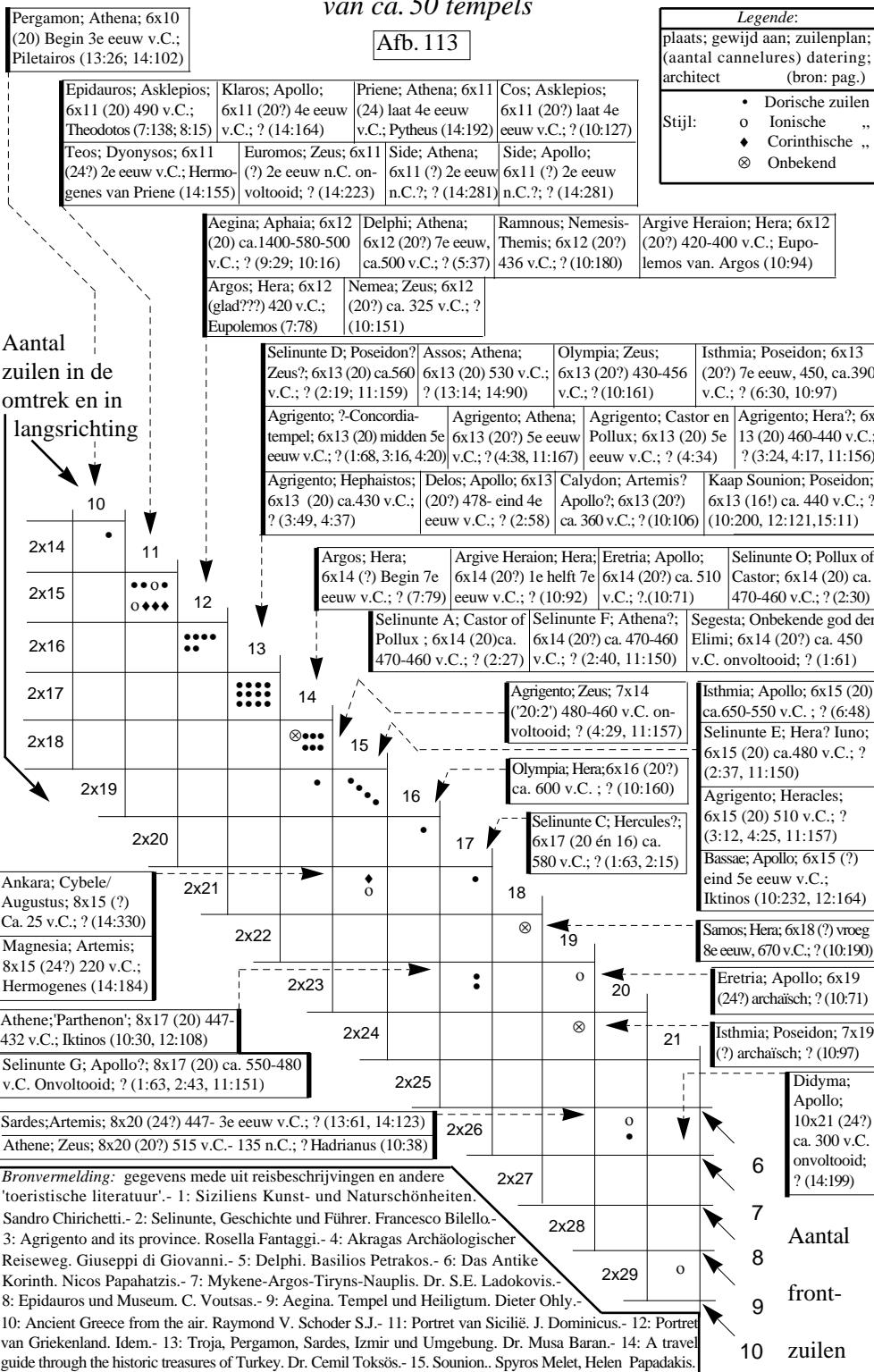
b: het aantal zuilen in langsrchting en

c: het aantal frontzuilen.

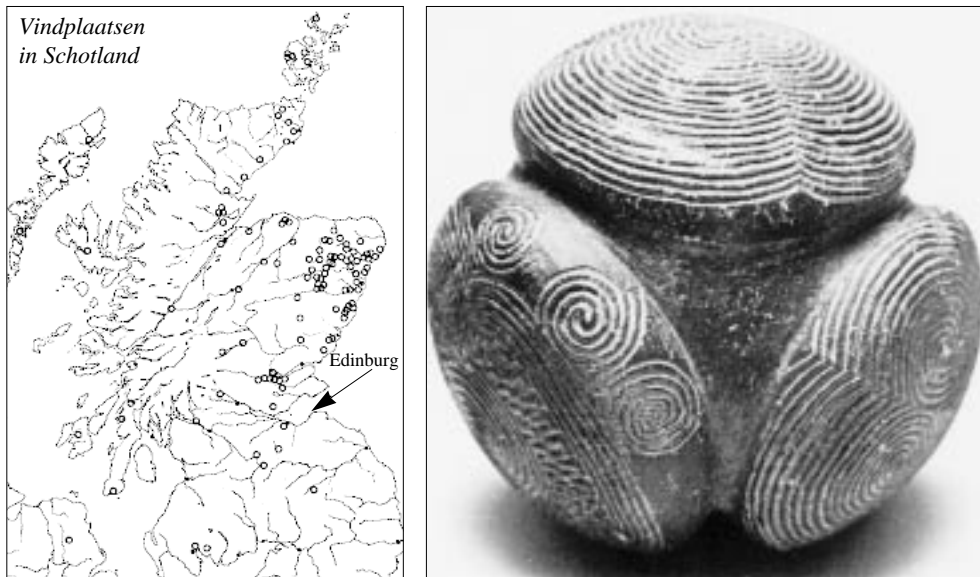

Bij elke 'stip' hoort een rechthoekig kadertje, met in strikte volgorde een 6-tal gegevens van de betreffende tempel, alsmede hun bron. De betekenis van de gegevens is vermeld rechts bovenaan p.343. De ordening van de kadertjes komt overeen met die van de 'stippen'. -

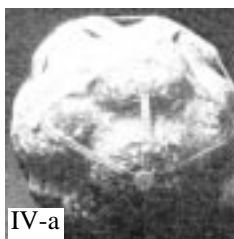
Het zuilenplan - in schema - van ca. 50 tempels

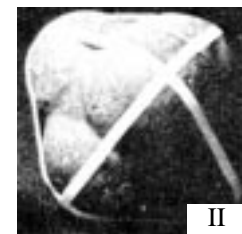
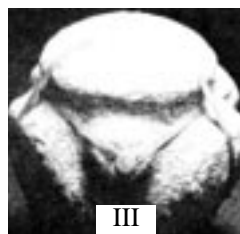
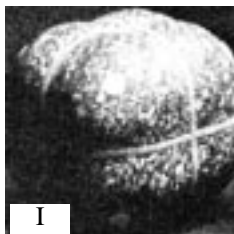
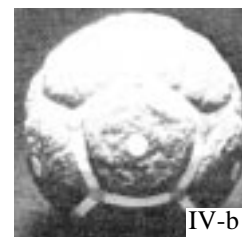
16.04: Een tussendoortje . . . 1000 jr. en meer vóór Plato,
ten tijde van de Schijf van Phaistos

Afb. 114* In de 2e helft van de vorige eeuw zijn in Schotland in totaal meer dan driehonderd stenen gevonden met bolvormig geaccentueerde hoekpunten van regelmatige lichamen. Daaronder zeer bewerkelijke granieten exemplaren. Thans in verschillende musea, onder andere het Ashmolean museum in Oxford. Critchlow geeft een 'wat ruime' datering, een millennium voor Plato en tevens uit het Neolithicum. De 5 afbeeldingen hieronder worden gepresenteerd als een 'full set of Scottish Neolithic Platonic Solids', maar in werkelijkheid onderscheiden IV-a en IV-b zich in principe alleen door de opgeplakte bandjes: het zijn beide icosaeëders met bolvormige hoekpunten. I en II betreffen kubus en achthoek, III een tetraëder met duidelijke indicaties van het met betrekking tot de kubus bijbehorende 'spiegelbeeld'.¹

*Merkwaardigerwijs ontbreekt hier
een exemplaar met de 20 hoekpunten
van een twaalfvlak.
Mysteriegeheim?*

¹ Critchlow: Ch. 7.

16.05: *De betrekking tussen de getalstructuur en de 'omgeving'*

16.05.01: *Ontvankelijkheid en Wekking
De leesrichting
Nogmaals een stukje geschiedenis*

Met ca. 120 voorbeelden - nog afgezien van wat volgt - bleek in het voorgaande hoezeer in de Schijf van Phaistos op een of andere wijze sprake is van een bijzondere relatie met *het getal*, wellicht beter gezegd met het *kwalitatieve aspect van het getal*. Zeker, afzonderlijk genomen hebben deze 120 geen van alle iets te betekenen, doch in meer of mindere mate is er steeds sprake van een aantal begeleidende bijzonderheden en juist die doen vele van hen uitstijgen boven het vlak van betekenisloze coïncidenties. We zeggen hier uitdrukkelijk *vele* omdat, zelfs als een aantal bij nadere kritische beschouwing losgelaten zou moeten worden, er nog steeds *vele* overblijven. De 'behandelde' getallen hebben min of meer met elkaar gemeen dat hun kwalitatief aspect in de loop van 40 eeuwen in tal van culturen op bijzondere plaatsen tot uitdrukking is gekomen. De Schijf van Phaistos is daar, van al hetgeen ons onder ogen is gekomen - zeker van die ouderdom - een extreem voorbeeld van.

De overweldigende presentie van onder andere 17, (18) en 19, stelt ons in staat om *Ontvankelijkheid en Wekking*, in hun meest creatieve relatie, als *het centrale thema van de Schijf* te zien. Dit laatste zelfs, let wel, nog vóór ons welke vertaling dan ook onder ogen komt. Wat niet wegneemt dat het verschijnen van een vertaling als die van Aartun, verbijzonderingen aangeeft die we anders in de verste verte niet op het spoor gekomen zouden zijn. We denken daarbij aan de betekenis van T00 op (A24,1). Ook de taalkundige functie van de *Identieke Huizen* vindt zijn weerspiegeling in de getalstructuur.

Op p. 318 kwam al een en ander naar voren over de onenigheid die onder vakgeleerden heerst wat betreft de leesrichting van de Schijf. Voor de van rechts naar links gelezen vertaling van Best/Woudhuizen heeft Aartun geen goed woord over. Niet alleen vanwege de leesrichting, doch bovendien wegens de vermeende overeenkomst met het Luwisch hiërogliefenschrift (Anatolië) bij rond 2/3 van de Tekens.^{1; 2} Een en ander neemt echter niet weg dat, zij het na een zekere transformatie van de samengevatte tekst, ook de vertaling van Woudhuizen een eigenaardige samenhang vertoont met het centrale thema van de Schijf; zie p. 317. - De leesrichting is overigens een merkwaardige zaak:

- beide richtingen komen bij de op Kreta gevonden documenten voor;³
- de klankwaarde van een Teken aan het begin van een lettergreep is het omgekeerde van die van hetzelfde Teken aan het eind van een lettergreep.⁴ Dat heeft in directe zin wellicht niets met de leesrichting te maken, maar het laat wel zien dat bij *de taal van de Schijf*, althans op dit gebied *spiegeling* een normaal verschijnsel is;
- in de getalstructuur zijn echter sterke aanwijzingen dat *beide richtingen* van belang zijn; de verdeling die we namelijk hierboven gemaakt hebben in L-voorbeelden, R-voorbeelden en telrichting-ongevoelige, laat zien dat ze globaal genomen alle 3 even sterk vertegenwoordigd zijn. En hoewel de importantie van de afzonderlijke voorbeelden uiteenloopt, zijn er in alle 3 categorieën toch zeer opvallende aan te wijzen. Het zou ons daarom niet verbazen indien na verloop van tijd uit de hoek van de filologen een soort dubbele vertaling zal

1 Best/Woudhuizen: p. 42 en 79.

2 Aartun, p. 11: "Das Verfahren Bests und Woudhuizen, wonach die Diskoszeichen sozusagen systematisch vergleichbar sind mit hethitischen Hieroglyphen, fusst teils auf rein willkürlichen Zusammenstellungen, teils auf falschen Wiedergaben insbesondere der angeführten hethitischen Zeichen."

3 Chadwick: p. 59; Aartun: p. 45.

4 Aartun: p. 172/175.

verschijnen, een 'Linkse' en een 'Rechtse', bij elkaar horend in die zin dat ze als het ware twee verschillende aspecten van de wezenlijke inhoud van de Schijf doen oplichten.

Het feit blijft echter bestaan dat wat betreft de Huizen alleen vanuit de L-telling die eigenaardige aansluiting zichtbaar wordt aan de ook op andere wijze door de Schijf zo sterk geaccentueerde getallen 17, (18) en 19.

Op p. 322 gaven we een aantekening met enkele historische gegevens over Kreta, ontleend aan mededelingen van Aartun. Er wordt daarin niet, zoals elders vaak het geval is, gewag gemaakt van het destijds heersende *matriarchaat* op Kreta. Aartun is zelfs van mening dat een bepaalde zinsnede in de Schijf van Phaistos dit zou weerspreken; het betreft vers 26b 'Diese (ist) meine kleine Jungfrau' - zie p. 383 - dat als zodanig de oudsemitische opvatting zou weerspiegelen dat de gemaal de bezitter is van de gemalin.¹ We kunnen niet beoordelen in hoeverre de vertaling van deze regel voldoende grond biedt om tot een ontkenning van het matriarchaat op Kreta te komen. Vanuit de getalstructuur menen we echter met zekerheid te mogen aannemen, dat de Schijf van Phaistos een weerspiegeling geeft van wat destijds tot 'the inner circle' behoorde, met andere woorden tot de *Mysteriën*, terwijl hetgeen bekend is geworden over het matriarchaat eerder betrekking heeft op de volksreligie, 'the outer circle'. We betwijfelen daarom of hier wel zo duidelijk sprake is van een of/of situatie en houden voorlopig de mogelijkheid open van en/en. Er is in elk geval reden te over om ook een opvatting weer te geven die van het matriarchaat uitgaat:

- "De geschiedenis loopt hier vanaf het vroege Neolithicum (late steentijd, ca. 5000 v.C.) tot aan het einde van de Minoïsche periode, ca. 1100 v.C. In de godsdienst stond de Magna Mater (Grote Moeder), de belangrijkste godin van de aarde, de vegetatie en de vruchtbaarheid, centraal. Er was een sterk matriarchaat. De verering van de moedergodin zien we in de oudere landbouwgebieden, tijdens het Neolithicum, in de hele Oriënt. Deze houdt verband met de jaarlijks stervende voorjaarsgod, die geboren is uit de grote vruchtbaarheidsgodin. Als geliefde van de godin moet hij gelijk met de door de zomerzon verdroogde velden sterven, om het volgend jaar opnieuw geboren te kunnen worden. In het Oosten kwam het tot een versmelting met de strenge patriarchale godheden van rondtrekkende nomadenstammen, maar Kreta bleef daardoor onberoerd, zodat de cultus van de Grote Moeder zich steeds sterker kon ontwikkelen. Reeds in het Neolithicum vereerde men in haar Moeder Aarde, de vruchtbaarheid en het moederschap; holen en grotten werden als cultusplaats gebruikt. Aan het eind van de vroeg Minoïsche periode verloren veel van de grotheiligdommen hun betekenis; hun functie werd waarschijnlijk overgenomen door de pijler-crypten in de Minoïsche paleizen. *De dodencultus stond sterk onder Egyptische invloed.* De belangrijkste getuigenissen van de Minoïsche dodencultus vormen de voorstellingen op de sarcofaag die te Hagia Triada gevonden is en die uit ca. 1400 v.C. dateert."^{2; 3}

En vanuit een wat andere benadering:

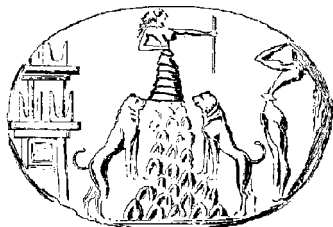
- "De Kretenzische cultuur is een raadsel dat nog geenszins is opgelost, ook al wordt dat soms beweerd. Men neemt als bloeitijd aan de periode van ongeveer 3000-1400 v.C. , waarbij de laatste 3 eeuwen het hoogtepunt te zien gaven wat betreft de uitbreiding over de andere eilanden en over Griekenland. Kreta straalde als een zon naar alle richtingen cultische en kunstzinnige impulsen uit. In de tijd van Theseus maakte Griekenland zich van de overheersing los, om tenslotte het hele eiland te veroveren (zie ook onder 11.01.03, p. 205). Er zijn geen tempels gevonden, wel veel plaatsen van godenverering. De bouwstijl van de

1 Aartun: p. 276, noot 205.

2 Cantecler-02: p. 16 e.v.

3 Zie ook bijlage L, p. 482

Kretenzische paleizen is totaal verschillend van het monumentale van de Egyptische en Babylonische cultuur van die tijd en hij heeft evenmin het plastische element dat de Griekse cultuur kenmerkt. De paleizen misten in elk opzicht het karakter van een burcht of van een anderszins versterkte plaats. Het moet een vreedzaam tijdperk geweest zijn. *In de kunst zien we geen voorstellingen van oorlog en soldaten.* Toch was het volgens de mythe een zeer goed bewaakt eiland, aan welks kusten niemand kon aanleggen zonder dat de bewoners dit wilden. *Het was de geheime geboorte- en verblijfplaats van de toekomstige god, van Zeus, toen die voor Kronos verborgen gehouden moest worden.* Een van zijn eerste daden was de ontvoering van de koningsdochter Europa vanuit Phoenicië naar Kreta. Hephaistos had in opdracht van Zeus voor Europa een Wachter gecreëerd: een reus uit erts, die driemaal daags om het eiland ging en dan rotsblokken wierp naar schepen die wilden landen. Daar hij geen menselijk lichaam had, kon hij zich in het vuur gloeiend heet maken: in zijn verschrikkelijke omarming werden alle vijanden gedood. Ten aanzien van de Minoïsche godenwereld heerst nog veel onduidelijkheid. Het schijnt dat één enkele grote godin aanbeden werd. De naam is onbekend. Men noemt haar de Heerseres van de bergen en de dieren, Heerseres van de zee en van de onderaardse krachten, maar men weet niet of het bij de gevonden voorstellingen, in uiteenlopende situaties en met verschillende attributen, in werkelijkheid steeds om dezelfde godin gaat.

Afb. 115: zegel uit Knossos

Het doet denken aan *de leeuwenpoort in Mycene*, waar tussen 2 van dergelijke leeuwen een Kretenzische zuil staat. Door zuilen en dubbele horens worden op Kretenzische reliëfs vaak kapellen aangeduid, plaatsen waar de god 'verschijnt'. De poort geeft als het ware te kennen: *wie hier binnentreedt, doet dat in het aangezicht van een godheid.* Zuilen of pijlers werden niet zelf aanbeden, het waren aanduidingen, tekens van goddelijke epifanie. Men krijgt niet de indruk dat er mannelijke goden waren, in elk geval hadden die slechts een bescheiden nevenrol." ¹

Met een sprong in de tijd van 25 à 30 eeuwen, komen we in de kathedraal van Chartres - zie 11.03.06, onder andere p. 245:

- "Het Noordportaal betreft de mysteriën van het vrouwelijke, het moederlijke, voor zover zich dat in het uit *de schoot van het verleden* tevoorschijn komende leven - dat wij geschiedenis noemen - openbaart. De sleutelfiguur is hier de heilige Anna, de moeder van Maria. Op de achtergrond schemert nog het geheim van de godin Natura door, de steeds opnieuw voortbrengende levenskrachten. Heilig zijn ze, in hun oorsprong, want in zich dragen ze degene die tenslotte door hen gestalte zal krijgen, uit hen geboren zal worden, de 'Zoon', het goddelijke Ik.

¹ Krause: p. 9-25.

Chartres kende en erkende de oeroude voorchristelijke mysteriën . . . en brengt ze verder. Het kent en vereert 'Natura' als de Grote Godin, die als Demeter in Griekenland, als Isis in Egypte en als 'Magna Mater' onder de meest verschillende namen in het Oosten werd vereerd. Maar door haar eigen krachten 'verwandelt', transformeert ze zichzelf. De Grote, oud geworden Moeder, houdt in dit portaal Maria op de arm: Natura verwandelt in Maria. Vanuit de gebondenheid in de magische moederculturen van de oudheid, wordt de mensheid geboren - het Duits spreekt hier van 'Entbindung' - als iets dat zich zal ontwikkelen in de richting van het persoonlijke. Later zal Maria, als de tot wasdom gekomen ziel, de Jonkvrouw Sophia worden, die van de Zoon de kroon van sterren ontvangt, *de draagster van de geest*. Het is de geschiedenis van de menselijke ziel in de geschiedenis van de mensheid, onder een kosmisch aspect."¹ Aldus kwamen de mysteriën van het vrouwelijke later in Chartres tot uitdrukking. - Tot zover deze aantekeningen.

Over een periode van rond 40 eeuwen, zien we de getallen 17, (18) en 19 in ogenschijnlijk de meest uiteenlopende 'omgevingen'. Doch op al deze plaatsen komt iets tot uitdrukking, dat als een rode draad door al die eeuwen heen is aan te wijzen en dat op alle niveaus van beleving kan worden aangetroffen als:

Vruchtbaarheid • • • Wekking

•

*Voortbrenging
in aardse en spirituele zin.*

Dit ongeacht alle mogelijke vormen van menselijk kromzicht en falen in de tijd,
die deze verbanden vergaand versluieren.

16.05.02: *Het bijzondere van 'enkele getallen' in bijzondere omgevingen*

Het getal 12 kwam al uitvoerig ter sprake in hoofdstuk X en op p. 338/339 onder 16.02.05. Ook herinneren we aan de hypostyl van de grote tempel in Karnak - p. 137/139 onder 7.02 - met de 12, qua plaats en afmeting zeer opvallende kolommen in het middenpad, de Linea Sacra. We voegen nu aan deze voorbeelden nog een toe die in de tijd gezien ruim 15 eeuwen na de Schijf van Phaistos verschijnt, zij het ook diep geworteld in het verleden:

- "De tempel in Denderah bevindt zich op een plaats waar al sinds de oudste tijden heiligdommen waren van de plaatselijke godin Hathor. Deze werden meermalen verbouwd en vernieuwd. Uiteindelijk verwezenlijkten de laatste Ptolemaeën het bouwontwerp van de tegenwoordig nog in zeer goede staat verkerende Hathortempel, die onder de Romeinse keizers Domitianus, Nero en Trajanus afgebouwd werd, dat wil zeggen eind 1e eeuw n.C. Hij was gewijd aan *de triade van Denderah: Hathor, haar gemaal Horus en hun zoon Ithi, de god van de muziek en de ratels* (een ratel, 'sistrum', was een cultisch instrument).

De godin zelf was de behoedster van dans, muziek, vrienden en liefde. In alle tempels van de laat Egyptische tijd bevinden zich 'mammisi', geboortehuizen, waarin zich jaar op jaar het mysterie van de geboorte van het godskind voltrok en waar de godin kon verblijven om in rituele retraite haar 'onreine' dagen in het kraambed door te brengen. De reliëfs op de muren geven weer dat deze goddelijke mysteriën ook als spelen werden opgevoerd en meegevierd

¹ Richter: p. 76, 98 en 104.

door een blijde menigte. Het woord *mammisi* is afkomstig van het oud Egyptische boe-mesjet: geboorteplaats. In het Koptisch: *ma-misi*. De term is door Champollion ingevoerd.

De '12' is nadrukkelijk aanwezig: de hypostyl telt 24 Hathorzuilen, met elk aan 4 zijden het gelaat van de godin. In de zware tempelmuren bevinden zich 12 crypten, in drie verdiepingen boven elkaar en versierd met reliëfs; over hun functie verschilt men overigens van mening. Op het dak is een soort open kiosk met 12 Hathorzuilen en een Osiriskapel. *Hier was, bij het begin van een nieuw jaar, het mysterie van de eenwording van de godin met haar vader Ra, de 'zonnescijf'*. Het Hathorbeeld werd dan op het tempeldak gebracht. Op de tegenoverliggende zijde van het dak werd in de 4e maand van de Egyptische kalender, in verschillende kapellen de dood en de opstanding van Osiris gevierd. Aan het plafond bevindt zich (een kopie van) *de dierenriem van Denderah*. Het origineel is in het Louvre in Parijs. In feite is het een hemelkaart, waarop de dierenriem te zien is." ¹ N.B.:

*de 12-delige dierenriem is de ruimtelijke grondslag voor alle mogelijke gebeuren in de tijd,
'de Volle Maat'
van wat ons als 'Schepping' tegemoet komt.* (10.03, p. 189)

Onmiskenaar werden in de culturen rond de Middellandse Zee, op grond van een thans onbekend 'weten', bepaalde getallen 'verwerkt' in daartoe geëigende 'omgevingen'. Getallen die, in hun kwalitatief aspect, in hoogste zin uitdrukking gaven aan wat in de cultus aan de orde werd gesteld. Doch tevens geldt het omgekeerde, namelijk dat de voor die tijd en het betreffende volk passende cultus, in zijn diepste betekenis uitdrukking was van iets dat ook in het kwalitatief aspect van die getallen naar voren kwam.

Het ging - en gaat - daarbij dus niet om de getallen zelf!

Het opmerkelijke feit doet zich voor dat, voor zover bekend, in die culturen nooit in woord of geschrift aan deze relatie ruchtbaarheid gegeven is. Blijkbaar ging het om iets dat slechts in een kleine kring van ingewijden bekend was en waarover 'het stilzwijgen werd bewaard'.

Aangenomen moet worden dat hiervan ten tijde van Pythagoras (ca. 580-500) bij enkelen nog veel kennis bestond. Het schijnt echter uitermate moeilijk te zijn om in de veelheid van geschriften over (!) de Pythagoreeërs, iets betrouwbaars te vinden. Het populaire, aan hem toegeschreven theorema met betrekking tot de rechthoekige driehoek ($a^2+b^2 = c^2$), was in Mesopotamië al 1000 jaar eerder bekend.² Volgens een mededeling van Rudolf Steiner was echter in die tijd, zelfs bij Pythagoras, nog slechts een afspiegeling aanwezig van kennis aangaande getallen, zoals die *lang voordien, in de Babylonisch-Chaldeeuwse cultuurperiode*, aanwezig is geweest.³ Opvallend is ook een citaat van Plato - waarvan we echter de plaats (nog) niet hebben kunnen vinden - dat we aantreffen bij Kerner:⁴ *'De ziel is onsterfelijk en heeft een aritmetisch begin, zoals het lichaam een geometrisch heeft.'*

- "Het denkbeeld van Plato (427-347), de ideeën als getallen te zien en tegelijkertijd die getallen van het in zijn tijd gangbare getalbegrip geheel los te maken door ze als ideeën te beschouwen, is door niemand weer opgevat. Het is een eenzaam geluid gebleven. Waarschijnlijk is de invloed daarvan op de ontwikkeling van de Griekse wiskunde nog geringer geweest dan die welke de leer der ideegetallen gehad heeft op de ontwikkeling van de wijsbegeerte.

Voor Aristoteles (384-322) was een getal niets anders dan een aantal. Het conflict tussen hem en de Academie spitst zich juist toe op de ideegetallen. Desniettemin is het werk

1 Cantecler-01: p. 252/258. 2 Zie p. 472: S-13; Sinnige: p. 63/64. 3 St.-GA---: ? 4 Kerner p. 270.

van Aristoteles de belangrijkste bron voor de kennis daarvan. Plato heeft voor enige leerlingen, waaronder ook Aristoteles, een rede gehouden 'Over het Goede'. Enkelenszins schijnen daarover teleurgesteld geweest te zijn, daar in plaats van hetgeen zij op grond van de titel verwacht hadden, gesproken werd over arithmetica, geometrie en astronomie. Deze 'ongeschreven les' van Plato betrof mede een mondelinge uiteenzetting over de ideegetallen; moeten we hier spreken van *een ongeschreven leer?*"¹ In dit verband:

- *"Wat Plato aan Aristoteles en zijn andere leerlingen heeft gezegd, betrof het extract van de oeroude en heilige Mysteriesheid. Veel daarvan scheen hen niet geheel juist te zijn. De overgang namelijk naar verdere abstractie, die tegen het aanbreken van de 4e eeuw begon door te zetten in de ontwikkeling van de Griekse cultuur, wordt in historisch opzicht scherp getekend door de overgang van Plato naar Aristoteles. Deze moest trachten om in de wereld der gedachten, waarvoor hij een bijzondere aanleg had en die de gedachtenwereld van de mensen zou worden gedurende vele eeuwen, uit te beelden wat hij in de School van Plato had opgenomen. Plato voerde hiermee vanuit de Eleusinische Mysteries een hoge geestelijke opdracht uit, juist via Aristoteles. Voor de laatste was het bij wijze van spreken meer noodlot om een logisch systeem over Europa te moeten uitgieten, dan dat het zijn eigen ontwikkelingsgang betrof."*²

Voor een 'logische' gedachtengang, die ons thans 'zo na aan het hoofd ligt', is dan ook het kwalitatief aspect van een getal, in de zin zoals in deze studie bedoeld, iets absurds. Hoewel, zo langzamerhand kan moeilijk ontkend worden dat het in de oudheid en ook later nog op fundamentele plaatsen tot uitdrukking is gekomen. - N.B.:

- bij enkele van de genoemde getallen is mede (!) sprake van een astronomische achtergrond, namelijk de omlooptijden van bijvoorbeeld Maan en Venus. Dat is uitvoerig aangetoond bij 17 en 19. Misschien geldt ook voor 70 iets dergelijks.³ Sommigen menen dat daarmee al het laatste woord gesproken zou zijn. Het dekt echter maar een deel van het geheel, want:
- we zagen de getallen waar het hier om gaat eveneens in het 'offenbare Geheimnis des Raumes' - dat wil zeggen in relatie met het twaalfvlak - in merkwaardige overeenstemming met hun kwalitatief aspect. Bijvoorbeeld 17 en 19, 23, 42, 61 en 127;⁴
- toch valt sterk te betwijfelen of deze betrekking met het twaalfvlak in de oudheid *volledig* bekend geweest is. Dat heeft dan echter de aanwezigheid van die getallen in de betreffende cultische omgeving niet in de weg gestaan. Evenmin trouwens de (cultische) aanwezigheid van de regelmatige lichamen zelf . . .1000 jaar en meer voor Plato, namelijk op diverse plaatsen in Schotland: van graniet en met bolvormig geaccentueerde hoekpunten. Zie afb. 114, p. 344. Blijkbaar nemen ze in het geestesleven van de mensheid een bijzondere plaats in. Daarom herhalen we hier het op p. 98 niet zonder grond uitgesproken vermoeden: *Plato heeft met Timaios 'op verborgen wijze aangetoond' dat de oude Mysteriesheid met betrekking tot getallen, ook betrekking heeft op hetgeen in de wetmatigheden van de Ruimte tot uitdrukking komt. Hij heeft daarmee, aan de vooravond van het natuurwetenschappelijk denken, 'stilzwijgend' gewezen op het feit dat ook het verstandelijk toegankelijke, uitdrukking is van het verstandelijk ontoegankelijke, van 'de wereld der ideeën', met name wat betreft de daarbij aan het licht tredende getallen. Stilzwijgend, want het betrof Mysteriesgeheim.*

1 Wielen : p. 1, 2, 76, 191 en 195/197. 2 St.-GA232: Dornach, 14-12-23, p. 159; 15-12-23, p. 163.

3 Cantecleer-01: p. 159: de periode van 70 dagen tussen dood en bijzetting, komt overeen met het 70 dagen lange wegblijven (dood) van het tiengesternte(?). Egyptenaren lazten namelijk de tijd af op zonnewijzers, zandlopers en waterklokken en 's-nachts aan een reeks van 10 sterrenbeelden, waarvan 36 sterren als beschermgeesten werden beschouwd.

4 Zie de betreffende hoofdstukken; zie deel B voor het bewijs van deze 'ruimtelijke' aanwezigheid.

Aanleiding voor deze paragraaf was het accent dat in de Schijf van Phaistos valt op enkele getallen zoals 11, 12 en 13 alsmede 17, 19, 71 en nog een paar andere. Opmerkelijk is hoe we bepaalde daarvan tot 1000 jaar eerder in Egypte tegenkomen en tot meer dan 1000 jaar later in Griekenland, steeds in een uitgesproken cultische omgeving. In beide landen was - in een vanuit de Mysteriën voor het volk bestemde mythe - in het kleed van de tijd en temidden van ontelbare franjes, uitwerkingen en bijzonderheden, sprake van *de geboorte en wederwaardigheden van een godenkind*: Horus, Persephone, Jakchos e.a., als evenzovele uitbeeldingen van wat in het innerlijk leven van de mens gestalte kan krijgen, in afhankelijkheid van eigen zielegesteldheid, groei en bewustwording. - Daarbij komt nog het volgende:

16.05.03: *Een drietal merkwaardige meanders*

In zijn voorwoord zegt Aartun:

- "De tekst van de Schijf past geheel in de erfenis van een oud Oriëntaalse vruchtbaarheidscultus. Hij citeert daarbij het volgende uit 'Ars erotica veterum. Das Geschlechtsleben im Altertum', van Gaston Vorberg (1968) . . . : 'Dergelijke teksten, zoals de meeste erotische kunstwerken van de oudheid, hebben een vanzelfsprekende openhartigheid met elkaar gemeen. Men stond onbevangen tegenover het naakt; geslachtsdelen werden vereerd als werktuigen van de voortplanting. *Die Erotik ist die Schlüssel zum Verständnis der alten Welt und ihrer Kultur!* Bij het kommentaar op zo'n tekst passen dan geen moralistische overwegingen vanuit de huidige cultuur. Het gaat er om de feiten vast te stellen, niet om de waarheid te verhullen.' " - Dit ter inleiding.

Rond de 5e eeuw v.C., de tijd waarin relatief veel Griekse tempels zijn gebouwd, verschijnen de eerder onder 16.03 genoemde getallen ook in enkele meanders van de Attische vaasschilderkunst, dus als het ware binnen een decoratieve versluiering. Een curieus drietal is op p. 352 bij elkaar geplaatst. Ongetwijfeld opent zich hier - voor onze huidige ogen - een valkuil van tijdgebonden vooroordelen. Dat noopt tot enige behoedzaamheid.

Afb. 116 betreft in het Griekenland van die tijd de onderlinge verhouding *van de erastès en de eroomenos, de minnaar en de geliefde*. Afb. 117 houdt verband met feesten ter ere van Demeter, de godin van de landbouw en de vruchtbaarheid. Beide afbeeldingen kwamen uitgebreid ter sprake onder 3.01, p. 39 en 3.03, p. 44. Afb. 118 ontleenden we aan K.J. Dover: 'Homoseksualiteit in het klassieke Griekenland'; zie bibliogr. Daarover het volgende: De meander is verdeeld in 4 'velden', met resp. 9, 12, 11 en 13 'spiraal', totaal 45. Het kwalitatief aspect van 45, in Wijnmalens denominatie 'de Radiaal van 9' (Rd 9), betreft als zodanig *hetgeen uitgaat, uitstraalt van het Leven (9)*. Met andere woorden, de meander 'zegt' dat hetgeen hier aan de orde gesteld wordt (via de voorstelling), een Levensuiting betreft (45 als Rd 9) waarbij in het bijzonder de nadruk valt op het aspect waarin 'het Leven' (9), één geheel vormt met 12, 11 en 13:

12, *de Maat van de Beperking van de Oneindige Kracht* 11,
opdat deze zal kunnen komen tot

13

het Begin van al het Nieuwe.

Het geheel houdt dan een verwijzing in naar de relatie tussen
Schepping en Voortbrenging
in hoogste zin.

Zoals dat verband ook in de taal doorklinkt in de woorden:
Genesis en Generatie.

N.B.
hoe
merkwaardig:
 $\frac{\text{Pot.71}}{71}$
=
 $12 \times 11 \times 13$

Als achtergrond, dat wil zeggen niet rechtstreeks in deze meander aangeduid, blijft het feit dat:

$$\begin{aligned} &(1+3+5+7) + (2+4+6+8) \\ &= \\ &12+11+13 = 36 = 17+19 \\ &= \\ &6^2 \end{aligned}$$

Toelichting: we herinneren aan iets uit hoofdstuk VIII, p. 160: zodra de beschouwing van de Wording der Wereld overging op die van de haar veroorzakende goden, nam de Tetraktys bij de Pythagoreeërs een andere vorm aan, doch zonder daarmee van karakter te veranderen. Overigens is die verandering eigenlijk alleen te verklaren vanuit de Egyptische godenleer. Een belangrijk deel van de Egyptische mysteriecultus is namelijk te herleiden tot de verering van een 8-tal goden, die gedacht worden uit één enkele Oorsprong te zijn voortgekomen. De laatste wordt aangeduid als de Grote Noen, de Nieuwmakende, de Jongmakende, de Vader der Vaders, de Moeder der Moeders, het Oerwater, de Oeraanvang, de Verborgene (Atoem) enz. Bij de Schepping der Wereld komen daaruit 4 godenparen voort, 4 goden en 4 godinnen. Dit werden de eerste 4 (mannelijke) oneven en de eerste 4 (vrouwelijke) even getallen:

$$(1+3+5+7) + (2+4+6+8).$$

Met andere woorden, aan getallen werd de betekenis toegekend van goddelijke wezens.

Afb. 116*
17, 18 en 19
Zie 3.01, p. 39

Afb. 117*
19 & 127
Zie 3.03, p. 44

Afb. 118*
9, met
12, 11 en 13

*Zo verbinden zich, ook bij de Grieken, in deze als goddelijk vereerde getallen
het 4-voudig Mannelijke en het 4-voudig Vrouwelijke tot
het Scheppen van de Wereld.
Tezamen vormen ze 36.*

Volgens Plutarchus (46-120 v.C.) 'werd de Tetraktys, die uit 36 bestaat, Wereld genoemd en hij gold als hoogste eed der Pythagoreeërs.'¹ - Tot zover hoofdstuk VIII.

Doch 36 is tevens 17 én 19:

het Vrouwelijk en het Mannelijk Principe in de Schepping.

Daarmee liggen in de '12+11+13' van deze meander 'op de achtergrond'
indicaties van wat zich, op alle niveaus van beleving, laat kennen als Scheppingskracht.

Het kwalitatief aspect van 36, als 6², verwijst naar:

*de Werking van de Wet (6),
de Goddelijke Wet.*

Wat betekent dit alles, indien binnen een context van homoseksuele eros? Heeft afb. 116, maar vooral 118, wel (*uitsluitend*) te maken met pedofilie? Of beter: *waarom staat deze vorm van homoseksuele eros - nog voor Plato - uitgebeeld temidden van getallen die in hun kwalitatief aspect zulke fundamentele betrekkingen tussen mens en kosmos tot uitdrukking brengen?* De stilzwijgende betrokkenheid van bepaalde getallen in deze, is aantoonbaar over een tijdsverloop van enkele duizenden jaren. Het stilzwijgen betrof, naar nauwelijks anders is aan te nemen, Mysteriegeheim en betrof daarmee, zoals al eerder opgemerkt, toekomstgeheimenis. Of in deze tijd nog (of al?) een bevredigend antwoord te vinden is op deze vragen? We zullen ons daarbij weer bedienen van gegevens die zowel worden aangedragen vanuit een min of meer esoterische, als ook vanuit een uitgesproken exoterische benadering. We beginnen in 16.05.04 met de laatste, doch wijzen eerst nog op het volgende,

als achtergrond:

de afbeeldingen 116, 117 en 118 met wat er nog zoal bijkwam aan bijzonderheden in verband met de daarin verwerkte getallen, tezamen met het vele dat op andere wijze ter tafel is gekomen, onder andere met betrekking tot 17, 19, 23, 42, 61, 71, 113, 127, 151 en 349, werpen in zekere zin een eigenaardig licht op wat we reeds meer dan eens hebben aangeduid - méér dan aanduiden kan echter niet - als het centrale thema voor het menselijk wezen.

Op *alle niveaus van beleving* treffen we daarbij aan:

*Ontvanke- o o Wekking
lijkheid o
Voort-
brenging*

in aardse én spirituele zin.

En wáár dat aan de orde gesteld wordt,
daar verschijnt het verhuld in het kleed van de tijd
- weerspiegeling van het dán gangbare bewustzijn -
als verhulling van wat van alle tijden is:

*de vervulling van de liefde in esoterische zin,
de Wekking van het Hoger Zelf,
het Goddelijk Kind*

¹ Bindel-03: Kap. 8.

16.05.04: *Aantekeningen (D-01 t/m D-22) met betrekking tot 'Homoseksualiteit in het klassieke Griekenland' (Dover, K.J.; zie bibliogr.)*

De aantekeningen zijn opgenomen in bijlage I.

16.05.05: *Wat opvalt, naar aanleiding van 16.05.04*

Men krijgt de indruk van een volstrekt exoterische benaderingspoging, strikt wetenschappelijk in de gebruikelijke zin van het woord. Opvallend is dat de verhouding erastès-eroomenos een ideaalbeeld betreft, ongeacht hoe daar in de praktijk van het dagelijks leven van afgeweken zal kunnen zijn. Het laat zien dat in het klassieke Griekenland, nog voor het huwelijk, in *het toekomstbeeld van 'de mens als man'* zoals aanwezig in de jongen van de betreffende levensperiode, de 'eroomenos' tot uitdrukking komt, de Geliefde. In overeenkomstige zin komt dit in *het toekomstbeeld van 'de mens als vrouw'* naar voren, doch de uitingen dáárvan zijn in het cultuurbeeld spaarzaam. Beide houden een verwijzing in naar Eenwording, verbonden met *de hoogste Scheppingskracht*. In zijn diepste betekenis is het vrouwelijk aspect:

Ontvankelijkheid voor Hogere Wekking.

De afbeeldingen op p. 352 brengen in zekere zin het mannelijk en vrouwelijk aspect tot uitdrukking in ieder mens, ongeacht het man of vrouw zijn, juist als *aanduiding van de mogelijkheid tot werkelijke Menswording*,

zowel in zijn stoffelijk-zintuiglijk als in zijn hoogste spirituele aanzicht.

Zoals altijd, is ook hier het geheel gehuld resp. verhuld in

het kleed van de Tijd.

Op deze wijze geformuleerd komt wellicht tot uitdrukking hoezeer (tevens) een relatie moet hebben bestaan tussen de 3 voorstellingen op p. 352 en hetgeen in de *Mysteriën* aan de orde kwam. De getallen die in de meanders verwerkt zijn,

12 . . . 11 . . . 13 9 17 . . . 18 . . . 19

en

127

geven namelijk in hun kwalitatief aspect niet anders dan juist dat te kennen.

Dat het hier om mannen én vrouwen gaat, dat wil zeggen om

'de mens in man-verschijning én de mens in vrouw-verschijning',

blijkt ook uit het volgende:

hoe schaars de gegevens ook mogen zijn, de verhouding erastès-eroomenos had een vrouwelijke pendant die omstreeks dezelfde tijd in de openbaarheid kwam. Zoals vermeld in D-01 (bijlage I): 'De overgang van verhuld naar openlijk kwam later, onder andere met Sappho van Mytilene, op het eilandje Lesbos, die haar gedichten schreef tussen 600 en 575 v.C. Theorieën die de Griekse homoseksualiteit trachten te verklaren zouden zich moeten richten op dié overgang op dat moment.'

N.B.: op p. 352 kwam 'in de verte' de grote Noen ter sprake en in bijlage I, onder D-09 de god Phanes, beide goden in een androgyn aanzicht. Doch ook al hetgeen tot uitdrukking komt in afb. 116, 117 en 118, zal moeilijk beoordeeld kunnen worden zonder rekening te houden met het op de achtergrond aanwezige, androgyne karakter van de *Werkelijke Mens*.

Vraag: is op grond van hetgeen ons tot dusverre onder ogen gekomen is te verwachten dat bij elke meander in de Attische kunst, de betreffende voorstelling in relatie staat met het kwalitatief aspect van de daarbij verwerkte getallen en daarmee dan weer in relatie met wat tot de *Mysteriën* gerekend moet worden?

Antw.: de tot dusver hierboven vermelde meanders zijn geenszins het resultaat van een systematische speurtocht. We mogen daarom zeker verwachten dat er nog meer gevonden kunnen worden die op zo'n merkwaardige relatie wijzen. Dat dit met alle meanders het geval zal zijn lijkt ons uitgesloten. Bovendien zal daarbij moeilijk een grens getrokken kunnen worden, *mede* omdat er een grens is aan onze 'kennis' van getallen. Ter vergelijking: niet elke omljsting betreft het oeuvre van een beroemd schilder, ook 'het mindere werk' krijgt een lijst. Het tussenliggende gebied vertoont een wat vage grens, doch *niet onafhankelijk van ons oordeelsvermogen*.

16.05.06: *Een meer esoterische benadering*

Er volgen nu enige aantekeningen die op het eerste gezicht geen enkel verband hebben met de Schijf van Phaistos. Daarentegen wel met het onderwerp *mens-wording*, waardoor ze aansluiten op wat ook op de vorige pagina werd aangeroerd. En daar ligt tevens de verbinding met de in de Schijf aanwezige getalstructuur, die als zodanig accenten legt op wat 1000 jaar eerder in de Egyptische en 1000 jaar later in de Griekse cultuur, eveneens 'stilzwijgend' in getallen tot uitdrukking kwam. Waarbij wordt opgemerkt dat de 'oude' verbindingen met Egypte en de 'late' met Griekenland, ook uit andere hoofde bekend zijn.

A: *Wat betreft fallussymbolen*

- "De volksfeesten in Griekenland, met hun aanroep van de goden, volgden het jaarlijkse ritme in de natuur. Ze waren een veruiterlijkte vorm, nabootsingen in beeld, van inwijdings-culten. De innerlijke betekenis van het exoterische en het esoterische stemmen hier met elkaar overeen. Er was geen scherpe scheiding, ook in de uiterlijke feesten kwamen riten voor die een 'Menschheitswandel', een metamorfose van de mensheid beoogden. De esoterische feesten, met een strikt geheim karakter, vonden plaats vanaf de herfst tot het voorjaar, dus in de donkere helft van het jaar. Het fallussymbool verscheen bij bijna alle dankfeesten aan de goden, vooral in Sicilië. Het heeft zijn oorsprong in het Kabierenmysterie, zoals dat sinds de pelagische tijd in Griekenland werd beleefd en dat evenals de Eleusinische Mystериën door Demeter werd ingesteld. Binnen de huidige wetenschap wordt het fallussymbool, dat gezien vanuit de geesteswetenschap een van de heiligste symbolen in de uiterlijke cultus is - verwijzend naar een oerweten - in een sfeer getrokken van 'ont-zedelijking'.

N.B.: de 'pelagische tijd' eindigde ca. 2000 v.C. en betrof de oerbevolking van Griekenland. Deze bezat nog de oude helderziendheid, die in het bijzonder de mythische helden eigen was en later de met de leiding der Mystериën belaste ingewijden. De Myceense cultuur vormt dan de overgang naar en de voorbereiding van de Griekse, die in de 8e eeuw v.C. begint. Veel mythen vinden hun oorsprong bij de Pelasgen. -

Kabieren zijn de vormkrachten in de kosmos, de oersubstanties, waarvan de goddelijke hiërarchieën zich bedienen. De wijzen van de oudheid hadden kennis van de krachten van wilsoverdracht van geestelijke wezens, het levensagens van alle schepping, onder de namen Aarde, Water, Lucht en Vuur. Ze zijn van een immateriële hoedanigheid, men kan alleen hun werkingen waarnemen. De vierde Kabier komt overeen met het Ik in de mens. Hij is de bode der goden, Hermes, en behoort op bijzondere wijze bij de wereld van de oerbeelden: de ingeboren Idee van de kiemcel van de mens vanaf het oerbegin. Hij houdt daarom verband met incarnatie, is drager van de Idee, kiemontvouwend Wezen en grijpt in in de metamorfose der ziel. Hij is het mannelijke, geestelijke principe in de Mystериën, dat in de taal de macht schiepte welke aan offerrook de vorm van de goden vermocht te geven.

N.B.: in de aan de Kabieren gewijde tempel stonden op het altaar 3 wierookvaten.

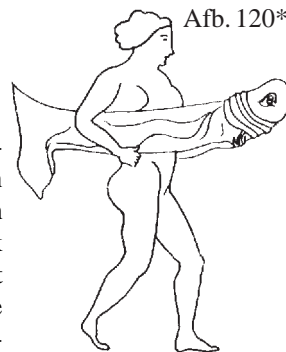
Volgens Rudolf Steiner sprak de priester hierin een mantram van drie woorden, waarbij in de uitgeademde lucht de drie Kabieren gestalte kregen.

Dit alles ligt als geheim besloten in de herme, in het fallusdragende godenbeeld. Deze stond niet alleen bij de deur van woningen, doch kwam tevens voor als grafteken, ook voor vrouwen.

(Uit Neeracher: 'Kunst und Kultur der Westgriechen'; p. 111)

Afb. 119 betreft een voorbeeld in het museum van Smyrna. Het laat een in de fallus opgenomen rijk geklede vrouw zien, met de naam Lysandra. In de schacht is een (niet ithyfallische) herme afgebeeld.

In afb. 120 draagt een vrouw, op weg naar een cultisch feest, een fallus met een oog. *Dat vrouwen in verbinding staan met een falluscultus betreft iets van geestelijke hoedanigheid,*

dat de metamorfose van de ziel tot het hogere omvat (zoals tevens bleek uit de getalsexpressie van afb. 117; zie ook p. 43 e.v., onder 3.03 en 3.04). Hermes kent echter geen fallische feesten, zoals bij Dionysos het geval is. Alleen een oeroud beeld van hem, de herme, is fallisch. Dat wil zeggen pas op bovenzinnelijk gebied heeft dit attribuut het hermische karakter in de zin van (oer)-voortbrenging.

In geestelijke zin onthult de fallus het beeld van de ganse kosmische vormgevingskracht in het aardse vlak; exoterisch zien we het als een attribuut van Dionysos, dat wil zeggen van degeen die de emancipatie van het Ik, de doorbraak van het Ik in de mens manifesteert en die in de aardse tijd het Ik oproept tot de daad.

Wat het grafbeeld van Lysandra verder betreft: de 2 honden die de herme flankeren zijn attributen van *Hekate, de godin der metamorfose*. De dode, in een houding als van Demeter, wordt met dit alles afgebeeld in een sfeer van individuele verheffing. Het geheel staat in relatie met een metamorfose van de seksuele krachten in geestelijke zin door Hermes.

N.B.: de Kabierenmysteriën spraken van *de oorsprong en de metamorfose van de mens*. Het schijnt dat bij hen - evenals bij de Egyptische goden - de 9 van bijzondere betekenis was. De werking van Hekate wordt duidelijk als zij door Proteus tot Moeder van de Kabieren wordt uitverkoren, waarvan het meest bekende drietal betrekking heeft op

het stoffelijk lichaam, het etherisch lichaam en het astraallichaam." ¹

B: *Wat betreft de 'menswording' in Goethes Faust*

- "De moderne mens gaat met ongegronde en kinderlijke hoogmoedigheid met zijn natuurwetenschappelijke begrippen om. In het 2e deel van de 'Faust' wilde Goethe met 'Homunculus' (klein mensje) tot uitdrukking brengen wat de mens hier, in de stoffelijke wereld, van zichzelf kan doorzien. Dat inzicht verwerft hij zich door de zintuigen en het daaraan verbonden verstand. Als het echter daarbij blijft, bereikt hij volgens Goethe nooit werkelijke kennis en begrip van de mensheid. Hij zal zich slechts een 'Homunculus' voor

¹ Neeracher-01: p. 14, 226 en 246.

de geest kunnen halen, een elementaire geest die op de weg naar menswording niet verder is gekomen dan een bepaald punt. Volgens Goethe is van daaruit slechts tot de werkelijke mens te komen met inzichten die alleen buiten het lichaam verkregen kunnen worden door het geestelijk- en zielewezen van de mens. Hij was zijn hele leven bezig, zover als hem dat maar mogelijk was, om tot bovenzinnelijke kennis te komen; de hele Faust geeft blijk van zijn opvatting dat men dan pas uitsluitel kan geven over de mens.

Het was hem duidelijk hoe problematisch het verblijf buiten het lichaam is. Daar krijgt men, dacht Goethe, imaginaties die er voor de een zus en voor de ander zo uitzien. Daarom trachtte hij op de meest uiteenlopende wijze de aanschouwelijke inzichten die wij imaginaties noemen, tot de mensen, tot zijn Faust te brengen. Dat betreft zowel de romantische Walpurgisnacht in het 1e deel, als de klassieke Walpurgisnacht in het 2e deel van de Faust. In de laatste bedient hij zich van de imaginaties van het oude Griekenland, waar vanuit een hoog ontwikkelde atavistische helderziendheid de mens de natuur werkelijk heeft aanschouwd. Het 'bijgeloof van geleerden' heeft er toe geleid te zeggen dat de bij het volk levende legenden, sagen en mythen, slechts door fantasie omgevormde natuurwaarnemingen zouden zijn. Doch men heeft er dan geen idee van hoe weinig de fantasie in het naïeve gemoed aandeel heeft in wat men doet en hoeveel meer daarentegen een bepaald, in de droom plaatsvindend 'atavistisch zien van de werkelijkheid'.

De samenhang met de wereld was voor de mensen van de oude tijd een veel intensievere dan voor de tegenwoordige, rationalistische mensen. Het bestijgen van een berg was voor hen een overgang van de ene zieletoestand in de andere. In het bijzonder was dit beleven het geval bij het uitvaren op zee. De zuilen van Hercules speelden in de oude mythen een grote rol. Als de mens verschillende stadia van inzicht heeft doorlopen, passeert hij met 'zijn schip' deze zuilen naar de onbegrensde zee, waar hij zich niet meer in de nabijheid van de kusten weet. Voor de Grieken betekende dit het betreden van een gans andere wereld. Dan maakt de ziel zich los en ziet meer van het bovenzinnelijke. Het was een bevrijding van het lichamelijke.

Vandaar in het 2e deel van Faust het vrolijke zeefeest - r. 7854 tot aan de 3e akte - waar Thales, één van de natuurfilosofen, Homunculus heenvoert op zijn weg naar verdere menswording. Uiterlijk gezien laat Goethe vanaf r. 8034 de lokkende Sirenen optreden, die strandgoederen vergaren voor de Nereïden en Tritonen. Doch ze zijn tevens, niet alleen de stemmen van het innerlijk van de mens, doch ook van het uiterlijke, omdat op deze niveaus van aanschouwelijkheid innerlijk en uiterlijk samenvloeien. Het zijn zeedemonen; de door de maan beschenen zee lokt hen en het zijn de Sirenenklanken die de mens uit zijn lichamelijke lokken. Zij roepen op tot een bewustzijnstoestand, waarin de bovenzinnelijke wereld kan worden waargenomen in imaginaties, in beelden die de Sirenen naderbij brengen. Het zeefeest vindt 's-nachts plaats, onder invloed van de maan. Het zijn dromen. Goethe tracht met alles aan te tonen dat het er om gaat los van het lichaam tot aanschouwing te komen, om tussen inslapen en wakker worden bewust te zijn buiten het lichaam.

Als hij in deze scène de Kabieren laat optreden, de goden van het oeroude Samotracsische heiligdom, duidt hij op het hoogste geheim van mens en wereld. Zij waren de hoeders van die krachten, welke met de menswording samenhangen.

Goethe schreef dit hoogstens 2 jaren voor zijn dood, na bijna 60 jaar werken aan de Faust. Hij had het gevoel dat in hem een soort weten leefde van het Kabierengeheim, maar ook dat hij het zelf niet te pakken kon krijgen. Net als een droom die voorbij glipt en waar het verstand, het intellect, de krachten van de ziel, ontoereikend zijn om het tot duidelijkheid te brengen. Men begrijpt deze scène niet, als men alles tot het eind verklaren wil. Hij brengt de

Kabieren naar voren als om te tonen dat iemand die het Kabierengeheim wél kan plaatsen, daardoor de overgang van *Homunculus* (klein mensje) naar *Homo* (mens) zal doorgronden.

De Mystериën van Samotracië waren zeer oud, ook voor de Grieken. Al hun voorstellingen waren er van doortrokken. Een Griek in de oudheid leefde in de overtuiging dat zijn gedachte van onsterfelijkheid - dat wil zeggen het behoren tot het geestelijk- en zielewezen van de wereld - te danken was aan de invloed van de Samotracische Mystериën; als het over de Kabieren ging kwam er een huivering over de ziel. Doch uiterlijk zijn het eenvoudige zeegoden. Wie in deze Mystериën werd ingewijd, moest eigenlijk tot aanschouwing komen van het geestelijk correlaat van geboren worden. Men kan niet werkelijk de mens in zijn wezen schouwen, als men onderhevig is aan de illusie dat alleen datgene wat daar in zijn huid, in zijn uiterlijke stoffelijke gestalte voor ons staat, wat met de mens te doen heeft. In de Griekse wereldbeschouwing lag hetgeen in de mens leefde, geheel doorverbonden met wat in de natuur buiten leeft. Het tegenwoordige kenvermogen van de mens is te grof om door te dringen in regionen, waarin men dit kan meemaken. Bij de mens verbergen zich vanaf de bevruchting tot de geboorte, dezelfde belevenissen als die welke in de grote wereld voorkomen, buiten in de natuur. Juist dat werd onthuld aan degenen die in het Kabierengeheim werden ingewijd, n. l. hoe in de natuur de ontvangenis en de geboorte leeft. Met deze impuls der Grieken: het wezen van de mens buiten zijn huid te zien, hingen diverse godenvoorstellingen samen. Al deze voorstellingen hadden een exoterische en een esoterische kant. De geheimen van de exoterische kant van de menswording - maar in samenhang met het worden in de natuur - werden aangeduid door *Demeter*. De esoterische kant van Demeter, van de wereld der wording - een latere naam was Ceres - waren in zekere zin de Kabieren. Onder hun vele namen treft men voor de ene *Axieros*, voor de 2e *Axiokersos* en voor de 3e *Axiokersa*. De 4e heette *Kadmillos*. Dan was er zo'n onbestemd gevoel dat er nog een 5e, 6e en 7e waren. Maar in wezen was de geestelijke blik van de mensen gericht op de eerste drie.

N.B.: het is eigenlijk misleidend om de mens te beschouwen zoals hij in zijn stoffelijke gestalte is, want deze is gegroeid vanuit een drie-eenheid. Men is zich daar thans niet van bewust. Doch zolang dat voor een eenheid gehouden wordt komt men niet achter het geheim van de mens. Ten tijde van de atavistische helderziendheid wist men dit. De Samotracische ingewijde zag de mens als het ware als middentoestand (*Axieros*) met twee extremen (*Axiokersos* en *Axiokersa*), waarvan de krachten zich met die van eerstgenoemde verbonden. -

Wat de mens door het gewone weten over zichzelf ervaren kan, wat dus slechts een *Homunculus* is, daarin zag Goethe iets wat zich laat vergelijken met de onbevuchte menskiem in een vrouw. Daaruit kan nooit zonder bevruchting een stoffelijk mens worden. En als een mens alleen met het stoffelijk verstand nadenkt, kan in zijn gedachten nooit het innerlijk wezen van een mens oplichten, doch alleen iets wat eenzijdig voortgebracht kan worden en wat zich vergelijken laat met wat eveneens de vrouw eenzijdig teweeg kan brengen. Wat het stoffelijk verstand kan begrijpen van de mens, moet bevrucht worden in het weten buiten het stoffelijk lichaam. Voor het uitsluitend stoffelijk begrijpen is de helft van het raadsel van de mens verborgen.

Het oude atavistische helderzien heeft op een bij die tijd aangepaste wijze, juist met het Kabierengeheim willen wijzen op iets in de geestelijke samenhang der natuur, dat de andere helft is van de menswording en dat dan verwijst naar het omsterfelijke in de mens.

In zekere zin bevond Goethe zich, wat betreft de geestelijke aanschouwing, in een beginfase. Het wonderlijke van zijn weg, van zijn benadering, is juist dat deze voortgezet moet worden om tot steeds grotere hoogten te voeren. In zijn metamorfosenleer komt men van blad tot

blad, van het groene loofblad tot het kleurige bloemblad of van de ruggewervel tot de beenderen van de schedel. Dit geheimenis voert ook van het ene aardse leven tot het andere. Evenzeer kan men zich afvragen hoe het Samotracische Mysterie zich tegenwoordig zou laten uitbeelden, dat wil zeggen in een de bij de ontwikkeling horende voortzetting. Men is namelijk niet gerechtigd om eenvoudig te willen terugkeren tot de oude aanschouwingen, aanschouwingen die voor heel andere tijdperken der mensheid waren.

De voor het huidige en komende tijdperk passende transformatie
van het Samotracische Mysterie is
de Representant der Mensheid (de Christus),
omringd door en in strijd met Lucifer en Ahriman"¹
(zie in dit verband ook afb. 125 en onder 9.11 p. 183/185).

C: *Wat betreft Eros*

- "In de Orphische beelding staat Nyx, de nacht, aan de oorsprong van al het kosmisch-aardse bestaan: geschouwd als een vogel met zwarte vleugels, die door de wind bevrucht een zilveren ei in de schoot der duisternis (Tartaros) legt. Hieruit wordt Eros geboren, een god met gouden vleugels: het geestelijke element der Liefde, dat met al het verdere Worden verbonden is en dat als zodanig nog boven de scheiding staat van het menselijke in mannelijk en vrouwelijk. Latere beeldingen laten hem zien als de jonge Eros, zoon van Aphrodite en Hermes, die met zijn pijlen de vereniging beoogt van wat sinds de scheiding der geslachten uiteen ligt (N.B.: 'Herm...aphrodite').

De oermythe begint daar waar een zuiver geestelijke toestand, een aan het tijdsgebeuren onderworpen deel uit zichzelf afscheidt, dat in het zintuiglijk bestaan metamorfoseert. Er wordt daarmee een oer-triniteit geschapen: Eros (Oergeest), Tartaros (Wereld-duisternis) en Gea (Aarde). Het is Eros die met de door hem tevoorschijn getoverde bloem - een narcis - Persephone verleidt om die te plukken, zodat ze door Pluto in de onderwereld gevoerd wordt en van waaruit alleen Dionysos haar bevrijden kan. Zo verbindt Eros Persephone met Dionysos: iets van goddelijke hoedanigheid wordt in het aardse getrokken, ontvreemd, om zich tot ontwikkeling van het Ik met Dionysos uit de materiële wereld te verheffen. Het doel van de aarde-incarnatie is de Dionysische bevrijding van de mens, tot ontwikkeling van het eigen Ik. *Uit de Ziel, Persephone, wordt Jacchos geboren, het Goddelijk Kind.*"²

D: *Wat betreft 'de vroege mens'*

- "De Griekse mythologie geeft met Pan, Faunen, Silenen en Satyrs, nog een beeld van de mens in de Atlantische tijd. De Silenen en de Satyrs, die Dionysos volgden op zijn tocht naar Azië, waren in de Griekse voorstelling nog ik-loos. Het 'Ik' omhulde toen het menselijk lichaam, maar was er nog niet in opgenomen. Op schilderingen van vazen, verschijnen Dionysos en Satyrs als nakomelingen van de Atlantiërs, half dierlijk. In de Mysteriën werd Dionysos echter geschouwd als geestgestalte en wel met de fysionomie van de leerling zelf. De Silenen worden voorgesteld als een vroeg menstype, dat met het lage voorhoofd nog weinig denkvermogen had ontwikkeld en dat de hem omringende wereld nog zuiver inspiratief en imaginatief beleefde. Het waren 'bewegingsmensen'. Afbeeldingen laten hen zien, dansend over cultische voorwerpen en aangevoerd door Hermes met de herautenstaf. Daarbij heeft Hermes wel dezelfde vorm van hoofd, maar geen staart zoals de Silenen: *de Olympische goden konden zich in de Atlantische tijd in*

1 St.-GA273: Dornach, 17/18-01-19.

2 Neeracher-01: p. 121, 132 en 138; Graves: Ch. 15.

mensen belichamen, doch hadden daarbij dan het dierlijke overwonnen. Hermes had als 4e van de Kabieren te maken met hetgeen vorm moest krijgen ('Gestaltbildung') en had zowel de leiding in de Mysteriën, als in het leven na de dood."¹

E: *Celibaat?*

Uit talloze gegevens blijkt dat de bijzondere relatie tussen seksualiteit en spiritualiteit, door alle eeuwen heen een menselijk ervaringsfeit is geweest. Bijvoorbeeld in het Tantrisme, dat zich baseert op de gesprekken tussen Shiva en zijn echtgenote, waarbij Shiva de 3e Persoon is in de Hindoese Trimoerti, *de Vernietiger en de Herschepper*. Maar het celibaat van priesters in de katholieke kerk en ook van Tibetaanse monniken enz., wijst in dezelfde richting, hoewel het een andere benadering betreft.

N.B.: in de huidige westerse cultuur vinden velen het celibaat een onzinnige instelling, die bovendien in de loop der tijd aanleiding was tot talrijke misstanden. Daarmee wordt echter een ontvaardingsvorm getekend, die wellicht als zodanig het begrip voor het wezenlijke in de weg staat. Het kan ook zijn dat hier altijd al sprake is geweest van uitersten, waarbij de ene geen weet meer heeft van de andere. In dit verband een aantekening uit de autobiografie van de 14e Dalai Lama van Tibet:

- "Voor de Tibetaanse monniken zijn er 253 regels (voor de nonnen 364) en door ze zo getrouw mogelijk te volgen bevrijdt men zich van de afleidingen en de zorgen van het leven. Enkele gaan voornamelijk over etiquette, zoals de afstand waarop een monnik achter de abt aan moet lopen, andere betreffen het gedrag. De voornaamste 4 zijn eenvoudige verboden, namelijk dat een monnik niet mag doden, stelen of over zijn geestelijke verworvenheden liegen. En dat hij strikt celibatair moet blijven. Als hij een van deze regels overtreedt is hij niet langer monnik. Men vraagt soms of de gelofte van het celibaat werkelijk wenselijk is en of het echt mogelijk is. Het volstaat om te zeggen dat het beoefenen ervan niet alleen betekent om seksuele begeerten te onderdrukken. Integendeel, het is noodzakelijk om het bestaan van deze begeerten volledig te accepteren en hen door de kracht van de rede te overstijgen. Wanneer dat lukt kan het resultaat voor de geest heel weldadig zijn. Het probleem met seksuele begeerte is dat het een blinde begeerte is. Om te zeggen 'ik wil met die persoon naar bed', is uitdrukking geven aan een begeerte die niet op dezelfde manier intellectueel bestuurd wordt als 'ik wil de armoede in de wereld uitroeien'. Bovendien kan bevrediging van seksuele begeerte alleen maar tijdelijke voldoening geven. Nagarjuna, de grote Indiase geleerde, zegt: 'Wanneer je jeuk hebt, krab je. Maar geen jeuk hebben is beter dan welk krabben dan ook.'"²

In Plato's 'Wetten' wordt opgemerkt: 'Atleten doen aan seksuele onthouding om fit te blijven, zodat ze de overwinning zullen behalen bij bepaalde wedstrijden (839e-840b). Dienen we dan van onze jongeren, zo vraagt de Athener, niet te verlangen dat ze hun passies de baas blijven om zo de overwinning te behalen op het genot?' Volgens Plato streeft een man bij wie de visie van de Schoonheid vervaagd is, alleen maar lichamelijk plezier na.³

Men krijgt de indruk dat het sacrale karakter van seksualiteit - in het bijzonder van bevruchting - van een vanzelfsprekend iets is overgegaan in iets waarbij wetten, voorschriften en geboden nog een tijdlang de mens hebben begeleid. De geboden werden echter - in de beleving - tot onbegrepen taboes, die uiteindelijk door een jongere generatie in de 20e eeuw als lege hulzen van zich af geworpen werden, daarbij ten zeerste gesteund door moderne wetenschappelijke

1 Neeracher-01: p. 179; id.-02: Band 1, p. 17.

2 Tenzin: p.224.

3 Dover: p. 231.

ontwikkelingen; al met al een onvermijdelijke stap in een proces dat al vele eeuwen gaande is. Edoch . . . *geen weet meer hebben van* is niet identiek met *uit de schepping verdwenen*. Misschien is het nog slechts een kwestie van tijd, dat zich toch weer van binnenuit gaat melden, wat van buitenaf niet meer wordt verstaan. Maar dan bewust en onafhankelijk van een kerkelijk of anderszins georganiseerd opvattingensysteem. Op hetgeen o o r s p r o n k e l i j k ten grondslag lag aan religie, aan priesterschap en koningschap, valt dan wellicht een ander licht. Ook op de tijd waarin we nu noodzakelijkerwijs leven, een tijd die ogenschijnlijk steeds minder van doen heeft, met wat in werkelijkheid de grondslag en de bestemming vormt van ons bestaan. Doch het zijn slechts vermoedens.

In dit verband vestigen we nog eens de aandacht op hetgeen onder 14.05 - vanuit verschillende bron - werd vermeld met betrekking tot Mani. In het bijzonder de 2e alinea van onderen op p. 295 en verder p. 297 vanaf 14.05.06 tot het einde van 14.05 op p. 301. Voorts van 14.06 op p. 303 de alinea's over 'de manicheeërs en Augustinus'; van die pagina herhalen we tenslotte: *de als Mani aangeduide Individualiteit, treft de voorbereiding van 'een zuivere vorm'; in occulte zin de voorbereiding voor incarnatie in een tijd, waarin voortplanting - hoe onvoorstelbaar ook voor het gangbare bewustzijn - niet geslachtelijk tot stand komt, maar op spirituele wijze, DOOR HET WOORD.*¹ - Met andere woorden:

*de werkelijke betekenis van het celibaat is niet te beoordelen
zonder daarbij de achtergrond in acht te nemen
van Inwijding, resp. van toekomstige ontwikkelingen in de mensheid.*

F: *Wat betreft 'de jonge mens'*

- "De vraag hoe de opvoeding aangepakt moet worden, hoe de verhouding is van ouderen tot de jeugd, is nooit zo scherp aan de orde geweest als in de 20e eeuw, vooral met betrekking tot de leeftijdperiode waarin de geslachtsrijpheid bereikt wordt. Kijken we in dat verband naar het Griekenland van destijds, dan is daar evenals in de oudere Romeinse cultuur nog sprake van een zeker begrip tussen de oudere en de jongere mens. In het bijzonder tussen de leeftijdsgroep van 14, 15 tot begin 20 en die van 28 tot 35: zowel jongens als meisjes gaan daar, als ze de leeftijd bereiken van seksuele rijping, aandacht krijgen voor mensen die zo rond 28, 29 jaar oud zijn. *Daaruit kiezen ze uit vrije wil degenen die hen het beste bevallen: een voorbeeld, dat waard is om nagestreefd te worden.*

Ze kunnen namelijk niet meer een vanzelfsprekende autoriteit volgen zoals een jaar of wat eerder nog het geval was. Bij de verdere ontwikkeling van de mensheid, door de Middeleeuwen heen, is de bijzondere verhouding tussen deze 2 leeftijdsgroepen, meer en meer verdwenen. De mensen worden als het ware door elkaar heen geworpen: een chaos ontstaat uit een oorspronkelijke, vanuit het geestelijke tot stand gekomen natuurlijke ordening. Dat veroorzaakt in de wereld een sociaal, en in de opvoeding en het onderricht een pedagogisch-didactisch vraagstuk.

Het is niet eenvoudig om in dit opzicht achter de geheimen van de mensheidsontwikkeling te komen. De tussenliggende periode van zo ongeveer het 21e tot het 28e levensjaar betreft in zekere zin *de geboorte van het Ik*. Dat is er voor die tijd ook, maar het laat zich dan nog niet zo gelden, is nog wat verborgen, bij meisjes overigens op geheel andere wijze dan bij jongens. In deze levensperiode zoekt de mens . . . de mens: geest, ziel en lichaam staan dan bij hen als gelijken met elkaar in wisselwerking. Dit laatste is nog niet het geval als de jonge mens van 14 tot 21 jr. tegenover een oudere staat van 28 tot 35. Toch kan tussen die 2,

¹ Zie noot 1 op p. 303.

ongeacht hun geslacht, weer een bijzondere verhouding aanwezig zijn. Dat houdt verband met de wijze waarop met de buitenwereld in verbinding getreden wordt. Bij de 14- tot 21-jarige gaat dat nog met een zekere onbewustheid gepaard. Het betreft hetgeen zich door het astraallichaam meer lichamelijk vormt, meer in de uiterlijke gebaren en de wijze waarop de jonge nog kinderlijke mensen in het leven staan, door de vaardigheden die zich ontwikkelen of door het hebben van idealen. Wat zich hier vormt in de betrekking tot de buitenwereld, is bij de mens tussen 28 en 35 jaar meer in innerlijke zin aanwezig, in het zieleleven. Daarom is juist deze mens het meest voorbestemd om te kunnen voelen, gewaar te worden, in zijn ziel te kunnen waarnemen wat bij 14- tot 21-jarigen aan de hand is. Omgekeerd zijn laatstgenoemden bijzonder geschikt om op te kijken naar een 28- tot 35-jarige, omdat ze in zekere zin in werking zien, in innerlijke activiteit, wat bij henzelf, doch meer onbewust, naar buiten toe gestalte krijgt.

Deze verhouding, van de 28- tot 35-jarige mens tot de wordende mens, is bij de Grieken in hoge mate aanwezig geweest. Het was een instinctief beleefde verhouding, waarbij de een voor de ander iets betekende, op grond van zijn jonger resp. ouder zijn. Als de Griek 28, 29 jaar oud werd, vond hij een enorm welbehagen in wat bij de 14-, 15-, 16-jarige tot uitdrukking kwam, zich openbaarde. Doch als de jonge mens, in zijn verering voor de 30-jarige, opgroeide en boven de 20 jr. uitkwam, werd weer sterk de noodzaak gevoeld om zijn gelijke in leeftijd op te zoeken.

Vanzelfsprekend gaf dit ook het sociale leven een bepaalde structuur. Als gevolg van een overigens natuurlijke ontwikkeling, is het elkaar instinctief aanvoelen van deze 2 leeftijdsgroepen in de huidige tijd niet meer aanwezig. De kloof die hierdoor is ontstaan, kan slechts overbrugd worden vanuit *een kennis die de totale mens betreft*. Daardoor wordt opnieuw, doch nu bewust, gewekt wat destijds vanuit het instinctleven tot stand kwam. *Maar dit is geen kennis die uitsluitend vanuit een materialistische mensbenadering en levensvisie gewonnen kan worden.*"¹ Daarover, zeer summier en fragmentarisch, nog het volgende:

- "Tot aan het 7e jaar is het leven van het kind een voortdurend imiteren van hetgeen er in de omgeving plaatsvindt. Op het ogenblik dat het iets opmerkt, of het nu een beweging is of een klank, ontstaat in hem de drang naar een innerlijk gebaar, naar het ook beleven van hetgeen er vanuit de volheid van zijn innerlijk wordt waargenomen. Het kind is hier helemaal zintuig. Dat alles houdt nog heel nauw verband met wat hem vanuit de geestelijke wereld vertrouwd is. Als langzamerhand de tandenwisseling voorbij is, raakt het meer gericht op zaken die met de ziel samenhangen. Deze periode dient vooral gebouwd te zijn op de autoriteit waarin het kind ten opzichte van zijn omgeving, die hem opvoedt en onderwijst, leeft. Wat het hier in wezen verlangt is het daaraan kunnen geloven; van een imitator is het een navolger geworden, iemand die zich aan de hand van hetgeen hij in de ziel kan beleven, ook naar de ziel kan ontwikkelen.

Na enige tijd komt echter de vraag: hoe zit het met die autoriteit? *Pas als de autoriteit is overwonnen, als de mens geslachtsrijp is geworden en op die wijze fysiologisch een heel andere verhouding krijgt tot de wereld om hem heen, ontwaakt in hem de geest. Dan pas zoekt hij het oordelende, het logische. Hier spreken we niet meer van kind.*

Van de tandenwisseling tot de geslachtsrijpheid wordt het kind vooral beheerst door het ritmische stelsel. Op en in dit stelsel is echter werkzaam al hetgeen de mens in kunstzinnige vormen en op kunstzinnig werkzame wijze tegemoet treedt. De mens wordt als het ware zelf innerlijk lier, viool. Het grootste en belangwekkendste opvoedkundige vraagstuk is het kind langzamerhand zo ver te brengen dat het morele impulsen op de juiste wijze in zichzelf tot

1 St.-GA302: Stuttgart, 18-06-21.

ontplooiing zal brengen. *Het gaat niet om het overleveren van morele oordelen maar om het verzorgen van de kiemen van waaruit eigen morele oordelen gevormd kunnen worden.* Vandaar het belang van het voorbeeld van het goede. Door de bijzondere activiteit van het ritmische stelsel kan zich in deze periode een behagen en een onbehagen ontwikkelen, sympathie en antipathie, ten opzichte van het goede en het kwade.

Een kind dat op de juiste wijze met rekenen in aanraking is gebracht, zal op latere leeftijd een heel ander moreel verantwoordelijkheidsgevoel bezitten, dan wanneer dat niet het geval is. Het rekenen gaat er tegenwoordig vaak van uit dat wij beginnen met iets aan iets anders toe te voegen. Oorspronkelijk werd echter niet op een dergelijke wijze geteld. Men ging er van uit dat alles in het leven een geheel vormt en pas als we daar een geleding in aanbrengen gaan we van de 1 naar de 2 enz. Men stelde zich de getallen niet voor als ontstaan uit de 1 waar 1 aan werd toegevoegd, maar men stelde zich de getallen voor als zijnde binnen een eenheid en uit die eenheid organisch naar voren tredend. Als het kind er aan gewend wordt te tellen door toe te voegen, dan ontstaat nu net die morele aanleg die een hang zal doen ontstaan naar de begeerte. Als van het geheel naar de delen wordt overgegaan - en als ook in een overeenkomstige vorm het vermenigvuldigen wordt aangeleerd - wordt het kind geneigd de begeerte niet zo sterk te ontwikkelen, maar ontwikkelt het datgene wat in de platonische wereldbeschouwing genoemd kan worden de bezonnenheid, de matigheid, in de meest edele zin van het woord. Hetgeen iemand moreel gezien bevalt of mishaaft, hangt op de nauwste wijze samen met de manier waarop hij met getallen heeft leren omgaan."¹

• "Gedurende de hele schooltijd is het van belang dat kinderen bepaalde indrukken en voorstellingen krijgen die verband houden met wat mooi is, met het kunstzinnige, met een esthetisch begrip van de wereld. Het wordt in het bijzonder in het 13e, 14e, 15e levensjaar van grote betekenis, dat daar reeds al die jaren aandacht aan gegeven werd. Er is geen beter middel om de erotiek tot de juiste proporties terug te brengen, dan een opvoeding waarin reeds een opwekking ligt tot schoonheidsbeleving: de esthetische zin voor het verhevene en mooie in de natuur, de schoonheid van bloemen, de pracht van een zonsopgang of ondergang, het indrukwekkende van een onweer. Juist als een mens in staat is het mooie in de wereld waar te nemen, komt hij er toe om ook ten opzichte van zijn lichaam vrijer te staan, er niet door beheerst te worden zoals toch eigenlijk bij erotiek het geval is. Een kind waarbij een dergelijke wekking tot esthetische beleving achterwege is gebleven, zal in deze periode geneigd zijn om zinnelijk te worden of zelfs erotisch.

Ook hier is het daarom van groot belang om gewaarwordingen, inhouden van de ziel, mee te geven die l e v e n en die daardoor met het kind mee gaan groeien. Dat kan alleen als het die op de juiste leeftijd krijgt. Later, in beroep of anderszins, kan dan gebouwd worden op iets dat men reeds weet, hetgeen van enorme betekenis is. Juist in deze leeftijdsperiode van puberteit en adolescentie, moet de mens leren om vanuit zijn leven datgene wat zich op het gebied van geest en ziel bevindt, in wisselwerking te brengen met het fysieke, het lichamelijke. Zoals het stoffelijk lichaam een geraamte nodig heeft, zo heeft in deze periode het astraallichaam, met het daarin opgenomen Ik, voor zijn ontwikkeling idealen nodig, idealen met een wilskarakter.

*De zin voor 'het Ware, het Schone en het Goede', zoals die zich in een mens kan ontwikkelen, houdt ten zeerste verband met hetgeen hem als kind in bepaalde leeftijdsperiodes tegemoet gekomen is."*²

1 St.-GA305: Oxford, 18, 19 en 21-08-22.

2 St.-GA302: Stuttgart, 16 en 19-06-21.

16.06: *Verdere bijzonderheden in de getalstructuur*16.06.01: *Inleiding*

We zagen dat de getallen 17, 18 en 19 het aantal verschijningen weergeven van de 3 meest voorkomende Tekens. Ook zagen we dat de typische *overgang binnen/buiten*, resp. Binnenhuizen/Randhuizen, aan beide kanten van de Schijf gekenmerkt wordt door dezelfde getallen, zij het alleen bij de L-telling, dat is dus bij de telling die van het Centrum uitgaat.

Op enkele andere getallen vielen eveneens accenten. Voor het aantonen daarvan dienden we soms onderscheid te maken tussen bepaalde groepen van Huizen. Niet alleen tussen die aan de A- en de B-kant, doch eveneens tussen binnen en buiten, dat wil zeggen tussen Binnen- en Randhuizen en tussen even en oneven Huisnummers. Voorts was er aanleiding om op de 242 beeldplaatsen onderscheid te maken in Openende, Interne en Sluitende Tekens. Ook taalkundig wordt dit onderscheid gemaakt, gelet op de gespiegelde klankwaarde van Tekens aan het begin resp. het eind van een lettergreep resp. Huis.¹ We wijzen er overigens op dat dit onderscheid in zekere zin door de Schijf zelf nog wordt geaccentueerd, in het bijzonder via het meest voorkomende Teken, dat in de L-richting met zijn 19 verschijningen alleen Sluitende Tekens te zien geeft.

Juist bij deze telrichting zagen we de aanwijzing met betrekking tot het centrale thema van de Schijf. Bij de 120 Interne Tekens verschijnt dan immers als 'Huiswaarde' 1917 resp. 27×71 , 'gevat' tussen 2×31^2 , in een totaal van 11×349 . Daarbij is 349, de 71e Ondeelbare, te zien als compositie van $71 + 127 + 151$.

N.B.: behalve voor het totaal van de Sluitende resp. Openende tekens, geeft nummering in de R-richting een andere Huiswaarde. Voor de 120 Interne Tekens vinden we dan $1865 = 5 \times 373$ (de 75e Ondeelbare) in plaats van 1917. Voor het geheel krijgen we dan $1865 + 2 \times 31^2 = 3787 = 7 \times 541$ (de 101e Ondeelbare) in plaats van 11×349 . Het kwalitatief aspect van 373 en 541 is ons niet bekend en we hebben tot nu toe ook niet de indruk dat ze in de verdere getalstructuur van de Schijf een rol spelen.

We zullen hieronder nog een paar andere bijzonderheden noemen, die eveneens pas aan het licht komen bij telling vanuit het Centrum. Op de laatste alinea van p. 345 werd vermeld dat in de ca. 120 genoemde voorbeelden beide telrichtingen globaal genomen even vaak vertegenwoordigd zijn. Op grond van het bovenstaande zijn we echter toch geneigd om daarvan de L-richting in zekere zin als de belangrijkste aan te merken, in hoofdzaak omdat we de indruk hebben dat die de meest geprononceerde doorverbinding geeft met het esoterische aspect van de Schijf.

16.06.02: *'Overbruggingen' in de Huiswaarde (Hw) bij de L-telling*

Uiterlijk gezien geeft in deze telrichting de Hw - dat wil zeggen de som van de Huisnrs. van de in de betreffende selectie aanwezige Tekens - uitdrukking aan de omvang van zo'n selectie én van haar positie ten opzichte van het Centrum. Met de term *Overbrugging* bedoelen we aan te geven dat het bij een verschil in Hw van 2 selecties niet zozeer om de rekenkundige verschillen gaat, hoewel die onvermijdelijk zijn in 'de vormgeving', doch om een bepaald *kwalitatief aspect* dat op die wijze in deze 'omgeving' tot uitdrukking komt. In de L-telling blijkt dan iets zeer merkwaardigs, in het bijzonder bij

1 Aartun: p. 170-175.

*de Overbrugging
tussen Binnenhuizen en Randhuizen aan de A-, resp. de B-kant van de Schijf.*

HLA van de
17 Binnenhuizen + het 18e =
 $720 = 20 \times (17+19)$
Als $8 \times 9 \times 10$ aanduiding van
de Levensspanningen,
in hun relatie tot
het Allerhoogste (10)

De Overbrugging tussen
Rand en Binnenhuizen is
 $639 = 9 \times 71$
het Leven in zijn relatie
met het Goddelijk Kind

HLA van de
13 Randhuizen + het 18e =
1359.
Als 9×151 , aanduiding van
het Leven, in relatie met
Verlossing.³

*Bij deze L-telling is
de Hw van de A-kant als geheel 1971;
als 27×73 een verwijzing naar
de Levensverschijnselen.*

Uitsluitend bij *Rand- en Binnenhuizen*
vinden we: $1971 - 108 = 1863 = 9^2 \times 23$,
de Levenswerking (9²), met
betrekking tot Ritme in Ruimte en Tijd (23).

Huis-
nr.
01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

HLB van de
17 Binnenhuizen + het 18e =
 $666 = Rd(17+19)$ ¹
Als $2 \times 9 \times 37$ aanduiding van *het*
Leven (9) in relatie met de
Grondslag der Prikkelbaarheid,
het Principe v/e Wezen (37)

De Overbrugging tussen
Rand en Binnenhuizen is
 $626 = 2 \times 313 = 2 \times (12^2 + 13^2)$,
dat is $2 \times$ 'Horus 13',
*de Horus van de Dageraad*²

HLB van de
12 Randhuizen + het 18e is
1292.
Als 4×323 resp. $4 \times 17 \times 19$ een
verwijzing naar *de Goddelijke*
Liefde, de Geborgenheid.

*Bij deze L-telling is
de Hw van de B-kant als geheel 1868.
D.i. 4×467 , de 92e Ondeelbare. Betekenis?
Geschreven als $4 \times (12^2 + 17 \times 19)$ lijkt gezocht;
dat is het ook, want op deze getallen valt in
de Schijf herhaaldelijk een accent.*

Uitsluitend bij *Rand- en Binnenhuizen*
vinden we: $1868 - 90 = 1778 = 2 \times 7 \times 127$.
Verwijzing naar
de Schaal voor Inwoning van het Kind (127).

1 Het getal 666 wekt wellicht associaties met Openb. 18:13 . . . 'Hier is de wijsheid, wie het verstand heeft, berekene het getal van het beest, want het is het getal van een mens, en zijn getal is zes honderd zes en zestig.' Met voorbijgaan aan wat zoal in de loop der eeuwen aan voorstellingen is ontstaan rondom dit getal, houden we het op een aanwijzing van Rudolf Steiner: in overeenstemming met andere beeldingen in de Apocalyps betreft het een tijdsaanduiding in de cyclische opeenvolging van steeds 7 onderverdelingen in de ontwikkeling van de mensheid. 'De 6e in de 6e van de 6e' betreft daarin hetgeen voorafgaat aan de 7e en laatste (zie St.-GA104: Nürnberg, 28-06-08). Zó is dat *een andere 666* dan ons hier in de Schijf tegemoet komt.

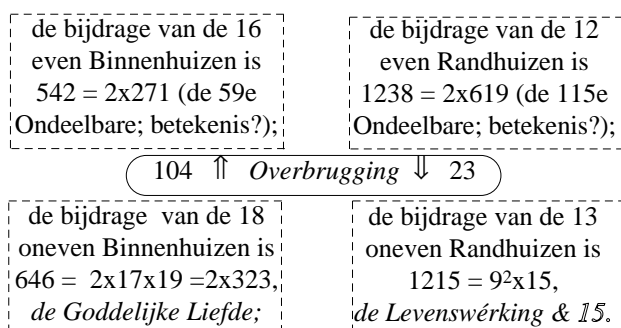
2 De benaming stamt van Wijnmalen en heeft betrekking op *het Godentableau*, zie deel C. In de Egyptische beelding is Horus, zoals vermeld op p. 211, *de Schepper van de toekomstige Aardemans*. Het getal 313 als $(12^2 + 13^2)$ kwam al ter sprake in hfst. XI, p. 210 en 225 en in hfst. XIV, p. 292, resp. bij het labyrint van Orléansville en bij Dante's *Divina Commedia*.
3 Zie p. 220, bij noot 1.

N.B.: tussen de Rand- en de Binnenhuizen, doch verbonden met beide, met buitenwereld en binnenwereld, bevindt zich *het 18e Huis*. 18, als 2×9 , betreft in zijn kwalitatief aspect *het Leven in de Paren van Tegenstellingen*.

De gezamenlijke Huiswaarde - als HLAB - van deze 2 Huizen met resp. 6 en 5 Tekens is: $(6+5) \times 18 = 11 \times 18$. Als 9×22 , resp. $9 \times (13+31)/2$ een aanduiding van *het Leven, in zijn relatie met het Balanspunt van Begin (13) en Einde (31)*.

Een 2e *Overbrugging*:

ter inleiding brengen we eerst in herinnering dat het totaal van 2×11^2 beeldplaatsen merkwaardigerwijs gelijkelijk verdeeld is over de 30 even en de 31 oneven Huizen en dat *in de oudheid de oneven getallen als mannelijk en de even als vrouwelijk beschouwd* werden. Met dit als achtergrond kwamen we er toe om in de HLAB-telling eveneens onderscheid te maken tussen *de even en de oneven Binnenhuizen*, alsmede - AAN DE ANDERE ZIJDE VAN HET 18E HUIS - tussen *de even en de oneven Randhuizen*. Dan blijkt:

Deze *Overbrugging* bestaat uit 2 delen, in zekere zin ten opzichte van elkaar gespiegeld:

- binnen de Binnenhuizen van 'oneven naar even' Huizen,
 o m g e k e e r d
- binnen de Randhuizen van 'even naar oneven' Huizen.

Tezamen genomen komt hier tot uitdrukking:
de Schaal voor Inwoning van het Kind (127).

Binnen de 25 Rand- en de 34 Binnenhuizen als geheel,
is echter de *Overbrugging* van oneven naar even $1861-1780 = 81$
 9^2 , *de Levenswérking*.

Uiterlijk zien we slechts de tekensomslag, immers $127 = (104 + 23)$ en $9^2 = (104 - 23)$. Toch vermoeden we dat deze *omkering van het overwicht tussen even en oneven*, bij de overgang Binnenhuizen/Randhuizen, resp. binnen/buiten in zijn kwalitatief aspect nog iets van heel andere orde inhoudt. Een indicatie daarvoor zou kunnen liggen in het volgende:

De *omkering* betreft een spiegeling ten opzichte van het 18e Huis, dat is gaande van het 19e naar het 17e of omgekeerd. Daar liggen dan verschillende beeldingen - 17 en 19, even en oneven, binnen en buiten - die we ook elders zijn tegengekomen in relatie met *het Mannelijk en het Vrouwelijk Principe in de Schepping*.

Hierbij enkele aantekeningen:

• "Er ligt een diep geheim over hetgeen op aarde als mannelijk en vrouwelijk tegenover elkaar staat. De mens draagt als zodanig en als microkosmos, de hele macrokosmos in zich doch op verschillende wijze. Het etherisch lichaam van een man is vrouwelijk, van een vrouw mannelijk; het astraallichaam van beide tweeslachtig. Zonder luciferische invloed had de vrouwelijke gestalte niet kunnen ontstaan, zonder ahrimanische was de mannelijke niet tot stand gekomen. In de toekomst zal een ontwikkeling plaats vinden waarin 'het algemeen menselijke' weer gestalte krijgt. De ontwikkeling van bovenzinnelijke vermogens bij een vrouw, resp. een man, maakt in het innerlijk leven evenzeer iets als een spiegeling noodzakelijk van het een in het ander, een soort neutralisatie, daar men anders onderhevig zou zijn aan dwalingen. In de ervaringen na de dood doen zich soortgelijke 'neutraliserende' ontwikkelingen voor in de scheiding der geslachten."¹

• "Een bepaalde mystieke gebeurtenis in het innerlijk leven, wordt elders aangeduid als *de Omkering der Lichten*: 'Zeker, uit eigen kracht kan een mens zo iets niet volbrengen. Daar helpt geen studeren en geen gebed. Als niet iemand van gene zijde de lichten in je omzet - wij kunnen het niet. [...] Ik heb mezelf als klein kind gezien en toen nog veel vroeger, maar iedere keer was hij bij mij en altijd was hij even oud. [...] Als ik niet geweten had dat het Elia was, was me daaraan niets bijzonders opgevallen, maar zo heb ik gemerkt dat alles wat hij deed een diepe betekenis kreeg. Daarna, toen hij tijdens het gesprek de twee kandelaars op tafel omwisselde, is het mij helemaal duidelijk geworden, en ik ben sindsdien een ander mens geweest, mesjoche, zoals ze in de gemeente zeiden. Met welk doel hij de lichten in mij omzette, ben ik later te weten gekomen, toen mijn familie werd afgemaakt. [...] Alles wat een mens gelooft zolang de lichten in hem nog niet zijn omgezet, is verkeerd, en al is het nog zo juist - het is zo door en door verkeerd dat je het helemaal niet kunt begrijpen. Je denkt dat je neemt, en in plaats daarvan geef je; je denkt dat je blijft staan en wacht, en in plaats daarvan ga je en zoek je.'² - Aldus een in het begin van deze eeuw door Gustav Meyrink beschreven *Wendingspunt*. De reden waarom we dit hier vermelden ligt in de beschrijving die gegeven wordt van een volstrekt innerlijk gebeuren, dat voor de betrokkene van diepgaande betekenis is en dat beleefd wordt als iets van wezenlijk betekenis voor iedereen doch *een mens kan het niet begrijpen zolang de lichten in hem nog niet zijn omgezet!*

Een 3e *Overbrugging*, eveneens in de L-telling:

we presenteren die op vergelijkbare wijze als op de vorige pagina met de 2e het geval was:

de Hw van <i>de 7 oneven Randhuizen aan de A-kant</i> , welke die van <i>de 6 oneven Randhuizen aan de B-kant</i> overschrijdt met 71;

Tezamen geeft dit

de Hw van <i>de 9 oneven Binnenhuizen aan de A-kant</i> , welke die van <i>de 9 oneven Binnenhuizen aan de B-kant</i> overschrijdt met 26.

de Hw van de 16 oneven Rand- en Binnenhuizen aan de A-kant,
welke die van de 15 oneven Rand- en Binnenhuizen aan de B-kant, overschrijdt met
97, de Persoonlijkheid,
(. . . als de omkleiding van het Unieke; het Unieke is en blijft Gods Geheim.³)

De *afzonderlijke* groeperingen van de 3e *Overbrugging* gaven ons geen duidelijke indicaties, mogelijk omdat die daar niet tot expressie komen. Maar het kan ook zijn dat we ze over het

1 St.-GA094: Parijs, 29-05-06; St.-GA272: Dornach, 16-08-15.

2 Meyrink: Hfst. 10.

3 Zie p. 251, noot 1.

hoofd gezien hebben, simpelweg omdat de kennis van zaken op dit gebied en het inzicht in bepaalde samenhangen tekort schieten. Zo komt men bij dergelijke exercities in de detaillering van de getalstructuur herhaaldelijk voor vraagtekens te staan, dikwijls vraagtekens in

het vage grensgebied tussen zin en onzin.

Tenslotte een 4e *Overbrugging* die bij de Hw van bepaalde selecties in de L-telling opviel:

<i>de Hw van alle 30 even Huizen tezamen, dus met inbegrip van het 18e Huis aan A- en B-kant, is 1978, hetgeen als $2 \times 23 \times 43$ wijst op de Gebondenheid (43) - in de Paren van Tegenstellingen - in het Ritme van Ruimte en Tijd (23),</i>	<i>de Hw van alle 31 oneven Huizen tezamen, is 1861, de 285e Ondeelbare. Als $(30^2 + 31^2)$ is dit 'Horus 31'.¹</i> <i>N.B.: in L- en R-telling is merkwaardigerwijs de Pw van alle oneven beeldplaatsen : $7444 = 4 \times 1861 = 4 \text{ Horus } 31$.²</i>

De Overbrugging is hier $1978 - 1861 = 117$; als 9×13 het Leven (9), in relatie met het Begin van al het Nieuwe (13)

16.06.03: *Onderlinge relatie tussen A- en B-kant*

De 1e en 3e *Overbrugging* onder 16.06.02 roepen de vraag op naar het wezenlijke verschil in betekenis tussen de 2 Schijfkanten. Hierbij ook te betrekken het aantal Huizen, namelijk:

31	resp.	30
het Einde, de Oplossing, de Vernietiging, de Dood;		het Behoud.

Waarvan als Randhuizen:

13		12
het Begin van al het Nieuwe,		de Maat van de Beperking van de Oneindige Kracht 11, om te kunnen komen tot:

Merkwaardigerwijs is de PLAB van de Openende en Sluitende Tekens in deze Randhuizen 4836, dat is $12 \times 13 \times 31$.

In verschillende selecties zijn bij tellingen - LAB, RAB, LAB, LBa, enz. - aanwijzingen te vinden dat de Schijfkanten elkaar ook in de getalstructuur in zekere zin wederzijds aanvullen.

Bij de interpretatie van Aartun zou men kunnen zeggen dat aan de A-kant meer wilsaspecten aan de orde komen, aan de B-kant meer belevingsaspecten. Bij Best/Woudhuizen is o.i. van een dergelijk onderscheid in die zin geen sprake.³

De vraag naar *het wezenlijke verschil tussen de beide Schijfkanten*, maar dan gezien vanuit de getalstructuur, blijft vooralsnog open, wat overigens in overeenstemming is met ons beperkte inzicht in de esoterische achtergrond van de Schijf. Af en toe is er *misschien aanleiding tot het vermoeden dat de A-kant een meer esoterische benadering betreft, de B-kant een meer exoterische; we willen echter in geen enkel opzicht de indruk wekken dat dit verschil zou uitmaken in de bijdrage aan de essentie van de Schijf*. Dit laatste geldt ook waar het bijzondere karakter van de Identieke Huizen aan de orde komt, als accentuering van het essentiële, al ligt het zwaartepunt van hun verschijning aan de A-kant.

¹ Zie noot 2, p. 365. ² Rechtstreeks gevolg v/h aantal beeldplaatsen aan A- en B-kant: 123 resp. 119.

³ Voor de interpretaties van Aartun en Woudhuizen: zie p.382/383, resp. 386.

16.06.04: *De 6 Tekens - zie p. 336 onder J - waarvan bij elk de verschijningen gelijk verdeeld zijn over de beide Schijfkanten*

De in totaal 17 exemplaren geven zowel in PLA als in PLB en dus ook in PLAB, uitdrukkingen te zien die in relatie staan met 17, *Ontvankelijkheid*¹, namelijk:

In PLA: 17x2x31, *Ondergang, Vernietiging, Dood* } In PLAB: 17x3x43,
In PLB: 17x67, *Wording, Groei* } *Binding, Gebondenheid.*

De *Overbrugging* tussen PLB en PLA is 1139-1054 = 17x5,
Ontvankelijkheid in relatie met het Geestelijk Ego.

De bijdrage aan PLAB van de 208 = 4²x13 resterende Tekens is
12573 = 9x11x127 = 3x33x127;

met andere woorden, hier verschijnt, temidden van accenten op *Ontvankelijkheid*,
de aanduiding van

de Schaal voor Inwoning van het Kind.

De PLAB van al deze 242 Tekens tezamen is, zoals bekend

14766 = 6x23x107 = 6x23 x (17+19+71).

16.06.05: *De Identieke Huizen*

Dit betreft 15 Huizen - 12 aan de A- en 3 aan de B-kant - van 7 verschillende types. Eén type verschijnt aan beide kanten van de Schijf, een ander 3-maal aan de A-kant.² In de tekst vormen ze een *traditioneel hulpmiddel tot accentuering in cultisch-rituele teksten*.³ Ze gaan gepaard met bepaalde bijzonderheden in de getalstructuur; hieronder een overzicht, waarschijnlijk nog onvolledig; enkele kwamen reeds ter sprake op p. 328, 332 en 336.

- In PLAB is de Pw van alle *Identieke Huizen* tezamen 8x349; hierbij zijn 22 verschillende Tekens betrokken.
 - Van de Huizen die in PLAB bij elk van de 7 types het eerst gelezen worden is de som van de Huisnrs. 71; van de 7 die het laatst gelezen worden 91 = Rd13. Bovendien is de Pw van de eerstgenoemde 7 Huizen 8x127 en de Pw van de oneven posities in die selectie 8x71.
 - In PLAB is de bijdrage a/d B-kant 2x349.
 - In HLBA is de Hw v/d Op. en Sl. Tekens in de *niet-Identieke Huizen*, 2x10x127.
 - Wat betreft de gezamenlijke Hw van de Op. en Sl. Tekens, geldt zowel voor de *Identieke* als voor de *niet-Identieke Huizen* een *Overbrugging* van 2x127 tussen HLAB en HRAB. Zeer merkwaardig!
 - In PRAB is de Pw van de *Identieke Huizen* tezamen 4x19x67. De *Overbrugging* tussen A- en B-kant is 22x127.
 - In HRAB is het totaal v/d bij deze Huizen betrokken Huisnrs. 302 = 2x151
in HLAB 175 -
De *Overbrugging* is 127.
 - In PRBA geven de Sl. Tekens v/d *niet-identieke Huizen* een bijdrage van 15x349.
 - In HRBA is de Hw van (A31+A34), 6x127, waaraan het oneven Huis 2x127 bijdraagt, het even 4x127. -
- N.B.: voor alle 31+30 = 61 Huizen tezamen geldt: HLAB = 11x349; dit is gelijk aan PRAB van de 61 Sluitende Tekens (zie ook p. 328, rechterkolom).

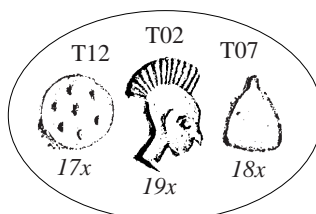
¹ De *menselijke gestalte* bij de 6 Tekens is T06, *de Vrouw*, met 4 ex.; er zijn dan nog 17x14 andere beeldplaatsen met een PLAB van 19x13x59.

² Het zijn de Huizen A01/A04; A03/A15; A10/A13/A16; A11/A17; A12/A18; A29/B11 en B05/B10. ³ Aartun, p. 133.

- A10, A13 en A16 vormen *het enige 3-tal Identieke Huizen*. In PLAb is hun gezamenlijke Pw 10x61 (*61 . . . Macht*¹). De Pw van de Sluitende Tekens van alle andere $58 = 2 \times 29$ Huizen van de Schijf (*29 . . . Schepping!*) is met dezelfde telwijze $7366 = 2 \times 29 \times 127$. Het is ontzagwekkend hoe in deze context een aanduiding naar
- ▶ voren komt van *de Schaal voor Inwoning van het Kind*, in relatie met *Schepping*.
- A03 en A15 hebben zowel in PLAb als in PLBa een *Overbrugging* van $343 = \text{Rd}17 + \text{Rd}19$.
- Voor A12 en A18 tezamen, is de *Overbrugging* van PLAb en PLBa 12×127 .

*De uitzonderlijke opeenhoping van bijzonderheden in de getalstructuur met betrekking tot Identieke Huizen, met name in de L-telling, past geheel in hun genoemde functie van accentuering van het essentiële. Het getal 349 is, zoals we zagen onder 16.02.02 op p.325 e.v., in het kwalitatief aspect van zijn compositie-hoedanigheid namelijk als $151+127+71$, van grote betekenis als *expressie van het centrale thema van de Schijf: de innerlijke verschijning van het Goddelijk Kind, temidden van Ondergangswerking.**

16.06.06:

De 3 meest voorkomende Tekens

We herhalen van p. 335 onder B: van de 3 meest voorkomende Tekens, T02 *de Priester(koning)*, T07 *de (leren) Zak* (vloeistoffen) en T12 *het Ronde Schild*, bestaan resp. 19, 18 en 17 ex. In de L-telling markeert bovendien de 1e T07 van de A- kant - positie (A21,1) - in de 36 ex. van T02 en T12 een bijzonder punt. In de 20 Huizen vóór deze positie vinden we namelijk 10 ex. van T02 en 9 van T12, totaal 19. Van de resterende 17 ex. van deze 2 Tekens vinden we er 10 in de resterende A-Huizen en nog 7 aan de B-kant. Tot zover p. 335, zij het met een wat andere formulering. - Ook op andere wijze accentueren de 3 Tekens hun betekenis:

- T07 is het Centrumteken van de B-kant;
 - T02 is in de R-telling aan A- en B-kant het 1e Teken, bij *hetzelfde punt van de Rand*;
 - T12 vormt met T02 12 Paren aan de A- en 1 aan de B-kant (zie onder 16.06.07).
- In PLAB is de Pw van de 18 ex. van T07, <i>de (leren) Zak</i>, tezamen 3×323, een verwijzing naar <i>de Goddelijke Liefde, de Geborgenheid</i>. - De HLAB is hier 2×127, verwijzing naar <i>de Schaal voor Inwoning van het Kind</i>. - In PLAB is de Pw v/d $(19+18+17)$ ex. van T02, T07 en T12 tezamen 120×29. Dat is $10 \times 12 \times 29$ of ook $29 \text{Rd}15$; met elk een	- In PRAB is de Pw van alle 19 ex. van T02, <i>de Priester(koning)</i>, 7×151; aanduiding van de <i>Verlossing, v/h dramatische van verlossing, omdat Verlossing in zich houdt de Opheffing van Wel én Wee</i>.² Het zijn in de R-telling uitsluitend Openende Tekens. - In PRAB is de Pw v/d $(19+18)$ ex. van T02 en T07 tezamen $2 \times 10 \times 113$, aanduiding van <i>het Onvermijdelijke, het Levenslot (113) in</i>

¹ Zie aan het einde van dit Hoofdstuk de corresponderende passage in de vertaling van Aartun, alsmede de Voorbeelden-index met betrekking tot 61.

² Zie p. 220, noot 1.

eigen mogelijkheid van interpreterende toelichting (29, <i>Schepping</i>). De ex. op de even posities geven een Pw van $2x31^2$. - De <i>Overbrugging</i> tussen de 19 en de 17 exemplaren van T02 resp. T12, is in PLAB: 47 <i>het Innerlijk Leven</i>. - In de <i>doorgaande telling</i> PLAb vinden we voor deze <i>Overbrugging</i> : 13(17+19). - In de <i>doorgaande telling</i> PLBa vinden we voor deze <i>Overbrugging</i> : 18.	<i>relatie met het Allerhoogste.</i> Hiervan vallen $8x113$ in de even Huizen en $12x113$ in de oneven. - De HRAB v/d Openende en Sluitende posities van T02 en T07 is $4x127$. - In HRAB geven de Openende en Sluitende Tekens van T07 een bijdrage van $2x113$. - <i>N.B.: zo liggen ook in het bovenstaande indicaties dat de R-telrichting niet zonder meer buiten beschouwing mag blijven.</i>

16.06.07:

De 12+1 Paren van T02 en T12

 We herhalen eerst van p.339 het onder I' gestelde: 'De 17 en de 19 ex. van resp. T12, *het Ronde Schild* en T02, *de Priester(koning)* verschijnen 13 maal als paren, de 1e 12 aan de A-kant van de Schijf. In PLA is de Pw van deze 12 paren $1560 = 10x12x13$. Het 13e paar staat aan de B-kant, het zijn de laatste 2 Tekens die daar in de L-richting 'gelezen' worden. Ook hier dus een 'verweving' van de getallen 12 en 13 met 17 en 19, zoals we al eens eerder zagen. -Voorts brengen we in verband met deze $12+1 = 13$ in herinnering:

- "In de voorchristelijke mysteriën werd de hiërofant bijgestaan door 12 helpers. De ontwikkeling van de mens was namelijk in de tijd van de vroege mysteriën nog niet zover voortgeschreden dat de inwijding, zij het naar buiten in de macrokosmos, zij het naar binnen in de mens zelf - in de microkosmos - zo volvoerd kon worden dat men de mens aan zich zelf overliet."¹ Het is frappant dat we in de Schijf van Phaistos naast de reeds bekende indicaties met betrekking tot een esoterische achtergrond, ook deze aantreffen; het gaat bovendien gepaard met nog iets anders:

de Hw van de (12+1) exemplaren van T02 is, daar het om dezelfde Huizen gaat, gelijk aan de Hw van de bijbehorende (12+1) exemplaren van T07; in de L-telling is die 226. Als $2x113$

het Onvermijdelijke, in hogere zin het Fatum, in de Paren van Tegenstellingen.

N.B.: rond 1000 jaar later verschijnt ook in de Odyssee het getal 113 en wel aan het einde van de (Inwijdings)tocht van Odysseus, als hij zich bij thuiskomst in Ithaka opnieuw kenbaar dient te maken aan zijn Vader.²

Het zo frequent, namelijk (12+1) keer optreden van deze paarvorming, steeds aan het einde (L-richting) van een Huis is, zoals te verwachten valt, ook bij de taalkundige ontcijfering van grote betekenis. Wat overigens niet uitsluit dat de betrokken filologen tot verschillende interpretaties komen. Aartun zegt dat het Ronde Schild met zekerheid het zinnebeeld is van Volle Maan en Zevengesternte (de Plejaden), van Voleinding en Voltaligheid; de mannekop met hanekam met zekerheid het beeld van de Priester. De volgorde van deze 2 Tekens in de Paren zou tevens bepalend zijn voor de leesrichting van de Schijf.³ N.B.:

met het gevaar in gebied te belanden dat tē speculatief is, wijzen we op het volgende:

- in PLAb, dus de doorgaande telling, vinden we voor de 13 Paren 1809; als $3x9x67$ *de Wording, Groei (67), met betrekking tot het Leven;*
- in PRAB, maar uitsluitend in de oneven posities, komt van T02 een bijdrage van $3x67$

1 Enz; zie aant. p.25, bij noot 1.

2 Zie p.257, bij noot 5.

3 Aartun, p.141 en 192.

- en van T12 van 4x127. In de even posities leveren beide Tekens tezamen 10x71;
 - In PRAB geven de 10 resterende, dat wil zeggen niet tot de Paren behorende Tekens van T02 en T12 - 5 aan elke kant van de Schijf - op de oneven plaatsen 4x71. De 2 resterende ex. van T02 aan de A-kant geven tezamen 127. In PRAB is een bijdrage van 5x71 afkomstig van de resterende 4 exemplaren van T12.
 - (.....)

16.06.08: *De 19 (10+9) Tekens met 1 en de 17 (10+7) Tekens met 2 verschijningen aan een Schijfkant, ongeacht het aantal aan de andere kant*

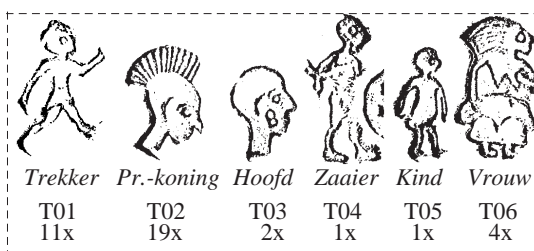
- In HLAB is de <i>Overbrugging</i> van beide groepen 151: <i>de Verlossing</i>.¹ - Wat betreft de groep van 19 geldt voor de oneven posities een PLAB van 11x71, voor de Sluitende posities van 4x71 en voor de Interne posities van 5x127. In PLA vinden we voor de Openende en Sluitende posities tezamen 8x71; in HLA voor de groep van 19 tezamen 2x107, dat is $2x(17+71+19)$.²	- In PRAB is de <i>Overbrugging</i> van beide groepen 10x127. - In HRAB is de <i>Overbrugging</i> van beide groepen 18², d.w.z. <i>de Levenswèrking</i>. - Wat betreft de groep van 17 geldt voor de Sluitende posities een PRAB van 2x113. - (.....)

16.06.09:

De 6 Mensbeelden

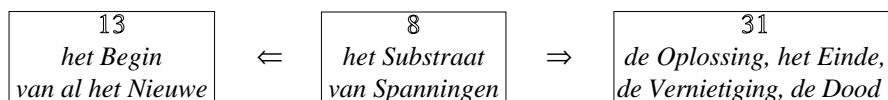
Deze betreffen tezamen 2x19 beeldplaatsen, met in totaal een HLAB, dat wil zeggen een gezamenlijke *positie van hun Huizen ten opzichte van de beide Schijfcentra*, van 615. Als 15x41:

*de Individualiteit (15),
in zijn betrekking tot het Licht (41).*

Dit temidden v/d $242 - (2x19) = 12x17$ andere beeldplaatsen, géén menselijke figuren betreffende: *de (Volle) Maat (12) der Ontvankelijkheid (17)*.

Dáárvan is de HLAB in totaal $3224 = 8x13x31$, aanduiding van een betrekking tussen:

Van de 2x19 beeldplaatsen geven 17 de complete menselijke gestalte te zien, met in totaal een HLAB van $289 = 17^2$, *de Werking der Ontvankelijkheid*. De andere 21 beeldplaatsen - 21, *het Woord* -

tonen alleen een hoofd; met de genoemde 204 beeldtekens vormen ze een groep van $225 = 15^2$, *de Werking der Individualiteit*.

Hier vinden we als HLAB: $3839 - 289 = 3550 = 5x10x71$.

Pr.-koning
19x

Hoofd
2x

1 Zie voor de volledige formulering p. 220 met noot 1.

2 Zie '107' in de Voorbeelden-index.

In de doorgaande telling PLBa, dat wil zeggen in *de gezamenlijke positie ten opzichte van het Centrum aan de B-kant*, vinden we een bijdrage van de $19+2 = 21$ 'Hoofden' van 3337.

T04 1x
Zaaiër

Als 41x71 betreft dit een verwijzing naar
het Goddelijk Kind, in zijn relatie tot het Licht.

(Dienen *de 6 Mensbeelden*, naast andere zienswijzen,
ook opgevat te worden als *aspecten van het Mens-zijn?*)

T05 1x
Kind

Bij de afzonderlijke beelden valt nog het volgende op.
Van zowel T04 als T05 bestaat slechts 1 exemplaar; het

zijn *de Zaaier* en *het Kind*.¹ Van beide is de Pw 107, in PLA resp. PLB. Ook de 19 ex. van T02, de Priester(koning) geven uitdrukking aan 107, zie hieronder. Gelet op het geheel waarin dit alles is geplaatst, kunnen we moeilijk voorbijgaan aan de eerder genoemde compositie-hoedanigheid van 107 als $17+71+19$, doch het ontbreekt ons hier aan gegevens, resp. aan inzicht om dit verder relief te geven.

Voorts, *waarbij men zich verbaasd kan afvragen hoe het allemaal mogelijk is:*

bij T01, *de Trekker*, vinden we als PLAB $2x349$, resp. $2x(151+127+71)$. Het geeft uitdrukking aan de positie van dit Teken t.o.v. het i/h Centrum gelegen *begin van de beide spiralen.*

349, de 71e Ondeelbare is in zijn kwalitatieve hoedanigheid, als compositie-getal nauw verbonden met het centrale thema van de Schijf, in wezen met *het centrale thema van de Mens*; ²

Trekker
11x

bij T01, *de Trekker*, vinden we als PRAB $2x17x19$, resp. $2x323$.

Het geeft uitdrukking aan de positie van dit Teken t.o.v. het aan de Rand gelegen *uiteinde van de beide spiralen.*

In zijn kwalitatief aspect verwijzend naar *de Paren van Tegenstellingen (2), in hun relatie met de Goddelijke Liefde, de Geborgenheid, (323).*

De 19 ex. van T02, *de Priester(koning)*, komen in PRAB - dat is ten opzichte van het uiteinde van beide spiralen, waar dit Teken een uitdrukkelijke relatie mee heeft - tot uitdrukking als $7x151$; het zijn in deze R-richting uitsluitend Openende Tekens.

T02
Priester-
(koning)
19x

7
Wijsheid
(tevens uitdrukking van een soort
volkomenheid; leidraad voor al
hetgeen in de tijd op elkaar volgt)³

151
de Verlossing . . . van
het dramatische van verlossing,
omdat Verlossing in zich houdt,
*de Opheffing van Wel én Wee*⁴

In PLAb, dus in de doorgaande telling vanaf het Centrum aan de A-kant, verschijnt $2x323$, zoals hierboven in PRAB bij T01, *de Trekker*.

In HLAB komen de 19 tot uitdrukking in 441: *de Werking van het Woord (21²).*

In HLAB verschijnen ze als $3x107$, aanduiding van
hetgeen zich manifesteert in de zin van

$17+19+71$.

1 In dit opzicht maken ze deel uit van een groep van 10 Tekens, aan elke kant van de Schijf 5, elk met slechts 1 exemplaar. We vonden daarbij echter geen verdere bijzonderheden.

2 We herinneren aan het feit dat *de HLAB van de Schijf als geheel* $11x349$ is; zie ook afb. 112 op p. 326.

3 Zie noot 8, p. 180.

4 Zie noot 1, p. 220.

16.06.10:

*De 6 'lege' Huizen, dat wil zeggen
Huizen met alleen een Openend en Sluitend Teken*

In de L-telling zijn het de Huizen A02, A11, A14, A17, A19 en B01; HLAB is dus $128 = 2^7$.

Voor PLAB vinden we $484 = 22^2$

de Werking, van het Balanspunt van Begin en Einde.

In R-telling zijn het de Huizen A30, A21, A18, A15, A13 en B30; HRAB is dus $254 = 2 \times 127$.

Voor PRAB vinden we 996, dat is 12×83 , aanduiding van

de Wil (83), met betrekking tot de (Volle) Maat.

Opvallend - uiteraard tegen de achtergrond van hetgeen in het voorgaande zoal ter tafel kwam - zijn de aanduidingen in de R-telling, dus bij een telling die laat zien wat er *bij lezing vanuit het Centrum* nog voor ons ligt. Het is hier ook de eerste keer dat het getal 83 op zodanige wijze naar voren komt dat we een relatie met de 'omgeving' beginnen te vermoeden. Voorts liggen van dit type Huizen - men zou ze met hun 2 Tekens Poorten kunnen noemen - 5 van de 6 aan de A-kant. Merkwaardigerwijs ligt ook in de interpretatie van Aartun het accent van de wilsuitingen uitgesproken aan de A-kant van de Schijf; we zijn er echter niet in geslaagd een mogelijke overeenkomst verder uit te werken.

16.06.11: *Openende en Sluitende Tekens - de benaming wisselt met de telrichting! - met daartussen de Interne Tekens*

Afb. 121 betreft iets dat eerder op p. 323/324 en 326 aan de orde kwam. Het is het aandeel van de Op. en Sl. Tekens in de verdeling van de Huiswaarde van de Schijf als geheel - HLAB - waardoor in de getalstructuur een bijzondere aanduiding verschijnt van het centrale thema van de Schijf van Phaistos:

*het Goddelijk Kind
temidden van Ondergangswerking.*

Voorts de merkwaardige indicatie die op p. 328, rechter kolom, even ter sprake kwam:

voor alle $31+30 = 61$ Huizen tezamen geldt

HLAB = 11×349 en dit is teven de PRAB van de 61 Sluitende Tekens.¹

Hier komt als het ware tot uitdrukking dat wat men aanvankelijk in de Schijf nog voor zich heeft (te gaan), bij terugblik aan het eind in afsluitende posities wordt samengevat. Immers, de Sluitende Tekens van de terugblik zijn juist de Openende in de oorspronkelijke telrichting. Daarmee wordt deze mathematische 'vanzelfsprekendheid' in de Schijf van Phaistos tot

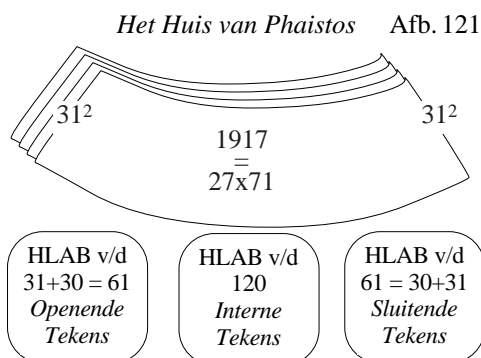
EEN BIJZONDERE METAFOR:

we zouden namelijk ook kunnen zeggen dat wat zich voltrekt in de Gang door de Tijd, bij terugblik zijn positie heeft in de Ruimte. Maar zo gesteld, haakt dit in op bepaalde belevingen in het overgangsgedebied tussen Leven en Dood, gewoonlijk aangeduid als het Herinneringstableau.²

Het is echter de hele Schijf die tot dergelijke expressiemogelijkheden voert, de afzonderlijke Schijfkanten hebben daaraan elk hun bijdrage doch ze zijn in wezen niet los van elkaar te zien.

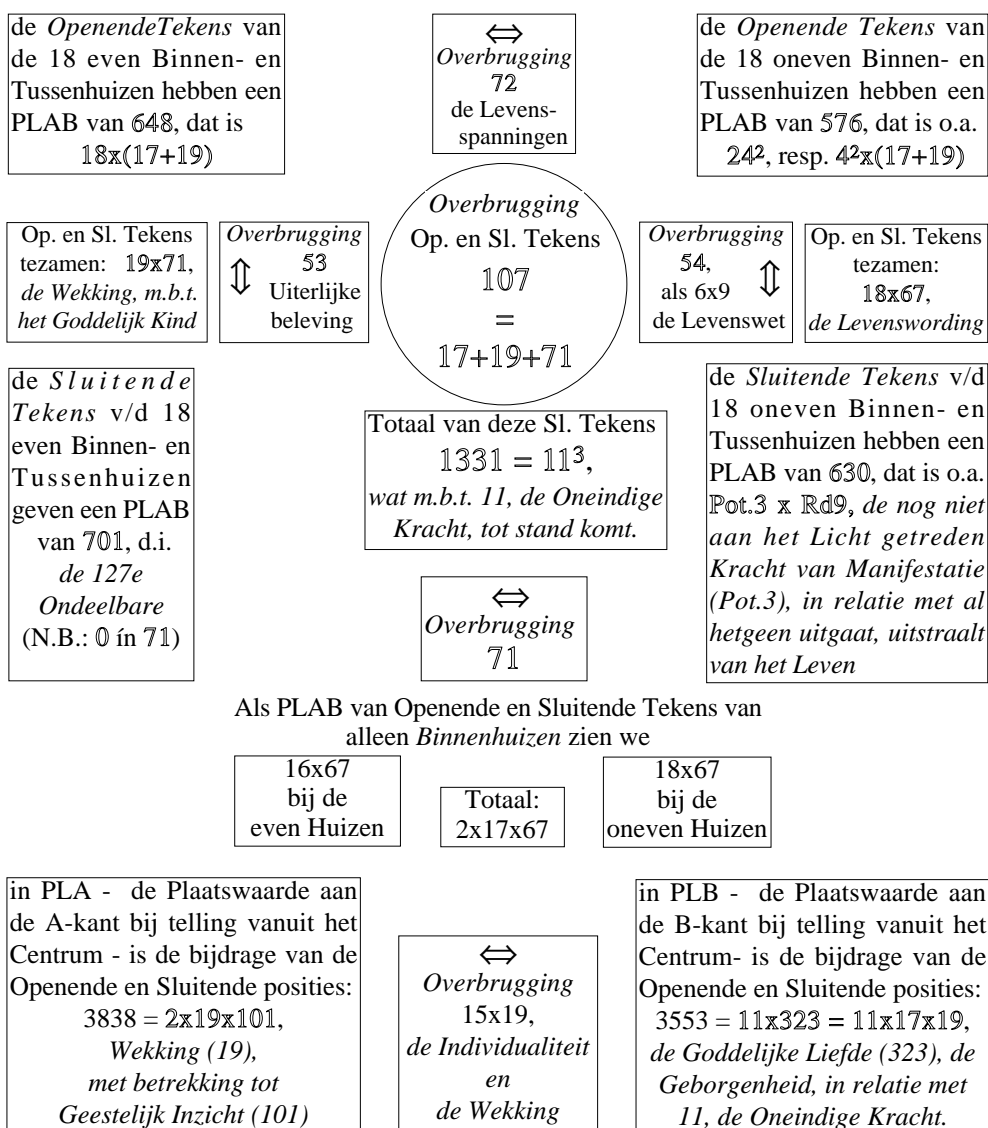
¹ Uiteraard geldt ook HRAB = PLAB van de 61 (dán) Sluitende Tekens. En voor de afzonderlijke A-kant geldt: HLA = PRA, resp HRA = PLA voor de 31 A-Huizen. Analoog bij de 30 B-Huizen.

² Zie bijvoorbeeld St.-GA324: Dornach, 10-02-24.

Er zijn nog tal van andere bijzonderheden te noemen met betrekking tot deze selecties van Openende, Sluitende en Interne Tekens. Maar welke daarvan tonen zich in een zinvolle samenhang met wat we het centrale thema van de Schijf genoemd hebben en welke zijn slechts als coincidenties te beschouwen? Het antwoord daarop staat met zekerheid onder invloed van een subjectief oordeel. De volgende punten vragen echter wel om zo'n oordeel.

- Merkwaardig is bijvoorbeeld wat we voor de Op. en Sl. posities vinden in tellingen vanaf het Centrum van de Schijf (bij wisseling van telrichting wisselen deze posities van naam !):

En dan een aantal andere 'bevindingen':

- over de betekenis van het getal 349 met betrekking tot het centrale thema van de Schijf is al uitvoerig gesproken. Het blijkt dat het - in de telling die van de Rand uitgaat - ook naar

- voren komt in de Pw van *de Openende Tekens van alle Rand- en Tussenhuizen* tezamen en wel als 2x349. Bovendien doet zich het merkwaardige feit voor dat deze waarde gelijkelijk verdeeld is over de even en de oneven Huizen;
- bij dezelfde telrichting blijken *de Sluitende Tekens van deze Huizen* een Pw te hebben van 11x71. De *Overbrugging* tussen 2x349 en 11x71 is 83, *de Wil*. Beperken we ons bij deze Huizen tot de A-kant en dan daarvan alleen de *oneven* Huizen dan vinden we dáár voor de Sluitende Tekens een PLA van eveneens 2x349. - Voorts:
 - *in de Sluitende Tekens van alle 30 even Huizen* verschijnt als PRAB 1917, dat is 27x71, evenveel als wat we zagen voor de HLAB van *alle Interne Tekens* tezamen;
 - *de Sluitende Tekens van alle 61 Huizen* tezamen geven zoals bekend een PRAB van 11x349. Het aandeel van *de Randhuizen* in deze is 11x61. Bij de 36 overige Huizen, dus de 2x17 Binnen- en de 2 Tussenhuizen, is dit $11x(349-61) = 4x22x36 = 4x22x(17+19) = \text{enz.}$;
 - bij de HRBa, dat wil zeggen de Huiswaarde bij de *doorgaande telling* van de Huizen vanaf de B-Rand via het Centrum naar de A-Rand, blijkt de gezamenlijke Hw van de Openende en Sluitende Tekens een 61-voud te zijn voor zowel de Binnen-, de Tussen- als de Randhuizen, namelijk resp. 2x17x61, 2x61 en 2x13x61 (interpretatie?);
 - voorts vinden we in PRAB voor de Sl. Tekens van de even Binnen- en Tussenhuizen een bijdrage van 2x7x113, merkwaardigerwijs gelijkelijk verdeeld over de A- en de B-kant.
 - bij de *Interne Tekens* volstaan we met het volgende:
 - de reeds vaker vermelde HLAB van alle 120 Interne Tekens is 27x71;
 - de bijdrage hieraan vanuit *de even Binnenhuizen* is 2x127;
 - de bijdrage hieraan vanuit *de oneven Randhuizen* aan de B-kant is 4x71.

Tenslotte:

in de 2x61 = 122 *Openende en Sluitende posities* van de Schijf als geheel - zie in dit verband ook p. 321 - treffen we 34 = 2x17 verschillende Tekens; daarvan vinden we 30 aan de Centrumzijde van de Huizen, 27 aan de Randzijde en 23 aan beide.

Er zijn 46-37 = 9 Tekens uitsluitend in Openende en/of Sluitende posities;

N.B.: merkwaardig dat ook via de 2 groeperingen *Op./ Sl. posities* en *Interne posities*, uitdrukking gegeven wordt - hier als 34+37 - aan

in de 120 *Interne posities* treffen we 37 verschillende Tekens. I/h kwalitatief aspect van 120, als Rd15, ligt de aanduiding van *wat uitgaat, uitstraalt v/d Individualiteit*.

In 37 krijgen we de aanduiding van *Gevoel, Donker, Grondslag der Prikkelbaarheid, het Principe v/e Wezen*. In PLAb is de bijdrage v/d Interne Tekens $14538 = 2x67x107$: *Wording, Groei (67), met betrekking tot 107 als 17+19+71*.

Er zijn 46-34 = 12 Tekens uitsluitend in Interne posities.

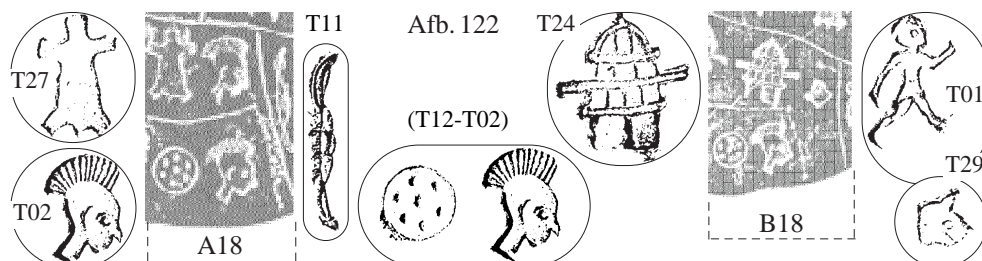
71

16.06.12:

*Het onderscheid tussen Randtekens en Binnentekens
De buitengewone betekenis van het 18e Huis*

Het onderscheid tussen de 10² Randtekens en de 2x71 Binnentekens, alsmede de verdeling daarvan in oneven en even posities - zie p. 326/328 - is een van de meest belangrijke punten in de getalstructuur van de Schijf van Phaistos. Het werpt bovendien enig licht op

het merkwaardige verschil in de doorverbinding van het 18e Huis met de Rand: de A-kant biedt in feite. *geen 'doorzichtige' verbinding*., we zouden ook kunnen zeggen *geen aards doorzichtige*., in tegenstelling tot de B-kant.

De scheidingswand tussen het laatste Huis en de doorverbinding, heeft aan de A-kant enkele openingen, aan de B-kant een vijftal puntvormige verdikkingen. Zien we hiermee in combinatie de in bepaald opzicht uitdrukkelijke aanwezigheid van T02, *de Priester(koning)*, onder andere als laatste Tekenen aan beide Schijfkanten, dan wekt deze beeldvorming als geheel *de indruk dat de Priesterkoning zich van beide doorgangen bewust is!*

In het bijzonder ook benadrukt de wijze waarop dit meest voorkomende Tekenen als laatste verschijnt, het Mysteriekarakter van al hetgeen in de Schijf tot uitdrukking komt. De betreffende 2 ex., die zo precies bij hetzelfde punt van de Schijfomtrek staan¹, *completeren* namelijk de (12+1) Paren die dit Tekenen vormt met T12, *het Ronde Schild*. - T12 is volgens Aartun het zinnebeeld van 'Volle Maan en Zevengesternte, van Voleinding en Voltaligheid'.²

N.B.: vergelijking met de voorchristelijke Hiërofant en zijn 12 helpers memoreerden we al eerder.³ Een overeenkomstige aanduiding ligt in Christus met de 12 discipelen. De 12 Paren zien we aan de A-kant, met de 12e aan het eind van het 13e en laatste Randhuis. Hun totale PLA - hun Plaatswaarde ten opzichte van het Centrum - is $1560 = 10 \times 12 \times 13$ (vgl. F', p. 339). Het 13e Paar vinden we aan het eind van het 12e en laatste Randhuis van de B-kant. Het heeft daar ten opzichte van het Centrum een Pw van $237 = 3 \times 79$, aanduiding van *wat zich manifesteert als de Groep, de Aard, het Karakter, de Bovenpersoonlijkheid*.

De *Overbrugging* tussen PLA en PLB bij die (12+1) Paren is $1323 = 3^3 \times 7^2 = 3 \times 21^2 = 21 \times 7 \times 9$, dat is

met 7×9 een verwijzing naar *Levens-Wijsheid*; met 3×21 naar *de Manifestatie van het Woord*.

In de doorgaande telling PLAb geeft dit 13e Paar een bijdrage van $249 = 3 \times 83$:

de Manifestatie van de Wil

(zie ook de slotalinea's van 16.06.07 op p. 371/372).

Bij dit alles in aanmerking te nemen dat de betreffende 2 Tekenen,

T02, *de Priester(koning)* en T12, *het Rondschild*, in totaal 19 resp. 17 maal verschijnen.

Zodat in hun bijzondere hoedanigheid de (12+1) Paren bovendien in zich verenigen

Ontvankelijkheid en Wekking,

het Vrouwelijk en het Mannelijk Principe in de Schepping.

Als HLAB, dus als Huiswaarde met betrekking tot de 2 Schijfcentra, vinden we voor de (12+1) Paren van T02 en T12 - conform het vermelde op p. 371 - in totaal 4×113 .

*het Onvermijdelijke, in hogere zin het Fatum,
wat de mens in nood zijn Noodlot noemt (113),
met betrekking tot Gerechtigheid (4).*

Dat blijkt aan 'het einde' van de Schijf. Rond 1000 jaar later verschijnt 113 aan het einde

¹ Zie p. 392, afb. 124.

² Id. p. 371, bij noot 3.

³ Id. p. 24.

van de (Inwijdings-)tocht van Odysseus, als hij zich bij thuiskomst in Ithaka - wat gebeurde overeenkomstig het besluit van de goden, dus onvermijdelijk! - opnieuw kenbaar dient te maken aan zijn vrouw en vervolgens aan zijn vader. Anders uitgedrukt:

*een hereniging van het Vrouwelijk en het Mannelijk Principe,
alvorens gegaan kan worden tot de Vader,*

wiens Kind men was. . . en bleef . . . in de door het Lot getekende Gang ten Leven.

De hereniging betreft namelijk meer dan het aardse huwelijk, het verhaal spreekt van een *onverplaatsbaar huwelijksbed*, gehouwen uit een boom, waar de slaapkamer omheen gebouwd is! Ook hier verschijnt de 12 en wel in de wedstrijd vooraf in boogschieten, *beeld van de doelgerichte wil: alleen Odysseus schiet met de (eigen) boog door 12 openingen.*¹ Aan het Leven dat thans aan de orde komt hebben de $108 = 9 \times 12 = 6 \times 18 = 3 \times (17+19)$ 'vrijers' (nog) geen deel, zij worden gedood.

N.B.: rond 2000 jaar na de Schijf van Phaistos verschijnt 113 als aanraking van de Levensweg met datgene waar het uiteindelijk om gaat in *het Labyrint van Orléansville*, en nog weer ca. 8 eeuwen later in *het Labyrint van Chartres*, waar men 113 moet 'binnengaan' om *de Weg naar Jeruzalem* te kunnen betreden.²

Het Teken van de Schijf waarop door een en ander in het bijzonder de aandacht valt is T29, *het kopje van een (roof)dier*. Het is als gevolg van de brede doorgang aan de B-kant zoals we zagen, het 100e Teken dat vanaf de Rand *zichtbaar* is. Juist met dit Teken komt de opmerkelijke ordening tot stand van 10² Randtekens . . . *de Werking van het Allerhoogste*, met daarin de 2x71 Binnentekens . . . *het Goddelijk Kind in de Paren van Tegenstellingen*. Het is één van de 4 Tekens met 11 ex.; zie p. 339 onder N'. We vonden echter via die groep geen verdere bijzonderheden. Merkwaardig is wel dat juist hier - (B18,5) - dit Teken verschijnt. Dienen we nu dit te zien als aanduiding van *een versperring op de weg naar inzicht?* Men krijgt de indruk van wel, want de 69 Binnentekens aan de B-kant, *dus voorbij dit markante punt, op weg naar het Centrum*, geven een PRB van

3x7x71, resp. 21x71.

In dit verband een aantekening, hoewel die al betrekking heeft op (de achtergrond van) de veel latere (westerse) Mithrasmysteriën:

- "Voor de antieke mens gold *alles* als goddelijk, ook het dierenrijk. De aan de dieren ten grondslag liggende goddelijke wezens werden zelfs vereerd als bijzonder hoge. Men zag ze in verband met de sterrenwereld, reden waarom men de sterrenbeelden van de ecliptica *de dierenriem* noemde. Daarom ook waren bepaalde dieren heilig. Maar de in het dierenrijk op natuurlijke wijze heersende krachten, die men als groot en goddelijk zag, betekenden voor de mens die zich tot een zelfbewust, vrij wezen moet ontwikkelen, een gevaar. Zij werken in een sfeer die wij tegenwoordig het onderbewuste zouden noemen, als instinctieve, tot het driftleven behorende, dof drijvende krachten waarin bovendien, sinds hetgeen als 'zondeval' wordt aangeduid, luciferische en ahrimanische krachten zijn binnengeslopen."³

Tegen deze achtergrond lijkt ook het volgende van belang: het betreffende ex. van het *(roof)dierkopje*, wordt vanaf de Rand 'zichtbaar' via een in aardse zin zeer toegankelijke doorverbinding. Het heeft een PLB van 70 (PRB is 50). Vanuit deze positie creeert het zoals we zagen, met betrekking tot 71 een bijzondere verdeling van de Tekens op de Schijf. In de oudheid komen we op diverse plaatsen 70 tegen als aanduiding van *de veelheid*, eveneens in

1 Mees, p.127-138.

2 Zie Voorbeelden-index.

3 Schütze, p. 83.

een bijzondere relatie met 71.¹ - De PLAB van de overige 10 ex. van T29 is $604 = 4 \times 151$:
*de Verlossing van het dramatische van verlossing, omdat Verlossing in zich houdt
 de opheffing van Wel én Wee (151).*²

Terzijde: de PLAB van alle 11 ex. van T29 is $674 = 2 \times 337 = 2 \times (2 \times 13^2 - 1) = 2 \text{ Isis}13$, dat is de 13e term in een reeks die de naam Isis draagt.³ Aan Isis is het woord verbonden:

'Ik ben die was, is en zijn zal. Mijn sluier heeft nog geen sterveling gelicht.'

• "Een diep versluierd geheim openbaart zich in de gestalte van Isis, [...], die in het geestelijk bewustzijn van de oude Egyptenaar - evenals de Madonna met het Jezuskind - met het Horuskind stond. In het feit dat ons deze Isis voor ogen gesteld wordt als iets dat het eeuwige in zich draagt, worden we herinnerd aan hetgeen we gewaarworden bij de aanblik van de Madonna. [...] Isis verschijnt weer in de Madonna. We moeten gevoelsmatig weet hebben van de diep verborgen geheimenissen, die te maken hebben met een bovenaardse samenhang tussen de Egyptische en de huidige cultuur."⁴

Hoe treffend is het dat in de Schijf, direct na het zo opvallend gesitueerde exemplaar van T29, *het kopje van een (roof)dier* - op de 70e beeldplaats vanaf het Centrum aan de B-kant - de reeks wordt voortgezet met T01, *de Trekker*, op de 71e, als 1e Teken in het 19e Huis. Ook daarvan vinden we 11 exemplaren, die in hun gezamenlijke PLAB van 2×349 de 71e Ondeelbare laten verschijnen, het getal dat in het geheel van de Schijf - zie p. 326 - zo'n bijzondere aanduiding geeft. - In PRAB telt T01 in totaal $2 \times 323 = 2 \times 17 \times 19$, als verwijzing naar *de Goddelijke Liefde, de Geborgenheid*.

Kijken we nu naar de gezamenlijke Plaatswaarde - ten opzichte van beide Schijfcentra, dus als PLAB - van T29 en T01 tezamen. Daar vinden we $674 + 698 = 1372 = 4 \times 343$.

Als 4×7^3 , resp. $4 \times (\text{Rd}17 + \text{Rd}19)$, duidende op hetgeen *in Wijsheid tot stand komt, resp. wat uitgaat, uitstraalt van Ontvankelijkheid en Wekking*. N.B.:

- ook in de jaïn-kosmologie verschijnt het getal 343, en wel als uitdrukking voor *de inhoud van de Schepping!* - zie onder 3.14, p. 70;
- rond de doorgang aan de A-kant is de situatie anders. Het laatste Teken van het 18e Huis is hier een exemplaar van T02, *de Priesterkoning* en het 1e Teken van het 19e Huis is het enige exemplaar van T11, *de Hagedis*, met een Pw van $74 = 2 \times 37$. Zie afb. 122. Is het van betekenis dat we juist hier 37, de 13e Ondeelbare aantreffen:

*Gevoel, Donker, Grondslag der Prikkelbaarheid,
 het Principe van een Wezen*

en aan de B-kant 71, als aanduiding van *het Goddelijk Kind?*

(Over de benaming van T11 heerst echter geen eenstemmigheid; zie einde hoofdstuk);

- herhaaldelijk komt aan de orde dat we wel een indicatie hebben van het centrale thema van de Schijf, maar dat bepaalde bijzonderheden ons desniettemin volstrekt ontgaan. *Dat zou kunnen passen in het beeld dat de Schijf mede betrekking heeft op een reeks bovenzinnelijke ervaringen*, of - als men deze uitdrukking te 'bovenzinnelijk' vindt - van een reeks innerlijke, bij een Mysteryscholing optredende belevingen.

1 Zie bijvoorbeeld onder 5.07, p. 86 en onder 15.01, p. 307.

2 Zie noot 1, p. 220.

3 We lopen met deze aanduiding vooruit op een onderwerp dat in deel C aan de orde komt, waar we in het *Godentableau* - de benaming stamt van Wijnmalen - verschillende reeksen aantreffen met de namen van Egyptische goden.

4 St.-GA106: Leipzig, 02-09-08.

Tot zover de 'verdere bijzonderheden in de getalstructuur' Ongetwijfeld bestaan er meer, *ergens tussen zinvol en zinloos want zoals is opgemerkt, de grens hiertussen is niet scherp.*

De vraag is namelijk steeds of de getallen die op een of andere plaats tot uitdrukking komen, vanuit die plaats en vanuit hun kwalitatief aspect van enige betekenis zijn ten opzichte van het centrale thema van de Schijf . . . of dat ze slechts als een coincidentie beschouwd moeten worden. Zonder enige twijfel zijn er situaties in de Schijf die op bepaalde getallen een onmiskenbaar accent leggen. Dat kan zijn door hun veelvuldige aanwezigheid, doch ook door markante posities in het beeld van de Schijf. De vele voorbeelden, *indien afzonderlijk beschouwd*, blijven echter in een sfeer van toevalligheid. Pas hun gemeenschappelijkheid, of een ander kenmerk van bijzonderheid, brengt daar verandering in.

Een scherpe scheiding tussen 'zinvol' en 'volstrekt toevallig', zal men echter tevergeefs zoeken. Wijnmalens denominatie is in dit opzicht van bijzondere betekenis: die bewijst niets in de gangbare zin, maar wijst op een spoor van zinvolheid, afhankelijk van de herkenbaarheid van het bijzondere als zodanig en al naargelang men zoekt en alert is om te vinden. In dat opzicht is er een treffende overeenkomst met bepaalde situaties in het leven zelf. Wat niet wegneemt dat de kritische zin, het verstand, constant als wachter aanwezig moet zijn: behulpzaam om *het reeds gevondene (!)* te schiften naar houdbaarheid.

Het is niet het verstand dat hier het eerst tot waarheid voert, het kan die slechts controleren, ook van die wonderlijke draad, die door tientallen eeuwen heen in de culturen te volgen is.

Nieuwe vondsten zouden, naar we vermoeden, weinig kunnen toevoegen aan de bevinding dat de Schijf van Phaistos, HOE ONBEGRIJPELIJK HET FENOMEEN OP ZICHZELF OOK MOGE ZIJN, accenten legt op getallen die in hun kwalitatief aspect een verwijzing inhouden naar

*het centrale thema van de Schijf. én van de Mens:
de innerlijke openbaring van het Goddelijk Kind,
temidden van Ondergangswérking.*

16.07: *De interpretatie van de Schijf volgens Aartun
Relatie met de getalstructuur*

De vrouwelijke partner spreekt zowel aan de A- als de B-kant van de Schijf in 11 even en 11 oneven Huizen, per Schijfkant dus in 22. *De mannelijke partner* spreekt in de overige 17 Huizen, 9 aan de A-kant (4 even met 5 oneven) en 8 aan de B-kant (4 even met 4 oneven). In het geheel is de vrouw in 22 verzen aan het woord, de man in 8 resp. 9, omdat het door hem gesproken vers 26 in zekere zin uit 2 delen bestaat (zie voor de tekst p. 382/383).

In totaal zijn er dan 30, resp. 31 verzen, als zodanig
overeenkomende met het aantal Huizen aan de A-, resp. de B-kant van de Schijf.

Opvallend is hoezeer bij de vrouw de nadruk valt op 11, resp. 22. In hoeverre dit slechts een coincidentie is, laten we weer over aan het oordeel van een ieder die dit onder ogen krijgt. Feit is dat we het getal 11 ook in een paar andere bijzondere 'omgevingen' zien verschijnen, namelijk in het aantal beeldplaatsen op de Schijf - 2×11^2 , *eveneens in gelijke verdeling over de oneven en de even Huizen* - alsmede hun verdeling in 11-tallen over zowel de Binnen-, de Tussen- als de Randhuizen; zie p. 338 onder B'.

En voorts:
de woorden van de vrouw tellen in totaal 176 Tekens, d.i. 8×22 ; hierin zijn 42 verschillende.
de woorden van de man tellen in totaal 66 Tekens, d.i. 3×22 ; hierin zijn 33 verschillende.

Man en vrouw hebben 29 van de 46 Tekens gemeenschappelijk; 29 geeft in zijn kwalitatief aspect een verwijzing naar *Schepping*, het getal 42 naar *het Oordeel*. We treffen 42 veelal aan bij de overgang naar een andere wereld, die zich niet laat uitdrukken in de termen van de voorgaande - zie wat dat betreft ook de *Voorbeelden-index*. Het getal 22 betreft als $(13+31)/2$

het Balanspunt van Begin (13) en Einde (31).

Via de HUISNRS. - zie ook p. 326 - komt in *het totaal van het door man en vrouw gesprokene*, op bepaalde wijze de essentie van de Schijf tot uitdrukking,¹ namelijk in 3839, dat is 11×349 , de 71e Ondeelbare, resp. $11 \times (151+127+71)$.

De *Overbrugging* in deze HLAB van man en vrouw is:

$$665 = 5 \times 7 \times 19, \text{ resp. } (17+18)19.$$

In het getalsbeeld van 3839,

beeld ook van het door man én vrouw gesprokene, is merkwaardigerwijs *de Wil (83)*

opgenomen in wat zich manifesteert als *het Begin van al het Nieuwe (39 als 3×13).*

N.B.: aan de A-kant spreken de beide partners elk 1x, aan de B-kant elk 3x; aan beide kanten spreekt de vrouw het eerst, dat is binnen, in het Centrum; aan beide kanten spreekt de man het laatst, dat is buiten, aan de Rand.

Via de PLAATSNRS. - zie ook p. 333 - komt *het totaal van het door man en vrouw gesprokene*, in zowel PLAB als PRAB, dus zowel ten opzichte van het begin als ook van het eind van beide spiralen, tot uitdrukking in 14766. Dit is te zien als

$$6 \times 23 \times 107, \text{ resp. } 6 \times 23 \times (17+19+71).$$

We kunnen in 1 0 7 als 0 in 17 tevens de aanduiding zien van

Bewustzijn van resp. in Ontvankelijkheid.

Opmerkelijk is dat hierbij tevens verschijnt 23, *Ritme in Ruimte en Tijd.*

De *Overbrugging* in de PLAB van man en vrouw is

$$2394 = (\text{onder andere}) 7 \times 18 \times 19$$

de Wijsheid, tevens aanduiding van wat zich in de Tijd voltrekt (7), in relatie met Levenswekking (9x19)

(vgl. hierboven de *Overbrugging* in HLAB).

In PLAB, dus ten opzichte van het BEGIN van beide spiralen, is het aandeel van de mannelijke partner $6186 = 6 \times 1031$; we kunnen dit weer nergens 'thuisbrengen'. Bij de vrouwelijke partner vinden we echter $8580 = 5 \times 11 \times 12 \times 13 = 12 \times 13 \times \text{Rd}10 = \text{enz.}$

Dit heeft blijkbaar verschillende 'aspecten'.

We vestigen in het bijzonder de aandacht op het geaccentueerde; zie voor 11, 12 en 13 ook p. 351/352, waar tot uiting komt hoezeer deze getallen te maken hebben met het Scheppingsprincipe. In hoofdstuk II van deel B zullen we nog uitvoerig ingaan op het getal 5, hier zij volstaan met het volgende:

(zie verder p. 384)

¹ De afzonderlijke bijdrage van de vrouw in deze is $2252 = 4 \times 563$, een getal dat we niet kunnen 'thuisbrengen'; van de man is dit $1587 = 3 \times 23^2$.

Relatie tussen de positie van de Tekens en de tekst bij Aartun¹

A-kant

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	←	Versnummer met aantal Tekens	⇒
12	10	14	12	13	12	7	9	8	12	14	←		⇒
1;	4;	7;	10;	13;	16;	19;	21;	23;	25;	28;	←	Verdeling v/d Huizen over de verzen	⇒
2;	5;	8;	11;	14;	17;	20;	22;	24;	26;	29;	←	(Telling vanuit Centrum)	⇒
3;	6;	9;	12;	15;	18;				27;	30;			
									31.				
38	38	12	26	26	26	11	07	35	08	34	←	Plaats van de Tekens i/d Huizen ²	⇒
03	03	26	31	31	31	39	40	26	44	29	←		⇒
10	10	31	12	12	12	38	41	31	27	29			
01	35	19	02	02	02	23	01	00	12	07			
13	19	17	01	23	01	32	35	18	07	45	←	N.B.: de nrs. zijn door Duhoux uit praktische overwegingen aan de Tekens toegekend; déze 'getallen' tonen zich dan ook als zodanig alleen in hun kwántitatief aspect en vallen geheel buiten het in de onder- havige studie bedoelde kwálitatieve aspect van getallen.	⇒
21	23	18	28	33	28	12	19	06	45	29	←		⇒
37	01	06	18	21	18	02	41	12	27	12			
35	13	27	23	37	23		12	02	33	40			
27	12	18	10	35	10		02		40	24			
27	02	32	25	27	25				04	18			
12		14	27	27	27				12	01			
02		27	02	12	02				02	13			
		12		02						12			
		02								02			

V(rouw)

M(an)

Vernr. in de tekstinterpretatie

V	1. Ich will benetzen lassen, Pflug, dein Feld;
V	2. ich will benetzen lassen, Tiefpflug, dein Ackerland!
V	3. Du sollst spalten (den Boden durch Pflügen), o Stossender; zwinge unter das Joch dein Gespann!
V	4. Du sollst spalten (den Boden durch Pflügen), Gewalttätiger, vorwärtstreibend dein Zweigespann!
V	5. Du sollst spalten (den Boden durch Pflügen), aufreissend (die Erde) deines Feldes!
V	6. Du sollst spalten (den Boden durch Pflügen), Gewalttätiger, vorwärtstreibend dein Zweigespann!
V	7. Mein mit Begierde Erfüllter, ich will dich zum Schwanken bringen;
V	8. mein beim Vorwärtsgehen Sich-Abmühender, du sollst mit schwankenden Schritten gehen!
M	9. Dann spalte (den Boden durch Pflügen)! Du sollst (den Boden) brechen, mein Steifer!
M	10. Bei meinem rauschenden Strom, du sollst in Freiheit gesetzt werden!
M	11. Lasse (die Wasser) dahinschiessen, bewässere, bei meinem Vollzug, siehe, dein Ackerland!

1 Aartun: p. 195 e.v.

2 Tevens basis van alle tellingen in dit hoofdstuk.

Relatie tussen de positie van de Tekens en de tekst bij Aartun^{1; 2}

B-kant

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
5	6	5	5	7	7	5	6	4	4	5	6	5	8	8	5	4	15	9
1; 2...	..2; 3;	4;	5;	6; 7;	8; 9;	10;	11; 12;	13;	14;	15;	16; 17;	18;	19; 20;	21; 22;	23;	24;	25; 26; 27; 28;	29; 30.
07	29	07	08	24	35	08	07	08	01	33	01	35	01	35	18	33	43	35
45	07	18	07	18	18	07	45	07	27	39	33	20	38	40	01	39	18	07
25	23	39	36	23	07	36	29	36	09	32	29	24	25	24	13	01	23	45
23	35	30	29	07	25	29	13	29	02	35	18	24	27	07	07	13	16	27
34	06	09	22	07	23	22	08			06	14	29	40	25	15		12	07
	02			45	34		29						36	42			20	40
				07	27								26	37			24	22
													02	22			33	12
																	27	02
																	25	
																	22	
																	05	
																	23	
																	37	
																	02	

V(rouw)

M(an)

↓ Versnr. in de tekstinterpretatie

- V 12. Sei tief hineindringend, Lüsterner!
- V 13. Bewege dich tief hinein, Fisch, (in) deinen Mund!
- V 14. Mein Gewandter sehnt sich heftig,
- V 15. der Tüchtige (ist) für mich glühend.
- V 16. Bei mir, (o) der träufeln lässt, blase!
- V 17. (O) von einer glühenden Leidenschaft erfasster, Lüsterner, mein heisses Verlangen (ist da)!
- V 18. Der Tüchtige (ist) für mich glühend.
- V 19. Bewässere das was verschlossen (ist)!
- V 20. Der Tüchtige (ist) glühend.
- M 21. Mein von heftiger Leidenschaft Erfüllter, dringe (in den weichen Untergrund) ein!
- M 22. Ich will reichliche Flüssigkeit von mir geben, Mund,
- M 23. der Durchschneidende, siehe, sich erbrechend!
- V 24. Und meine Liebe (ist) aufrichtig.
- V 25. Siehe, mein (mit mir) Vereinigter, bewässere, begiesse!
- M 26a. Dann (soll) mein Vollzug (stattfinden)!
- 26b. Diese (ist) meine kleine Jungfrau.
- V 27. Siehe, Pflug, benimm dich wie ein Einfältiger!
- V 28. Reichliche (Flüssigkeit) gebe ich von mir, Pflug.
- V 29. Führe weg, Schwankender, bei meiner Liebe, die Fülle deines zäh(flüssig)en Schlammes!
- M 30. Dann, mein rauschender Strom, entfliehe aus deinem Gefängnis!

1 Aartun: p. 195 e.v. 2 Aan het eind van dit hoofdstuk is een overzicht van alle Tekens opgenomen.

- "In de Egyptische cultuur was 5 het getal van *het Kwaad*, misschien beter gezegd van *de Crisis*. De mens wordt door zijn scheppende wil voor de beslissing geplaatst of hij zich op het goede of op het kwade wil richten, op wat voor zijn verdere ontwikkeling heilzaam dan wel verderfelijk zal blijken te zijn. *Bij de Hebreërs* droeg het naar 5 verwijzend geestelijk wezen, de 5e Sefhira, de naam Geburah, dat zoveel als Gerechtigheid, Gestrengheid, Ernst betekent. Ten overstaan van de onverbiddelijke gestrengheid van de godheid, blijft de mens in vrees en zo vindt men voor de 5e Sefhira ook de naam Pechad of Vrees. *Bij de Grieken* is de grondhouding ten opzichte van het getal 5 overeenkomstig die van de Egyptenaren en de Hebreërs, al stond men er al wat vrijer, wat positiever tegenover; de Griek vond 5 het geëigende getal als zinnebeeld voor het scheiden en weer verbinden van de geslachten."¹ - Wijnmalen formuleerde in zijn *denominatie van getallen* het kwalitatief aspect van 5 als: *Individualiteit. In principe gescheidenheid van de Algemene Geest. Geestelijk Ego.*

In PRAB, dus ten opzichte van het EINDE van beide spiralen, is het aandeel van de mannelijke partner $1870 = 10 \times 11 \times 17 = 2 \times 17 \times 11 \times 10$; het houdt een verwijzing in naar de *Ontvankelijkheid (17)*, in relatie met *hetgeen uitgaat, uitstraalt van het Allerhoogste (10)*.

Bij de vrouwelijke partner vinden we $12896 = 32 \times 13 \times 31$

32 - hier met betrekking tot *Begin (13)* en *Einde (31)* - betreft een aanduiding van de *Overmachtiging van Koning en Priester*, dat wil zeggen van iets dat aardse macht te boven gaat.²

De *Overbrugging* tussen man en vrouw is hier $11026 = 2 \times 37 \times 149$, tevens $2 \times 37 \times (10^2 + 7^2)$. Het betreft een relatie met *het Principe van een Wezen (37)*, maar de uitdrukking als geheel kunnen we niet 'thuisbrengen'; 149 is overigens de 36e Ondeelbare.

Voor de Schijf als geheel geldt dat PLAB = PRAB, zodat de *Overbrugging* tussen de 2 telrichtingen bij man en vrouw afzonderlijk van tegengesteld teken moet zijn; absolute waarde:

$$4316 = 4 \times 13 \times 83$$

de Wil (83), met betrekking tot *het Begin van al het Nieuwe (13)*.

Zie ook 3839, de HLAB van de Schijf, als getalsbeeld (p. 381). - Vervolgens:

Aan de A-kant spreekt de vrouwelijke partner in 8 verzen,

3 beginnen met 'Ich will': hun PLA is $22 \times (17 + 19) = 31^2 - 13^2$

5 beginnen met 'Du sollst': „ „ „ $27 \times 7 \times 17$.

De mannelijke partner spreekt de resterende 3: „ „ „ $3 \times 17 \times 71$.

De *Overbrugging* is $384 = 12 \times 32$, aanduiding van wat zojuist is genoemd *de Overmachtiging van Priester en Koning*, hier in relatie met *de (Volle) Maat (12)*.

In totaal vinden we in de 11 verzen aan de A-kant een PLA van $7626 = 6 \times 31 \times 41$, aanduiding van een betrekking tussen

de Wet (6), *de Oplossing*, *het Einde*, *de Vernietiging*, *de Dood (31)* en *het Licht (41)*.

Aan de B-kant spreekt de vrouwelijke partner in 14 verzen, hun PLB is $3 \times 5^2 \times 61$.

De mannelijke spreekt de resterende 5, resp. 6, „ „ „ $3 \times 17 \times 19$.

De *Overbrugging* van man en vrouw is $2010 = 30 \times 67$,

Wording, *Groei (67)*, met betrekking tot *Behoud (30)*.

In totaal vinden we in de 19 resp. 20 verzen aan de A-kant een PLB van

$$7140 = 3 \times 4 \times 5 \times 7 \times 17 = 5 \times 7 \times 12 \times 17 = 10 \times 42 \times 17, \text{ enz. (interpretatie?)}$$

Voor de Schijf als geheel is de *Overbrugging* tussen man en vrouw $2394 = (o.a.) 21 \times 6 \times 19$ *het Woord(21)*, *de Wet (6)* en *de Wekking (19)*.

1 Bindel-02: p. 38 e.v.

2 Zie noot 1, p. 228.

Verder brengen we in herinnering wat op p. 330 en 337 al aandacht kreeg. Op (A24,1) staat het enige exemplaar van T00, door Aartun herkend als *de Rotsspleet*. Het is vanaf de Rand gezien het 31e Teken, vanuit het Centrum het 93e = 3x31. Merkwaardig: de HRA van die 31 Tekens is 2x71; de PRA (uiteraard) Rd 31 = 16x31. Zoals eerder opgemerkt, komt tellende vanaf de Rand als het ware tot uitdrukking

wat men, komende vanuit het Centrum, nog voor zich heeft te gaan.

En hier verschijnt wederom: 71, verwijzing naar *het Goddelijk Kind*, in samenhang met *hetgeen uitgaat, uitstraalt van 31, het Einde, de Oplossing, de Vernietiging, de Dood*, nu als het ware verhuld in een aardse weerspiegeling van de hoogste spirituele belevingen. Opmerkelijk is namelijk dat in Aartuns zienswijze¹ juist dít Teken de doorbreking betreft van het hymen bij *de cultische vereniging van man en vrouw*. Zie p. 382: 2e deel van het 9e vers. N.B.: we hebben vaker gezien dat ook *bij telling vanaf de Rand* op bepaalde punten een accent ligt. Men heeft bijvoorbeeld, komende vanuit het Centrum - de leesrichting bij Aartun - aan het eind van het 18e Huis aan de A-kant nog 13 Randhuizen 'te gaan'. De HRA van deze Huizen, dus *wat men daar nog voor zich heeft*, is

349, de 71e Ondeelbare.

De betekenis van dit getal voor de Schijf als geheel is al enige malen ter sprake gekomen en 13 is hier weer te zien als uitdrukking voor *het Begin van al het Nieuwe*. Overigens is de HRAB van alle Randhuizen tezamen, 13 aan de A- en 12 aan de B-kant:

$666 = \text{Rd}(17+19)$.²

Voor de HRAB van de 100 Randtekens vinden we 679 = 7x97, *de Persoonlijkheid (97)*³, in relatie met *Wijsheid, met iets' wat zich in de Tijd voltrekt*.

Tot slot: al eerder werd opgemerkt dat de *Overbrugging* tussen de R- en de L-telling bij de Randtekens zowel als bij de Binnentekens gelijk is aan 7100, met een verdeling over de even en de oneven plaatsen van resp. 3500 en 3600.⁴

16.08: *De interpretatie van de Schijf volgens Woudhuizen* (zie p. 386)

Op p. 317 gaven we een in bepaald opzicht ietwat 'getransformeerde' samenvatting, namelijk:

de Schijf van Phaistos betreft de ordening van 'op aarde gevestigde menselijke betrekkingen' (steden), in relatie met 'vruchtbaarheid en levensvernieuwing' (bouwland), onder beheer van DE KONINKLIJKE MENS.

Maar zo gesteld raakt dit het hoofdthema van de Schijf zoals dat in de getalstructuur naar voren komt, want in de uitdrukking *de Koninklijke Mens* ligt tot op zekere hoogte een zelfde aanduiding als in: *het Goddelijk Kind, resp. het Hoger Zelf*. Doch het ontbreken van het man/vrouw onderscheid en de afwijkende mening wat betreft (A24,1), deden er ons hier van afzien naar verdere relaties met de getalstructuur te zoeken; ook de discutabele 'streep' bij sommige Tekens - zie p. 316, noot 3 - droeg daartoe bij.

En wat betreft de leesrichting: we kunnen in deze niet in het strijdperk van de filologen treden. Wel is het zo dat in het voorgaande op diverse plaatsen is gebleken dat voor het opsporen van mogelijk zinvolle accenten in de getalstructuur, wel degelijk rekening gehouden moet worden met 2 telrichtingen, met vermoedelijk het zwaartepunt in de L-telling.⁵

¹ Zie p. 330, noot 2. ² Id. p. 365, noot 1. ³ Id. p. 251, bij noot 1. ⁴ Id. p. 327/328.

⁵ Een algemene conclusie die men uit de getalstructuur zou mogen trekken is voorts dat *een zekere mate van openheid voor de esoterische achtergrond van de Schijf van Phaistos - zonder daarbij de kritische zin te verliezen - van belang is voor verdere verdieping van inzicht in de betekenis van de Schijf, ongeacht vanuit welke invalshoek men die anderszins nog wil benaderen*. Doch zie ook p. 318, in het bijzonder het slot van de inleiding onder 16.01.

Interpretatie van de tekst volgens Woudhuizen ¹

Huisnummering vanuit Centr. (L)	in lees- richting (R)	⇒ N.B.: De leesrichting bij deze interpretatie is van buiten naar binnen. Voor de Huisnummering is dat de R-telling. Bij de betreffende vakgeleerden bestaat hierover geenszins overeenstemming; zie ook p. 318, 321 en 345.			
		A-kant	(L)	(R)	B-kant
31-30	1- 2: In the Messara is Phaistos	30-29	1- 2: In (the territory) of the following persons, what Nestor (has)		
29-27	3- 5: Nestor, great (king) in Achaia				
26-25	6- 7: what Nestor (has), what you (have) under [you]	28-27	3- 4: herein goes Inachos (round)		
24-23	8- 9: in my (territory) [with respect to] Lasithi	26-24	5- 7: Phaistos is part of the empire and the Messara		
22-21	10-11: in this of you (and your) vassal-kings	23-22	8- 9: king of the Messara is Idomeneus		
20-19	12-13: herein goes Tarhuntiwatas (round):	21-19	10-12: of the Assuwian Phaistos (is) Gouneus vassal-king		
18-16	14-16: the upper vassal-kingship of <i>A-ku-na</i> (is) yours in Lasithi	18-16	13-15: (the land) behind Phaistos (is) part of the empire, vassal-king (is) Uwa		
15-14	17-18: in <i>Wa-to</i> whatever here (is) arable land for you	15-14	16-17: and my domain, vassal-king (is) Akarkis		
13-11	19-21: in Lasithi (is) the upper vassal-kingship of <i>A-ku-na</i> yours	13-11	18-20: (the territory) of You (pl.) under you, under me, Nestor:		
10	22: in Lasithi	10-06	21-25: this (territory) of You (pl.) under you with respect to what Nestor in Rhytion has, with respect to your (territory) there		
09-07	23-25: what your territory (is), what part (is) of my territory in Lasithi				
06-04	26-28: in the Messara (is) Saharwa your domain	05-01	26-30: this (territory) of You (pl.) under you belongs to the head of my domain in Rhytion, Nestor.		
03-01	29-31: in Saharwa (in) the Messara whatever here (is) arable land for you				
N.B.: Nestor is de naam van de koning; Lasithi, A-ku-na en Saharwa zijn plaatsnamen.					

16.09:

Een andere benadering (Scheck)

Hanns Scheck volgt in zijn essay *'Der Diskus von Phaistos'*², vanuit een antroposofische visie een heel andere (persoonlijke) benadering. *Hij beschouwt daarin de pictogrammen als imaginaties, die zich dan als zodanig niet voor 'vertaling' lenen, doch alleen in hun 'betekenis' kunnen worden 'geschouwd'*. Aan het verwoorden van hetgeen dan kan worden beleefd, waagt hij vervolgens een poging. Typerend is zijn formulering:

- "Deze discussie met zijn beeldingen in 'Huizen', in trappen, dus in bepaalde indelingen, werd meegegeven of als bijzonder cultusgeschenk naar Phaistos gezonden, *opdat in de aanblik een herinnerende beleving - misschien ver van het moederheiligdom - het geestelijk geschouwde weer laat oplichten.*"³

Hier wordt de betekenis van de Schijf gezocht in relatie met de Oude Mysteriën, dat is in relatie tot het innerlijk leven van de mens en tot diens positie in de Schepping.

Vergeleken met de interpretatie hierboven hebben we nu een ander uiterste. Bij de een wordt in wezen voorbijgegaan aan de Mysterie-achtergrond van hetgeen in *de mededeling van de Schijf* ligt besloten. De ander wekt de indruk voorbij te gaan aan het feit dat *het schrift*, en daarmee dus de ordening van de pictogrammen, tegelijkertijd het voertuig is van *een mededeling in het aardse vlak*, hoe bijzonder ook de verdere achtergrond moge zijn.

1 Best/Woudhuizen: p. 82.

2 Scheck, zie bibliogr.

3 Scheck: p. 6.

Doch wat tot dusverre in dit hoofdstuk werd opgemerkt met betrekking tot de Schijf, hield niet alleen een indicatie in dat er sprake is van deze twee aspecten, een esoterisch en een exoterisch, doch ook dat die op een eigenaardige manier met elkaar kunnen corresponderen.¹ De typische 'samenhang' van esoterisch en exoterisch treedt naar voren in al hetgeen door de getalstructuur van de Schijf wordt 'geaccentueerd'. En uit diverse voorbeelden blijkt:

juist de bijzondere positie van diezelfde getallen in omringende culturen
 - zowel geografisch als in de tijd - laat geen andere conclusie toe
 dan dat ze daar, *in hun kwalitatief aspect*, een expressie zijn
 van de cultische-, resp. Mysterie-achtergrond van hun 'omgeving' . . . en omgekeerd!
 In die zin wijst ook hun uitdrukkelijke aanwezigheid in de Schijf van Phaistos op
iets dat niet anders dan tot de Mysteriën gerekend kán worden:
de innerlijke openbaring van het Goddelijk Kind.

Tot op zekere hoogte is dat laatste ook waartoe Scheck komt, resp. waar hij van uitgaat, zij het vanuit een andere invalshoek en in andere bewoordingen. Doch hoewel hij in zijn essay wel af en toe de aandacht vestigt op enkele getallen wat betreft aantal en positie van pictogrammen, resp. combinaties daarvan, doet hij dat zeer summier en gaat over het algemeen - al of niet opzettelijk - geheel voorbij aan hun verdere betekenis voor de Schijf. Het valt op dat de nummering van de Huizen bij hem eveneens in *het Midden* begint en dat zijn interpretatie - die zoals gezegd geenszins een 'vertaling' beoogt te zijn - de spiraalgang van binnenuit volgt. In dit Midden ligt aan de A-kant T-38, *de 8-bladige bloem* - bij Aartun *de Bloesem* - die in terracotta ook elders op Kreta is gevonden. Scheck refereert hier aan de Egyptische Lotusbloem, die verband hield met de 8 goden; ook aan het 8-voudig Pad van Boeddha, die daarmee wilde aangeven welke krachten de mens moest ontwikkelen opdat deze in de huidige mensheidscyclus tot een weten kan komen dat niet onder invloed staat van de steeds terugkerende wedergeboorten.²

 In *het Midden* van de B-kant zien we T07, bij Aartun *de (leren) Zak*, bij Scheck *de Helm, de Spitshoed of Priesterhuts*, uitdrukking van het ambt van de Priesterkoning.³ Van bijzondere betekenis in zijn benadering is dan ook T02, het gekroonde hoofd, aangeduid als *de Priesterkoning*. Het is het meest voorkomende Teken (19x) en verschijnt in de L-telling alleen bij *'de Sluiting van de Huizen'*. Het is ook bij beide spiralen, althans indien men die van binnenuit volgt, het laatste Teken dat deel uitmaakt van *de bijzondere afsluiting van de spiraal*.

 T12, dat 17x verschijnt, betreft een cirkel met daarbinnen 7 stippen. Scheck noemt dit *het Zonneteken*. Volgens Aartun is T12 *het Ronde Schild*, dat het zinnebeeld zou zijn van 'Volle Maan en Zevengesternte, van Voleinding en Voltalligheid'.⁴

Door hun frequentie zijn T02 resp. T12 gerelateerd aan 19 en 17 en houden als zodanig een verwijzing in naar *Wekking en Ontvankelijkheid,*

*het Mannelijk en Vrouwelijk Principe in de Schepping.*⁵

Voorts treden juist deze 2 Tekens tezamen dikwijls als paren op, 13 in totaal. Op p. 371/372

1 Vandaar dat de samenvatting die Woudhuizen geeft, op p. 380 'enigszins getransformeerd' werd. Ook de nadruk die Aartun legt op het rituele, resp. cultische karakter v/d Schijfinhoud, wijst in die richting.

2 St.-GA114: Basel, 17-09-09.

3 Scheck: o.a. p. 40.

4 Zie p. 371, noot 3.

5 *Het Zonneteken* - indien deze benaming van Scheck juist zou zijn - verschijnt dan merkwaardigerwijs in relatie met 17. Overigens is ook i/d aantekening op p. 346/347 vermeld dat de Kretenzische cultuur nog steeds een raadsel is en dat men niet de indruk krijgt dat er mannelijke goden waren, in elk geval hadden die slechts een bescheiden nevenrol. Zie in dit verband ook p. 346, 2e alinea, bij noot 1.

onder 16.06.07, kwam dit uitvoerig ter sprake. In feite kwamen uit de configuratie van deze Tekens enkele indicaties naar voren met betrekking tot het Mysteriekarakter van de Schijf. Bij de 12 paren aan de A-kant bleken de getallen 12 en 13 tevens in de gezamenlijke Pw tot uitdrukking te komen, namelijk in 1560 als 10x12x13. De foto's van Olivier¹, waar ook onze figuurtjes van afstammen, leiden bij enige vergroting tot de conclusie dat de zgn. kroon van T02, *de Priester(koning)* is opgebouwd uit (niet 12 maar) 13 'elementen' (veren?).- Aan het eind van zijn essay merkt Scheck op:

- "De diskushymne is over de 'Huizen' heen een gebed tot dé Priesterkoning, tot Minos. Rudolf Steiner zegt in zijn voor de huidige mens bestemde aanwijzing 'Hoe verkrijgt men bewustzijn op hogere gebieden':
deze 'Hogere Mens' wordt dan 'de Innerlijke Heerser', die met vaste hand de leiding heeft over de omstandigheden van de uiterlijke mens.'"²

Wat in Woudhuizens interpretatie - zie p. 386 - optreedt als *de grote koning Nestor*, heeft zo te zien geen directe relatie met T02, *de Priester(koning)*. De opvallende combinatie T02-T12, in zijn 12+1 = 13-voudige verschijning, heeft echter bij zijn interpretatie over het algemeen de betekenis van 'in' resp. van 'in de'. *En dat komt dan overwegend voor in een zinsdeel dat aangeeft wie 'in' een bepaald gebied de heerser is, zoals bepaald door Nestor.*

N.B.: wat betreft de merkwaardige Huiswaarde, als HLAB, van de 13 paren T02-T12, verwijzen we naar p. 371, onder 16.06.07.

Hierboven werd al vermeld dat volgens Scheck de Schijf zelf ook als Teken, als beeld opgevat dient te worden, namelijk van de Zon. Als dat correct is dan is, temidden van de 36 resp. 34 verschillende Tekens die aan elke kant afzonderlijk genomen voorkomen,

dit beeld van de Zon - de Schijf - de 71e.

Het is echter niet doenlijk om van zijn interpretatie, die Huis voor Huis een poging is om bepaalde inspiratieve en intuïtieve belevingen te verwoorden, een soort samenvatting te geven. Het is ook erg moeilijk om bij een dergelijke benadering te beoordelen waar 'hineininterpreteert' is. Dat geldt mede voor de namen die aan Tekens gegeven zijn, hetgeen in het bovenstaande hier en daar al bleek. Een aantal daarvan lijken zeer typerend te zijn, bij anderen rijzen twijfels. Zo wordt T24 *een tempel* genoemd, bij Aartun is het een *Huis*, terwijl het elders is geïdentificeerd als een huistype dat voorkwam in Lycië, in de oudheid een landstreek in Klein-Azië.³

*Op Kreta zijn echter geen tempels gevonden,
alleen diverse plaatsen van verering.*⁴

Ook T11 is een ietwat vreemde zaak. Scheck ziet er *een ontspannen boog* in; Best/Woudhuizen vergelijken het met *een gevleugelde zonnescijf*, Aartun daarentegen weet echter met stelligheid dat het een *hagedis* is.

De wijze waarop een en ander tot stand is gekomen is er wellicht debet aan dat Schecks interpretatie op een aantal plaatsen een wat geforceerde indruk maakt. Men zou hier en daar wat meer ondersteunend materiaal willen zien, misschien ook een wat kritischer instelling. Zo is bijvoorbeeld aan de A-kant, bij de afsluiting van het 31e Huis geen sprake van 'vier Perlen' op de wijze zoals aan het einde van B-30 met 5; zelfs daar is het al de vraag of er wel van 'Perlen' gesproken kan worden. De auteur is bij deze interpretatie

1 Olivier, zie bibliogr.

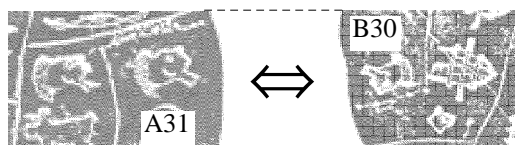
2 Scheck: p. 50; St.-GA010: p. 31.

3 Best/Woudhuizen: p. 59.

4 Krause: p. 13.

waarschijnlijk slachtoffer van een slordige tekening of kopie. Hij geeft wel informatie over de symboliek van de parel, maar deze mist zijn doel, althans bij dit gedeelte van de Schijf. Een en ander neemt echter niet weg dat Scheck attendeert op het bijzondere karakter van de twee afsluitingen, resp. doorgangen. Best en Woudhuizen gaan daar geheel aan voorbij, waarschijnlijk omdat dit punt van de Schijf taalkundig gezien nergens voor codeert; op p. 32 van hun publikatie is dan ook een tekening van de A-kant opgenomen waarin de (smalle) doorverbinding van A-18 met de rand eenvoudig weggelaten is. Al met al raakt Scheck in zijn benaderingspoging van de Schijf van Phaistos, zonder enige twijfel een wezenlijk aspect.

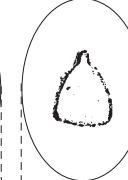
Wat betreft de 'afsluiting' van A-31 resp. B-30 nog het volgende (zie ook p. 376/377 onder 16.06.12): de twee laatste Tekens bevinden zich bij hetzelfde punt van de Schijfomtrek en verenigen als het ware

de 31 en de 30 Huizen van de Schijf tot 61. De meeste afbeeldingen gaan aan deze bijzonderheid voorbij. Scheck werpt het als vraag op maar gaat er helaas niet verder op in. In zekere zin lijkt het er op dat de hele betekenis van de Schijf 'geprojecteerd' wordt in dat eigenaardige 18e Huis, dat is in het Leven temidden van de Paren van Tegenstellingen en wel vanuit het laatste Huis, A-31 resp. B-30, getallen die in hun kwalitatief aspect een verwijzing inhouden naar *Ondergang en Behoud* Tezamen genomen 61, die eigenaardige aanduiding van *Macht* maar dan in de zin zoals we dat aantreffen bij de overgang van het menselijke naar het Goddelijke, van het eindige naar het Oneindige, van het sterfelijke naar het Onsterfelijke, van het zeggbare naar het Onzeggbare, enz. De Voorbeelden-index wijst onder '61' de weg naar de betreffende onderwerpen.

16.10:

Overzicht van alle Tekens

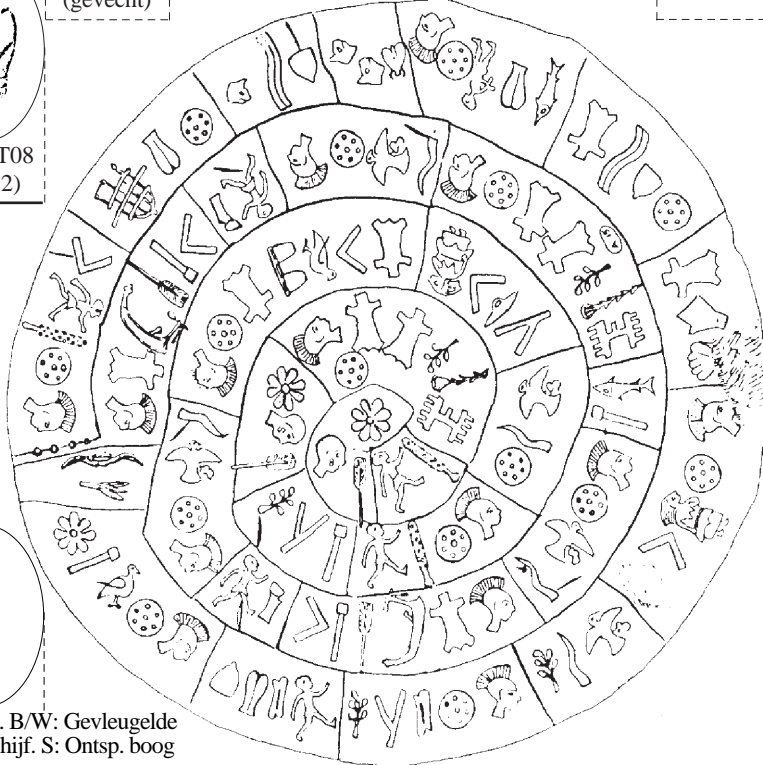
Rotspleet		Afbeeldingen afgeleid van foto's door Olivier (zie bibliogr.); d.w.z. geïnverteerd, behalve T00 Naamgeving conform Aartun; afwijkende benamingen bij B/W (Best/Woudhuizen) resp. S (Scheck), zijn soms tevens vermeld Aantal A- / Aantal B-kant / T(Duhouxnr.) (Herkomst van de afbeelding)						
Toegevoegd (Zie p. 337)	01/00/T00 (A24,1)	de Trekker, Reiziger	Priester S: (-koning)	Hoofd	Zaaierende boer	Kind	Vrouw S: Godin	(Leren) zak
		06/05/T01 (A02,1)	14/05/T02 (A13,4)	02/00/T03 (A04,2)	01/00/T04 (A27,3)	00/01/T05 (B28,1)	02/02/T06 (A08,4)	03/15/T07 (B05,2)

Afb. 123-a: *gestyleerde A-kant* ¹

Handschoen
(gevecht)

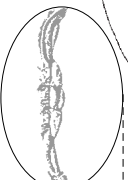
01/04/T08
(B12,2)

Helm

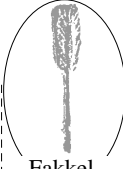

00/02/T09
(B04,5)

Hagedis. B/W: Gevleugelde
zonnescijf. S: Ontsp. boog

01/00/T11
(A19,1)

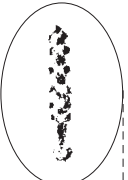

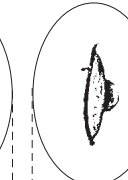
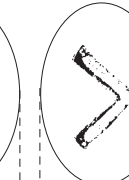
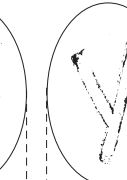
Fakkels.
S: Palm-,
accaciatak

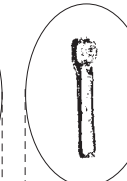
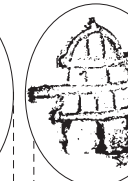

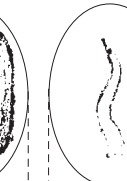
04/00/T10
(A04,3)

Rond Schild
(Volle Maan;
Zeven gest.)
S: Zon²

15/02/T12
(A07,1)

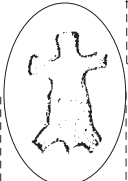

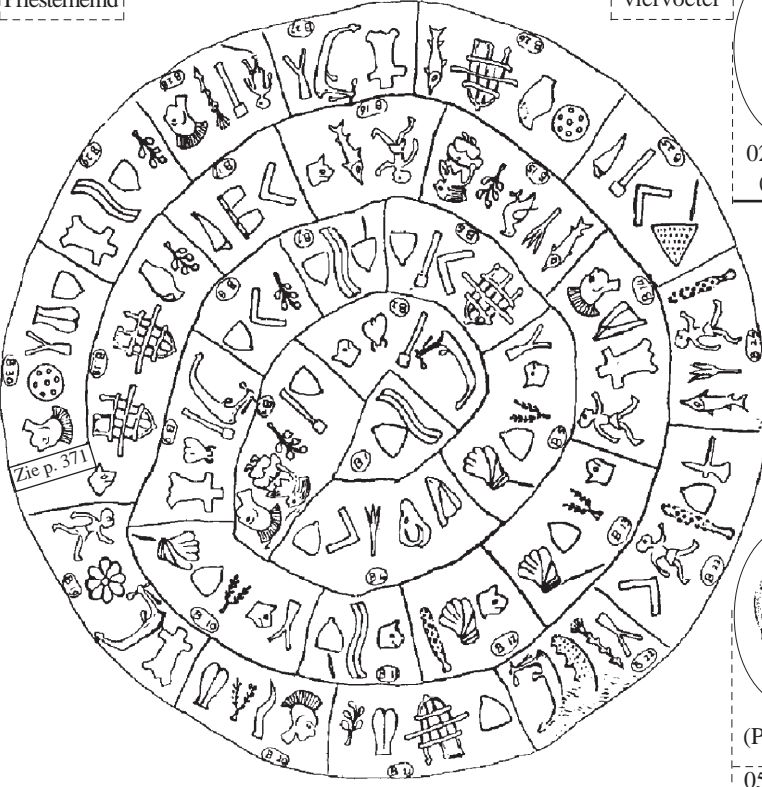

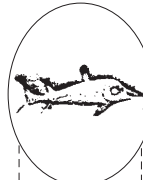
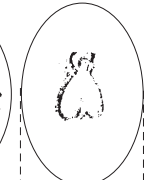
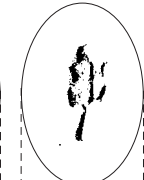

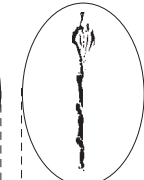
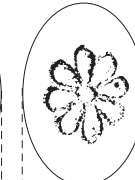

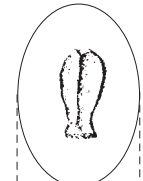
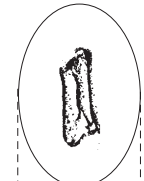
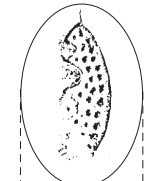
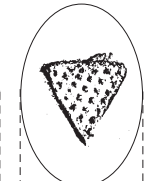

Vijl (?)	Voetenbank	Bijl	Schede (mes)	Schild met handgreep	Winkelhaak	Twijg
03/03/T13 (A31,3)	01/01/T14 (A09,4)	00/01/T15 (B23,5)	00/02/T16 (B17,3)	01/00/T17 (A08,2)	06/06/T18 (A12,1)	03/00/T19 (A08,1)

Inhoudsmaat (holle hand)	Hak, hark, schoffel e.d.	(Sneeuw-) bezem (?)	Knots	Huis S: Tempel	Zaagbeugel S: Schip	Staart
00/02/T20 (B18,2)	02/00/T21 (A03,1)	00/05/T22 (B30,3)	05/06/T23 (A05,3)	01/05/T24 (B26,3)	02/05/T25 (A18,4)	05/01/T26 (A07,2)

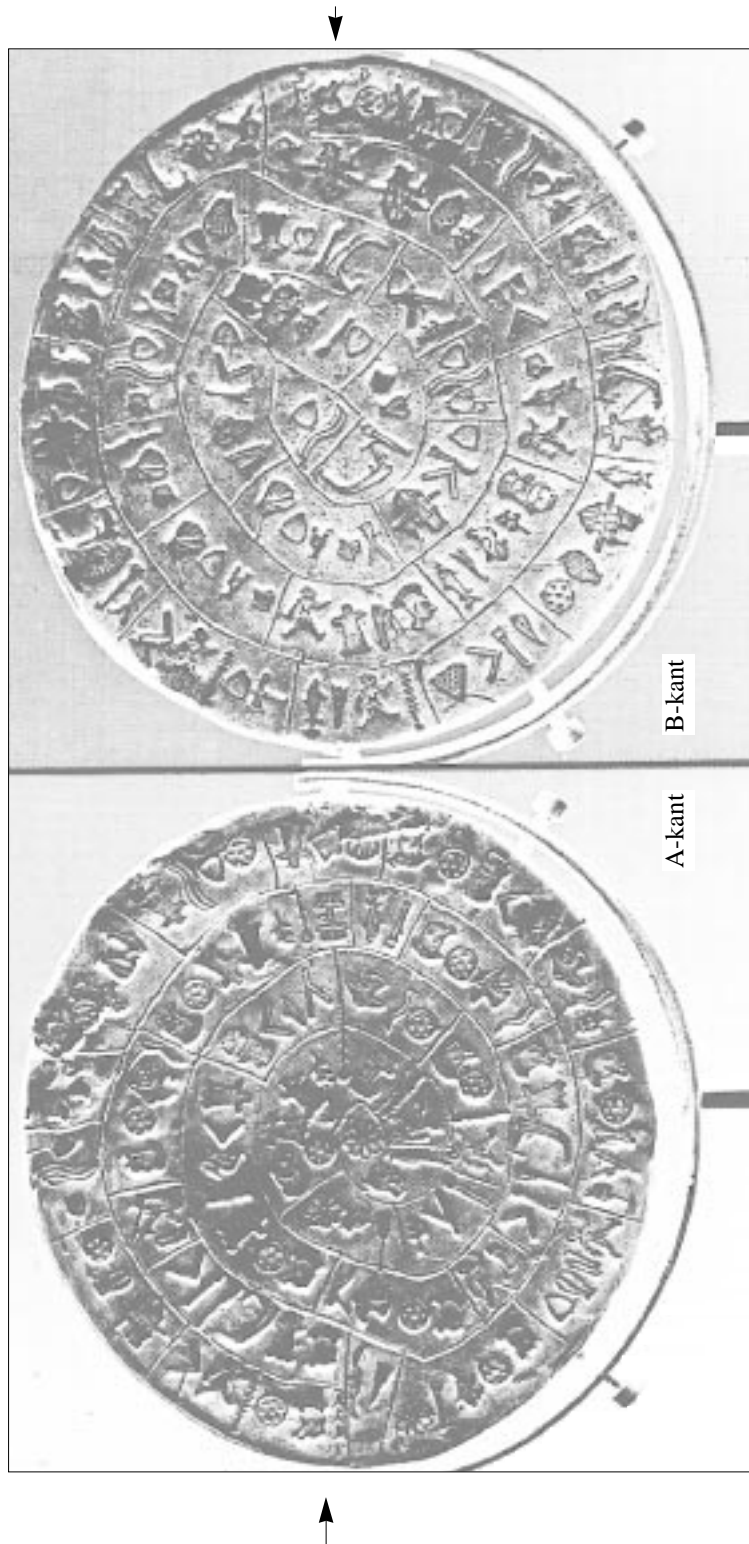
¹ Zie volgende pag., noot 1.

² Zie noot 5, p. 387.

Afb. 123-b: gestyleerde B-kant¹

	Huid. - S: Priesterhemd							
10/05/T27 (A12,5)								02/00/T28 (A17,2)
								03/08/T29 (B05,4)
								00/01/T30 (B04,4)
02/01/T32 (B15,3)	02/04/T33 (A14,2)	01/02/T34 (B09,3)	05/06/T35 (A15,3)	00/04/T36 (B10,3)	02/02/T37 (A15,2)	03/01/T38 (A04,1)	05/00/T31 (A10,2)	
01/03/T39 (B24,2)	03/03/T40 (A30,2)	02/00/T41 (A22,3)	00/01/T42 (B22,2)	00/01/T43 (B25,1)	01/00/T44 (A25,2)	02/04/T45 (B11,2)		

¹ Aartun p. 197/198; ontleend aan Evans, Scripta Minoa I (1909). N.B.: Huisnrns. en 'afsluiting' weggelaten.

Abt. 124: een Ansicht van de Schijf van Phaistos liet zien hoe die is opgesteld in het Heraklion museum op Kreta. Aan de hand hiervan is eenduidig vast te stellen - relatieve positie van de stelschroeven - dat van beide Schijfkanten het laatste Tekken, d.i. T02, de Priester(koning), bij hetzelfde punt van de Rand staat. - De werkelijke diameter van de Schijf is rond 16 cm.

16.11	<i>Inhoudsoverzicht hoofdstuk XVI</i>	pag.
16.01	<i>Inleiding</i> (Tezamen te nemen met het inleidende gedeelte van 16.02)	316
16.02	<i>Bijzonderheden in de getalstructuur</i>	318
16.02.01:	<i>Het getal 71 en een stukje geschiedenis</i>	320
16.02.02:	<i>Het getal 349, de 71e Ondeelbare</i>	325
	<i>Afkortingen</i>	
16.02.03:	Het getal 349 als <i>compositie</i> van 127+151+71	329
16.02.04:	Het getal 107 als <i>compositie</i> van 17+19+71	332
16.02.05:	<i>De getallen 11, 12 en 13</i>	338
16.02.06:	<i>De getallen 5 en 10</i>	340
16.03	<i>Niet alleen de Schijf van Phaistos</i>	341
16.04	<i>Een tussendoortje: 1000 jr. en meer vóór Plato</i>	344
16.05	<i>De betrekking tussen de getalstructuur en de 'omgeving'</i>	345
16.05.01:	<i>Ontvankelijkheid en Wekking</i>	
	<i>De leesrichting. Nogmaals een stukje geschiedenis</i>	34
16.05.02:	<i>Het bijzondere van 'enkele getallen' in bijzondere omgevingen</i>	348
16.05.03:	<i>Een drietal merkwaardige meanders</i>	351
16.05.04:	<i>Aantekeningen (D-01 t/m D-22)</i>	354
	<i>'Homoseksualiteit in het klassieke Griekenland'; zie bijlage I (Dover, K.J.; zie bibliogr.)</i>	
16.05.05:	<i>Wat opvalt bij 16.05.04</i>	354
16.05.06:	<i>Een meer esoterische benadering (wat betreft):</i>	
	A: fallus-symbolen B: de 'menswording' in Goethes Faust C: Eros D: 'de vroege mens' E: celibaat? F: 'de jonge mens')	355
16.06	<i>Verdere bijzonderheden in de getalstructuur</i>	364
16.06.01:	<i>Inleiding</i>	364
16.06.02:	<i>'Overbruggingen' in de Huiswaarde (Hw) bij de L-telling</i>	364
16.06.03:	<i>Onderlinge relatie tussen A- en B-kant</i>	368
16.06.04:	<i>De 6 Tekens - zie p. 336, onder J - waarvan bij elk de verschijningen gelijk verdeeld zijn over de beide Schijfkanten</i>	369
16.06.05:	<i>De identieke Huizen</i>	369
16.06.06:	<i>De 3 meest voorkomende Tekens</i>	370
16.06.07:	<i>De 12+1 Paren van T02 en T12</i>	371
16.06.08:	<i>De 19 (10+9) Tekens met 1 en de 17 (10+7) Tekens met 2 verschijningen aan een Schijfkant, ongeacht het aantal aan de andere kant</i>	372
16.06.09:	<i>De 6 Mensbeelden</i>	372
16.06.10:	<i>De 6 'lege' Huizen, dat wil zeggen Huizen met alleen een Openend en Sluitend Teken</i>	374
16.06.11:	<i>Openende en Sluitende Tekens - de benaming wisselt met de telrichting! - met daartussen de Interne Tekens</i>	374
16.06.12:	<i>Het onderscheid tussen Randtekens en Binnentekens.</i>	
	<i>De buitengewone betekenis van het 18e Huis.</i>	376
16.07	<i>De interpretatie van de Schijf volgens Aartun</i>	
	<i>Relatie met de getalstructuur</i>	380
16.08	<i>De interpretatie van de Schijf volgens Woudhuizen</i>	385
16.09	<i>Een andere benadering (Scheck)</i>	386
16.10	<i>Overzicht van alle Tekens</i>	389

Uit diverse voorbeelden, ook uit andere culturen, blijkt hoezeer bepaalde omgevingen resp. selecties, getekend zijn door het kwalitatief aspect van bepaalde getallen en omgekeerd.